МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2026 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2027-2028 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ

(по области на политики и бюджетни програми)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 3

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ 4

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ 5

1600.01.00. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ 8

1600.02.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО 13

1600.03.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ 19

IV.ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2026 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2027-2028 Г. 21

V. БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ 29

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ” 29

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ” 53

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ” 63

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА“ 84

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ 94

1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО“ 106

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ” 117

1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ“ 128

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ“ 136

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ 141

1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ” 151

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ“ 154

I. МИСИЯ НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

В изпълнение на чл. 52 от Конституцията на Република България, приетите и обнародвани закони в здравната система и съгласно одобрената Националната здравна стратегия 2030 (Решение № 646/07.09.2022 г.) Министерство на здравеопазването провежда политика насочена към:

- Опазването на здравето на гражданите като състояние на физическо, психическо и социално благополучие;
- Преодоляване на регионалните дисбаланси и осигуряване на функционално взаимодействие между отделните нива на медицинска помощ
- Насърчаване на здравословния начин на живот;
- Развитие на среда, подкрепяща здравето през целия живот;
- Ефективен скрининг и превенция на хроничните незаразни болести;
- Превенция на инфекциозните болести и подобряване на имунизационния обхват ;
- Развитие на капацитета на извънболничната помощ;
- Преструктуриране и технологично развитие на болничната помощ;
- Развитие на капацитета за спешна помощ и реагиране при извънредни ситуации;
- Подобряване на достъпа до лекарствени продукти и медицински изделия;
- Развитие на електронното здравеопазване и дигитализация на здравната система;
- Култура за безопасност в здравеопазването;
- По-добро планиране и мотивиране на работната сила в сектора на здравеопазването;
- Дългосрочен, устойчив и предвидим механизъм на финансиране, основан на здравни резултати;
- Подобряване на майчиното и детско здраве и на педиатричната грижа;
- Борба с рака и негово бреме;
- Подобряване на възможностите за лечение на мозъчно-съдовите болести;
- Развитие на донорството и трансплантациите;
- Подобряване на психичното здраве и психиатричната грижа;
- Остаряване в добро здраве и гериатрична грижа;

- Ограничаване на антимикробна резистентност.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Министерството на здравеопазването осъществява дейността си в динамична среда, поради което е необходимо непрекъснато развитие на капацитет, даващ възможност за гъвкавост и адекватна реакция на възникващите в естеството на работа промени. Предизвикателствата, пред които е изправено министерството, обуславят и необходимостта от постоянното инвестиране в човешките ресурси в здравната система.

Общата численост на персонала в системата на министерство на здравеопазването е 14 333 щатни бройки.

Съгласно Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването общата численост на персонала в организационните структури и административни звена в централната администрация е 311 щатни бройки.

Числеността на персонала в 98 второстепенните разпоредители с бюджет ще е 14 022 щатни бройки както следва:

- 28 Центъра по спешна медицинска помощ (ЦСМП) - 7 227 щ. бр.;
- 28 Регионални здравни инспекции (РЗИ) - 2 452 щ. бр.;
- 2 Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) – 315 щ. бр.;
- 12 Държавни психиатрични болници (ДПБ) – 1 442 щ. бр.;
- 6 Центъра по трансфузионна хематология (ЦТХ) – 569 щ. бр.;
- Националния център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) - 102 щ.бр.;
- Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) - 202 щ. бр.;
- Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) - 203 щ. бр.;
- 12 Центъра за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания – 1 076 щ. бр.;
- Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти (НСЦРЛП) – 50 щ. бр.;
- Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ „Проф. д-р Милан Миланов“ (НЦОКССМП) – 5 щ. бр.
- Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ) – 193 щ. бр.;

- Изпълнителна агенция „Медицински надзор” (ИАМН) – 106 щ. бр.;
- Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) – 73 щ. бр.;
- Център за асистирана репродукция (ЦАР) – 7 щ. бр.;

Персоналът изпълнява функции, пряко свързани с изпълнение на политиките в компетентността и отговорността на министъра на здравеопазването.

Целите на министерството в развитието на човешките ресурси в здравната системата са насочени към:

- Увеличаване броя на местата за специализантите, за чието обучение заплаща държавата.

- Ефективно използване на финансовите средства на ЕС за обучение и квалификация на работещите в системата на здравеопазването.

Министерството на здравеопазването ще продължи да планира своите дейности и ангажименти, съобразно изпълнението на резултатите и ключовите за системата на здравеопазването фактори за успех.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ

Основните стратегически документи и нормативни актове, които определят функциите на Министерството на здравеопазването, регламентират неговата роля по дефиниране на приоритетите, разработване, координиране и осъществяване на държавната политика в областта на здравеопазването са:

- Закон за здравето;
- Закон за лечебните заведения;
- Закон за здравното осигуряване;
- Закон за трансплантация на тъкани, органи и клетки;
- Закон за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането;
- Закон за храните;
- Закон за водите;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Закон за здравословни и безопасни условия на труд;

- Закон за безопасно използване на ядрената енергия;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за устройство на Черноморското крайбрежие;
- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за почвите;
- Закон за туризма;
- Закон за защита при бедствия;
- Националната програма за реформи в изпълнение на стратегия „Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- Национална програма за развитие: БЪЛГАРИЯ 2030;
- Национална здравна стратегия 2030;
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2022-2030 г.
- Национален план на Република България за готовност за грипна пандемия, безсрочен;
- Национален оперативен план за справяне с пандемията от COVID-19;
- Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители;
- Национална стратегия за намаляване на риска от облъчване от радон 2019-2027;
- Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.);
- Единен многогодишен национален контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията на Република България;
- Национална програма за надзор на пазара на Република България;
- Националната стратегия и План за действие за адаптиране към изменението на климата на Република България 2020-2030;
- Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030г.) ;
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух ;

- Актуализирана национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г.;
- Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от ЧПВ(HPV), 2025-2030 г.
- Национална програма за превенция на хронични незаразни болести за периода 2026-2030 г.;
- Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст 2023 – 2026 г.;
- Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност 2026 – 2029г.
- Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България, 2026-2030 г.;
- Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в Република България 2026-2030 г.;
- Национална програма за превенция на туберкулоза в Република България 2026 – 2030 г.;
- Национална програма за превенция на вирусните хепатити в Република България 2026 - 2030 г.;
- Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца 2026-2030 г.;
- Национална програма по здраве и базопасност при работа;
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор до 2037 г.;
- Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България 2024-2028 г;
- Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г.;
- Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г.;
- Национална стратегия за борба с наркотиците за периода 2026 - 2030 г.

Държавната политика в областта на здравеопазването се формулира при осигуряване на съответствие с насоките на програмите и услугите с европейските и международни стратегически документи:

- Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата;

- Протокол „Вода и здраве“ към Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера;
- Конвенция „Минамата“ относно живака;
- Стокхолмска Конвенция за устойчиви органични замърсители;
- Конвенция за ядрена безопасност;
- Декларацията от Острава;
- Международни здравни правила на Световната здравна организация. (СЗО) и всички стратегически документи, програми, планове за действие на СЗО.

1600.01.00. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ПРОМОЦИЯТА, ПРЕВЕНЦИЯТА И КОНТРОЛА НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

Общественото здравеопазване е интегрално взаимодействие на две системи - тази на здравето и тази на обществото. То е съвкупност от социалните аспекти на здравето и включва дейности по първична профилактика, удължаване на живота в добро здраве и промоция на здраве чрез организирани обществени усилия за контрол на факторите на жизнената и околната среда, контрол на заразните болести, здравно възпитание и развитие на социални механизми за осигуряване на стандарт на живот, укрепващ здравето, така, че всеки индивид да упражнява своето право на здраве и дълъг живот.

Бюджетната прогноза за периода 2026-2028 г. за настоящата политика е разработена в съответствие с Визията, целите и приоритетите на Националната програма за развитие България 2030, като са взети предвид и приоритетите за сектора, заложени в Националната здравна стратегия 2030. Предвидено е и изпълнението на мерки от Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от ЧПВ(HPV) 2025-2030 г., Национална програма за превенция на хронични незаразни болести за периода 2026-2030 г., Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65-годишна възраст 2023 – 2026 г., Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност 2026 – 2029 г., Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България 2026-2030 г., Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в Република България 2026-2030 г., Национална програма за превенция на туберкулоза в

Република България 2026 – 2030 г., Национална програма за превенция на вирусните хепатити в Република България 2026 - 2030 г., Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца 2026-2030 г., Национална стратегия за борба с наркотиците за периода 2026 - 2030 г. и Национален план за борба с рака в Република България 2027.

Визия за развитието на политиката

Гарантиране качествено и ефективно посрещане на здравните потребности на гражданите, чрез реализиране промоция на здраве и интегрирана профилактика на незаразните болести, надзор на заразните болести и ефективен държавен здравен контрол.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел – Осигуряване на ефективен здравен контрол, подобряване здравето на населението и ограничаване на заболяемостта от заразни и незаразни болести.

Оперативна цел: Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.

Оперативна цел: Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез промоция на здравословно хранене, физическа активност, ограничаване на тютюнопушенето и употребата на алкохол - рискови фактори за развитието на хронични незаразни болести.

Оперативна цел: Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести**.**

В областта на опазване на общественото здраве, освен контролът по спазване на нормативно определените здравни изисквания се изпълняват и редица национални програми, отнасящи се до първичната профилактика. Те са ориентирани към различни възрастови и социално-уязвими групи по отношение ограничаване заболяемостта и смъртността от заразни заболявания с различно социално въздействие и повишаване информираността на населението

за най-честите социално-значими хронични незаразни заболявания и основните поведенчески рискови фактори за възникването им.

Първичната профилактика следва да е задължителен елемент за всички нива в здравната система и обществения сектор, с оглед провеждане на национална политика за промоция на здравето и профилактика на болестите.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика

От особена важност за реализацията на целите на Министерство на здравеопазването по отношение повишаване ефективността на държавния здравен контрол, подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот, като следва да се предприемат мерки и да се реализират редица дейности в областта на общественото здраве:

- ✓ Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение и дейностите със значение със здравето на човека;
- ✓ Усъвършенстване на системите за мониторинг на жизнената среда;
- ✓ Разработване на механизми за подобряване качеството на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;
- ✓ Повишаване на квалификация и компетентност на държавните здравни инспектори, чрез организиране и провеждане на различни форми на теоретични и практически обучения, включително и за работа с информационни системи на Европейската комисия.
- ✓ Повишаване капацитета на лабораторната дейност на Регионалните здравни инспекции и националните центрове по проблемите на общественото здраве;
- ✓ Повишаване ефективността на контрола върху разпространението на пазара на продукти и стоки със значение за здравето на човека, които не отговарят на нормативните изисквания;
- ✓ Поддържане на висок имунизационен обхват и организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации;

- ✓ Повишаване готовността на страната за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести;
- ✓ Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск чрез създаване и поддържане на механизми за своевременна и адекватна реакция при здравни заплахи от биологично естество, в т. ч. биотероризъм;
- ✓ Защита на населението от инциденти с химични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер.
- ✓ Провеждане на скринингови изследвания на три вида онкологични заболявания за злокачествени новообразувания на млечната жлеза, шийката на матката и ректосигмондалната област;
- ✓ Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население;
- ✓ Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотичните вещества;
- ✓ Провеждане на националната политика по наркотиците на местно ниво

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката.

В СТРАНАТА:

Министерство на околната среда и водите

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на транспорта и съобщенията

Министерство на икономиката и индустрията

Министерство на енергетиката

Министерство на туризма

Министерство на земеделието и храните

Министерство на вътрешните работи

Министерство на образованието и науката

Министерство на труда и социалната политика

Министерство спорта

Министерство на финансите

Структури на централните ведомства на национално и регионално ниво

Областни и общински администрации

С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ:

Световна здравна организация

Европейски център за контрол на заболяванията (ECDC)

Европейска агенция по химикали

Европейски съюз

Съвета на Европа

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		**Целева стойност**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028г.***
1. Възникнали значими събития с риск за общественото здраве, налагащи провеждането на засилен епидемиологичен надзор, профилактика и здравен контрол	брой	0	0	0
2. Регистрирана годишна заболяемост и смъртност от ваксинопредотвратими заболявания	честота на 100 000 население	4,5%000/ 0,1%000	4,5%000/ 0,1%000	4,5%000/ 0,1%000
3. Относителен дял на обхванатите спрямо общият брой на подлежащите на планови имунизации деца от населението – имунизационен обхват, съгласно Националния имунизационен календар	%	94	95	95
4. Относителен дял на преминали успешно лица, обхванати програми за лечение с опиеви агонисти и агонисти-антагонисти, получаващи Метадон по Наредба № 34	%	8	8	8

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на политиката са формирани на базата на планирани показатели от специализираните дирекции в Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции и Националните центрове по проблемите на общественото здраве.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

1600.02.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ДИАГНОСТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО

Визия за развитието на политика

Политиката е насочена към подобряване на здравното благополучие и качеството на живот на българските граждани и намаляване на здравните неравенства чрез подкрепа за специфични дейности в областта на диагностиката, лечението и организацията на медицинската помощ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Бюджетната прогноза за периода 2026-2028 г. е разработена в съответствие с Визията, целите и приоритетите на Националната програма за развитие България 2030, като са взети предвид и приоритетите за сектора, заложени в Националната здравна стратегия 2030. Предвидено е и изпълнението на мерки от Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030, Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030, Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 и Националната програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България 2024-2028 г.

Настоящата политика е пряко насочена и към осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати от реализацията на мерките, заложени в Национална здравна стратегия 2030, Концепцията за развитие на системата за спешна медицинска помощ и Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве.

Визията и целите на политиката са дефинирани на базата на анализ на здравно-демографското състояние и състоянието на системата на здравеопазване, които показват, че през последните десетилетия българската здравна система изостава спрямо здравните системи на страните от ЕС. Основните предизвикателства са свързани със застаряващото население, високата

смъртност и ниска продължителност на живота, високата заболеваемост и смъртност от сърдечно-съдови заболявания и онкологични заболявания, слабото развитие на трансплантационните дейности, необходимостта от подобряване на мрежата от услуги, свързани с психичното здраве. Въпреки сериозният ръст от последните години, разходи за здравеопазване на глава от населението са най-ниски в ЕС, използват се неефективно, а българите доплащат най-много за здравни услуги.

С оглед това е необходимо прилагането на комплексен и интегриран подход, особено за уязвимите групи от българското население, който да способства за трайно преодоляване на неблагоприятните тенденции за здравето. При реализацията му следва да се има предвид, че доброто здраве не може да се разглежда като резултат от дейността само на системата на здравеопазване и политиките на една единствена отговорна институция – Министерство на здравеопазването. Необходимо е провеждането на комплексни политики, които насърчават здравето и благосъстоянието и осигуряват съвместните действия на здравната система и на останалите сектори, на публичните и частните субекти, както и на гражданите в полза на общия интерес.

Настоящата политика е елемент от този интегриран подход, като чрез нея Министерство на здравеопазването реализира своите отговорности по отношение на осигуряването на специфични медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване. Тя има синергичен ефект по отношение на другите здравни и социални политики за подобряването на здравето на населението чрез осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги. Дейностите, финансирани чрез програмите на настоящата политика, допълват и надграждат дейностите, финансирани от Националната здравноосигурителна каса в областта на диагностиката и лечението на заболяванията.

Заложените цели на политиката са съобразени и синхронизирани с анализите и изпълнението на заложените цели и приоритети в следните национални стратегически документи с времеви хоризонти до 2030 г.:

- **Националната програма за развитие: България 2030**

Съгласно Визията, целите и приоритетите на Националната програма за развитие: България 2030, основната цел на приоритет „Здраве и спорт“ е подобряване на здравните характеристики на населението и следователно повишаване на качеството на човешкия капитал в страната. Акцент на политиката ще бъде осигуряването на равен достъп за всички до качествени здравни услуги. Усилията ще бъдат насочени към оптимизиране на болничната помощ и повишаване на ефективността ѝ. Целта е да се подобри достъпът на населението до първична, специализирана и болнична помощ, особено в труднодостъпните и отдалечени места в страната.

С оглед факта, че съвременната медицина наложи трансплантацията като най-доброто и често единственото животоспасяващо лечение при органна недостатъчност, усилия ще бъдат насочени и към насърчаване на донорството и развитието на трансплантационната дейност в страната.

Същевременно, ще бъдат търсени механизми, чрез които да се преодолее неблагоприятната перспектива, свързана със засилената миграция на медицински специалисти и малкия брой на медицинските сестри, включително на желаещите да се обучават за тази професия и съответно след това да я упражняват, както и механизми, насочени към преодоляване на идентифицираните териториални диспропорции по отношение на осигуреността с медицински специалисти.

Постигането на заложените в Приоритет 12 „Здраве и спорт“ цели има основна роля за изпълнението на Цел 3 „Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.

- **Национална здравна стратегия 2030**

Националната здравна стратегия 2030 е приета с Решение на Народното събрание от 18 април 2024 г. Визията, определена в стратегията, е през 2030 г. България да е държава, създаваща оптимални условия за реализация на пълния здравен потенциал на всички свои граждани през целия им живот. Да е утвърден модел на здравеопазване, който поставя по-голям акцент върху профилактиката и промоцията на здравето, който е персонализиран, основан на доказателства и на научните достижения и използва цифровите технологии и иновациите. Това ще даде възможност до всеки един от нас да достига точно толкова превенция и здравна услуга, колкото бихме имали нужда за постигане на дълъг и здравословен живот, съпоставим с

постигнатия в другите държави от Европейския съюз. Здравната система да е устойчива на бъдещите промени, равно достъпна за всички при универсално здравно покритие, осигуряващо качествени здравни услуги, лекарствени продукти, които отговарят на изискванията за качество, безопасност и ефикасност и качествени и безопасни медицински изделия.

Целите на стратегията са пряко свързани с осигуряването на устойчивост на постигнатите резултати от реализация на приоритетите за преодоляване на нарастващите предизвикателства пред здравето на българските граждани, залегнали в Националната здравна стратегия 2020 и с определените цели и приоритети до 2030 г. за развитие на системата. Реализацията на определените стратегически цели за устойчиво подобряване на здравето и среда, подкрепяща здравето, ефективно управление на ресурсите с фокус върху здравните резултати, гарантиране на здравната сигурност и намаляване на неравенствата ще подкрепят реализацията на стратегическите цели на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030.

- **Национална стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030**

Националната стратегия за детско и юношеско здраве и педиатрична грижа 2030 Стратегията се фокусира върху грижата за детското здраве, като интегрална част от общата грижа за общественото здраве, като надгражда целите и детайлизира политиките в областта на детското здраве, залегнали в Националната здравна стратегия 2030 и други национални стратегически и програмни документи. Тя е израз на волята на държавата приоритетно да провежда целенасочени политики за гарантиране здравето и благоденствието на децата в България.

Визията на стратегията е през 2030 г. България да е държава, в която са създадени необходимите условия здрави майки да раждат здрави бебета, нито едно дете да не умира от предотвратима болест и всички деца да имат възможност да достигнат пълния си потенциал в здраве и благополучие. Предвижда се устойчивото подобряване на здравето на децата да се постигне чрез изпълнението на четири приоритета, насочени към насърчаване на здравословен начин на живот, ефективна профилактика и превенция на заболяванията и увреждания, изграждане на интегрирана система за комплексна педиатрична грижа и развитието на човешките ресурси за детско здравеопазване.

Конкретните мерки и дейности за изпълнение на заложените цели са разписани в План за действие за изпълнение на Националната стратегия за детско и юношеско здраве и

педиатрична грижа 2030 Мерките и специфичните дейности са адресирани към възможностите на здравната система да въздейства върху детското здраве – пряко чрез предоставяните от нея здравни услуги и косвено чрез въздействие върху поведението на отделните индивиди и върху политиките на другите обществени сектори.

- **Национална карта на дългосрочната нужда от здравни услуги**

Националната карта на дългосрочната нужда от здравни услуги е приета с Решение № 1073 на Министерския съвет от 29 декември 2022 г. и в нея са определени нуждите от конкретни интервенции и инвестиции в структурата на здравната мрежа с оглед справяне с основните предизвикателствата пред здравето на българските граждани и развитие на системата на здравеопазването. Направени са анализ и картиране на дългосрочните нужди от здравни услуги на областно, регионално и национално ниво по отношение на общите нужди от здравни услуги в извънболнична, болничната и спешната помощ, специфичните нужди от здравни услуги за определени значими здравни проблеми (мозъчно-съдови заболявания, онкологични заболявания, педиатрични грижи, психични заболявания, развитие на мрежата за дългосрочни грижи и рехабилитация) и специфичните нужди от здравни услуги за определените райони в страната, основани на оценка на характеристиките на обслужвания район.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел

Осигуряване на достъпни и качествени медицински услуги извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Оперативни цели:

- Осигуряване на база данни с цел ефективно стратегическо и оперативно управление на здравната система, повишаване на контрола върху качеството на медицинските дейности и гарантиране защитата на правата на пациентите;
- Развититие на дейностите, свързани с насърчаване на донорството, подпомагане на трансплантацията и осигуряване на ранна диагностика и лечение за специфични групи от населението;
- Осигуряване на устойчивост на система за спешна медицинска помощ;
- Подобряване на психиатричната помощ;

- Осигуряване на кръв и кръвни продукти при гарантирано качество и безопасност;
- Осигуряване на специфични медицински услуги в областта на майчиното и детско здраве;

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Прилагането на интегриран подход между отделните политики – здравна, социална и икономическа политика е в основата на постигането на заложените цели в политиката в областта на диагностиката и лечението. Реализацията на политиката е в пряка зависимост от провежданата икономическа и финансова политика. Осигуряването на специфични медицински услуги за деца и семейства и подобряването на психиатричната помощ е свързано с провежданите политики за деинституционализация и развитие на дългосрочни грижи от Министерство на труда и социалната политика. Развитието на системата за спешна помощ е пряко свързано с реализацията на проекти за модернизация на системата за спешна помощ по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027, управлявани от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, както и от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, управлявана от Министерство на труда и социалната политика. Изпълнението на дейностите по осигуряване на диагностика и лечение се осъществява от голям брой лечебни заведения в страната по силата на функционални задължения или договори за финансиране на определени дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Стратегическата и оперативните цели на политиката в областта на диагностиката и лечението са дефинирани на база установените проблеми и негативни тенденции по отношение на здравето на българските граждани и дават възможност за обективна оценка на полезността/ефективността на интегрираните политики за тяхното изпълнение. Те са обвързани с постигането на целевите стойности на ключовите индикатори за изпълнение:

Показатели за полза/ефект и целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		**Целеви стойности**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
1. Смъртност при децата от 0-1 годишна възраст	бр./1000 (‰)	4.1	4.1	4.0
2 Смъртност при децата от 1-9 годишна възраст	бр./1000 (‰)	0.11	0.11	0.10
3. Средна продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст	бр. години	17.5	17.5	17.6
4. Смъртност от болести на органите на кръвообращението (I00 – I99)	бр./100 000 (‰оо)	1001	1001	995
5. Смъртност от злокачествени новообразувания (C00 – C97)	бр./100 000 (‰оо)	243	243	240
6. Дял на разходите за извънболнична медицинска помощ спрямо общите здравноосигурителни плащания	%	18.5	18.5	20

Информация за наличността и качеството на данните

Мониторингът и оценката на политиката, както и контролът върху приложението на медицинските дейности, финансирани чрез нейните програми, са от съществено значение за подобряване ефективността и ефикасността на политиката. Административната статистика на МЗ, НЦОЗА и РЗИ е източник на подробна информация по определените показатели за изпълнение, която позволява да се извършва текущия мониторинг на политиката. Показателите за полза/ефект са част от официалната статистика, събирана от Националния статистически институт и Евростат и позволяват съпоставимост с показателите на другите страни от ЕС.

1600.03.00 ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ

Визия за развитието на политика

Лекарствата, както и правилната им употреба, са основна потребност за поддържане на живота, облекчаване на страданията, удължаване на продължителността на живота и повишаване на неговото качество. Това определя стратегическо влияние на лекарствената политика върху общественото здраве. В същото време се идентифицира необходимост от стратегически пробив в областта на превенцията на заболяванията, тъй като тя може да се счита за ключов фактор за намаляване на използването на лекарствени продукти и същевременно за гарантиране на високо равнище на закрила на човешкото здраве. Затова днес фокусът е насочен към осигуряване потребностите от качествени, достъпни, доказани в терапевтичната практика и стойностно-ефективни лекарствени продукти, оказващи положително влияние върху здравния статус, които в дългосрочен план да доведат до подобряване на здравните резултати на населението.

Стратегическа и оперативни цели

Гарантиран достъп до качествено, ефективно и съвременно лечение и стойностно-ефективното разходване на публични средства за лекарствени продукти.

1. Осигуряване на равноправен достъп до висококачествени, ефективни и безопасни лекарствени продукти;

2. Подържане на справедлива, устойчива и ефективна лекарствена политика ориентирана в интерес на общественото здраве.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

<u>В СТРАНАТА</u>:

Националната здравноосигурителна каса (НЗОК),

Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ);

Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти (НСЦРЛП)

Лечебни заведения за първична и специализирана извънболнична помощ;

Лечебни заведения за болнична помощ в страната;

Производители на лекарствени продукти и медицински изделия;

Търговски субекти – търговци на едро и дребно;

Съсловни, браншови и пациентски организации.

Министерски съвет, Народно събрание, други министерства и ведомства.

<u>С МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ</u>:

Европейската агенция по лекарствата (ЕМА)

Световна здравна организация;

Показатели за полза/ефект целеви стойности

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		**Целева стойност**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
1. Дял на разходите за медицински продукти от общите разходи за здравеопазване*[1]	**%**	достигане до средната стойност за ЕС	достигане до средната стойност за ЕС	достигане до средната стойност за ЕС
2. Генерични и биоподобни лекарствени продукти, включени в ПЛС	**%**	70	70	70
3. Относителен дял на стойността заплатена за лекарствени продукти за домашно лечение от общите плащания за извън болнична помощ	**%**	38.46	38.46	38.46

IV.ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2026 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНАТА БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2027-2028 Г.

Описание на приходите

ПРИХОДИ (в хил. евро)	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Общо приходи:	**22 236,5**	**22 175,4**	**22 063,9**
Данъчни приходи			
Неданъчни приходи	22 236,5	22 175,4	22 063,9
Приходи и доходи от собственост	5 031,5	4 970,4	4 859,0
Приходи от държавни такси	16 264,2	16 264,2	16 264,2
Глоби, санкции и наказателни лихви	1 022,6	1 022,6	1 022,6
Други	-81,8	-81,8	-81,8

[1] * Група НС.5 по класификацията на функциите ICHA-HC, Източник: Евростат

Приходите по бюджета на Министерство на здравеопазването се събират на основание Закона за здравето, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП), Закон за защита от вредното въздействие на химически вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и др. нормативни актове.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2023 г.) (в хил. евро.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**646 802,4**	**551 546,8**	**95 255,7**	**373 850,3**	**279 601,8**	**94 248,5**	**272 952,2**	**271 945,0**	**1 007,2**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**182 316,9**	**144 021,7**	**38 295,1**	**78 141,6**	**39 966,2**	**38 175,4**	**104 175,3**	**104 055,6**	**119,7**
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	19 715,2	19 691,6	23,6	19 664,7	19 641,2	23,6	50,5	50,5	0,0
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	5 357,0	5 259,1	97,9	4 414,7	4 316,8	97,9	942,3	942,3	0,0
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	156 444,6	118 270,9	38 173,7	53 671,7	15 617,7	38 054,0	102 772,9	102 653,2	119,7
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	800,1	800,1	0,0	390,5	390,5	0,0	409,6	409,6	0,0
1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**424 828,1**	**367 874,9**	**56 953,2**	**275 398,9**	**219 333,2**	**56 065,7**	**149 429,2**	**148 541,7**	**887,5**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	16 137,1	16 096,3	40,8	15 250,2	15 209,4	40,8	886,9	886,9	0,0
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	70 359,5	69 336,8	1 022,7	5 430,8	5 295,6	135,2	64 928,7	64 041,2	887,5

1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	230 820,9	176 370,1	54 450,9	198 363,2	143 912,3	54 450,9	32 457,7	32 457,7	0,0
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	54 071,4	54 037,6	33,8	26 350,4	26 316,5	33,8	27 721,1	27 721,1	0,0
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	21 089,6	21 089,6	0,0	10 819,3	10 819,3	0,0	10 270,3	10 270,3	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	32 349,5	30 944,6	1 404,9	19 185,0	17 780,1	1 404,9	13 164,5	13 164,5	0,0
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**21 884,8**	**21 877,5**	**7,4**	**6 198,0**	**6 190,6**	**7,4**	**15 686,8**	**15 686,8**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	21 884,8	21 877,5	7,4	6 198,0	6 190,6	7,4	15 686,8	15 686,8	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**17 772,7**	**17 772,7**	**0,0**	**14 111,8**	**14 111,8**	**0,0**	**3 660,9**	**3 660,9**	**0,0**

Код*	**ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2024 г.) (в хил. евро)**	**Консолидирани разходи**			**Ведомствени разходи**			**Администрирани разходи**		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администри-рани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**597 205,9**	**577 431,4**	**19 774,6**	**354 037,6**	**335 924,0**	**18 113,6**	**243 168,3**	**241 507,3**	**1 661,0**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**96 135,3**	**85 502,2**	**10 633,1**	**56 065,4**	**46 524,6**	**9 540,8**	**40 069,9**	**38 977,6**	**1 092,3**
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	23 694,6	23 231,9	462,8	23 641,5	23 178,7	462,8	53,1	53,1	0,0
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	7 615,7	7 418,5	197,2	5 217,5	5 020,3	197,2	2 398,2	2 398,2	0,0
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	64 005,2	54 032,1	9 973,1	26 780,4	17 899,6	8 880,8	37 224,8	36 132,5	1 092,3
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	819,7	819,7	0,0	425,9	425,9	0,0	393,8	393,8	0,0
1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**455 829,8**	**446 914,1**	**8 915,7**	**273 821,4**	**265 474,4**	**8 347,0**	**182 008,4**	**181 439,7**	**568,7**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	17 582,0	17 541,0	41,1	16 875,6	16 834,6	41,1	706,4	706,4	0,0

1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	99 468,1	98 602,6	865,5	5 030,8	4 734,0	296,8	94 437,3	93 868,6	568,7
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	225 025,5	216 958,8	8 066,7	191 614,3	183 547,6	8 066,7	33 411,2	33 411,2	0,0
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	56 804,5	56 789,4	15,2	28 132,5	28 117,4	15,2	28 672,0	28 672,0	0,0
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	21 726,1	21 726,1	0,0	11 558,6	11 558,6	0,0	10 167,5	10 167,5	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	35 223,5	35 296,2	-72,7	20 609,5	20 682,2	-72,7	14 614,0	14 614,0	0,0
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**23 153,7**	**23 153,0**	**0,7**	**7 187,2**	**7 186,5**	**0,7**	**15 966,5**	**15 966,5**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	23 153,7	23 153,0	0,7	7 187,2	7 186,5	0,7	15 966,5	15 966,5	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**22 087,2**	**21 862,1**	**225,1**	**16 963,6**	**16 738,5**	**225,1**	**5 123,6**	**5 123,6**	**0,0**

Код*	**ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Закон за 2025 г.)**	**Консолидирани разходи**			**Ведомствени разходи**			**Администрирани разходи**		
	(в хил. евро)	Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администр-рани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**969 701,4**	**615 507,8**	**354 193,6**	**351 696,1**	**348 845,1**	**2 851,0**	**618 005,3**	**266 662,7**	**351 342,6**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**97 055,3**	**91 476,8**	**5 578,5**	**49 425,6**	**49 215,7**	**209,9**	**47 629,7**	**42 261,1**	**5 368,6**
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	23 812,5	23 812,5	0,0	23 758,3	23 758,3	0,0	54,2	54,2	0,0
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	7 345,8	7 227,4	118,4	4 924,5	4 806,1	118,4	2 421,3	2 421,3	0,0
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	65 047,6	59 587,5	5 460,1	20 288,6	20 197,1	91,5	44 759,0	39 390,4	5 368,6
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	849,4	849,4	0,0	454,2	454,2	0,0	395,2	395,2	0,0

1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**823 890,9**	**475 275,8**	**348 615,1**	**278 930,7**	**276 289,6**	**2 641,1**	**544 960,2**	**198 986,2**	**345 974,0**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	37 952,0	26 470,9	11 481,1	22 294,1	22 265,9	28,2	15 657,9	4 205,0	11 452,9
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	373 507,9	101 528,9	271 979,0	9 492,0	7 451,3	2 040,7	364 015,9	94 077,6	269 938,3
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	238 992,8	215 516,7	23 476,1	180 487,7	180 246,4	241,3	58 505,1	35 270,3	23 234,8
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	102 466,4	65 275,7	37 190,7	28 984,5	28 653,6	330,9	73 481,9	36 622,1	36 859,8
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	22 169,6	22 169,6	0,0	11 774,6	11 774,6	0,0	10 395,0	10 395,0	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	48 802,2	44 314,0	4 488,2	25 897,8	25 897,8	0,0	22 904,4	18 416,2	4 488,2
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**25 657,1**	**25 657,1**	**0,0**	**7 309,9**	**7 309,9**	**0,0**	**18 347,2**	**18 347,2**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	25 657,1	25 657,1	0,0	7 309,9	7 309,9	0,0	18 347,2	18 347,2	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**23 098,1**	**23 098,1**	**0,0**	**16 029,9**	**16 029,9**	**0,0**	**7 068,2**	**7 068,2**	**0,0**

Код*	**ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Проект за 2026 г.) (в хил. евро)**	**Консолидирани разходи**			**Ведомствени разходи**			**Администрирани разходи**		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**954 943,3**	**646 423,2**	**308 520,1**	**376 582,9**	**370 634,5**	**5 948,4**	**578 360,4**	**275 788,7**	**302 571,7**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**95 282,4**	**91 268,3**	**4 014,1**	**50 049,9**	**49 741,5**	**308,4**	**45 232,5**	**41 526,8**	**3 705,7**

1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	24 853,7	24 853,7	0,0	24 773,9	24 773,9	0,0	79,8	79,8	0,0
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	9 390,1	8 826,0	564,1	5 087,4	4 887,5	199,9	4 302,7	3 938,5	364,2
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	59 953,2	56 503,3	3 449,9	19 655,0	19 546,6	108,4	40 298,2	36 956,7	3 341,5
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 085,3	1 085,3	0,0	533,5	533,5	0,0	551,8	551,8	0,0
1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**797 851,5**	**506 645,0**	**291 206,5**	**302 490,8**	**296 850,8**	**5 640,0**	**495 360,7**	**209 794,2**	**285 566,5**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	32 313,2	25 516,5	6 796,7	19 608,7	19 438,5	170,2	12 704,5	6 078,0	6 626,5
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	315 730,7	93 167,2	222 563,5	10 197,0	5 557,0	4 640,0	305 533,7	87 610,2	217 923,5
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	279 389,5	235 057,2	44 332,3	189 305,4	188 647,3	658,1	90 084,1	46 409,9	43 674,2
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	100 461,7	82 947,7	17 514,0	41 825,6	41 653,9	171,7	58 636,1	41 293,8	17 342,3
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	23 621,2	23 621,2	0,0	13 226,2	13 226,2	0,0	10 395,0	10 395,0	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	46 335,2	46 335,2	0,0	28 327,9	28 327,9	0,0	18 007,3	18 007,3	0,0
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**26 084,0**	**26 084,0**	**0,0**	**7 736,8**	**7 736,8**	**0,0**	**18 347,2**	**18 347,2**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	26 084,0	26 084,0	**0,0**	7 736,8	7 736,8	**0,0**	18 347,2	**18 347,2**	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**35 725,4**	**22 425,9**	**13 299,5**	**16 305,4**	**16 305,4**	**0,0**	**19 420,0**	**6 120,5**	**13 299,5**

Код*	**ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2027 г.) (в хил. евро)**	**Консолидирани разходи**			**Ведомствени разходи**			**Администрирани разходи**		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**651 205,8**	**647 009,3**	**4 196,5**	**370 240,5**	**370 039,2**	**201,3**	**280 965,3**	**276 970,1**	**3 995,2**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**95 597,8**	**91 401,3**	**4 196,5**	**48 987,4**	**48 786,1**	**201,3**	**46 610,4**	**42 615,2**	**3 995,2**
1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	25 233,6	25 233,6	0,0	25 153,8	25 153,8	0,0	79,8	79,8	0,0

1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	9 320,5	8 764,6	555,9	4 956,2	4 814,0	142,2	4 364,3	3 950,6	413,7
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	59 659,0	56 018,4	3 640,6	18 339,8	18 280,7	59,1	41 319,2	37 737,7	3 581,5
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 384,7	1 384,7	0,0	537,6	537,6	0,0	847,1	847,1	0,0
1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**507 901,3**	**507 901,3**	**0,0**	**297 107,1**	**297 107,1**	**0,0**	**210 794,2**	**210 794,2**	**0,0**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	25 680,7	25 680,7	0,0	19 602,7	19 602,7	0,0	6 078,0	6 078,0	0,0
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	93 209,2	93 209,2	0,0	5 599,0	5 599,0	0,0	87 610,2	87 610,2	0,0
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	234 928,9	234 928,9	0,0	188 519,0	188 519,0	0,0	46 409,9	46 409,9	0,0
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	83 088,1	83 088,1	0,0	41 794,3	41 794,3	0,0	41 293,8	41 293,8	0,0
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	23 628,4	23 628,4	0,0	13 233,4	13 233,4	0,0	10 395,0	10 395,0	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	47 366,0	47 366,0	0,0	28 358,7	28 358,7	0,0	19 007,3	19 007,3	0,0
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**25 349,3**	**25 349,3**	**0,0**	**7 783,1**	**7 783,1**	**0,0**	**17 566,2**	**17 566,2**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	25 349,3	**25 349,3**	**0,0**	7 783,1	**7 783,1**	**0,0**	17 566,2	**17 566,2**	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**22 357,4**	**22 357,4**	**0,0**	**16 362,9**	**16 362,9**	**0,0**	**5 994,5**	**5 994,5**	**0,0**

Код*	**ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ** **ПРОГНОЗА 2028 г.**	**Консолидирани разходи**			**Ведомствени разходи**			**Администрирани разходи**		
	(в хил. евро)	Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администри-рани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
1600.00.00	**Общо разходи**	**651 364,0**	**647 272,8**	**4 091,2**	**370 154,4**	**370 039,2**	**115,2**	**281 209,6**	**277 233,6**	**3 976,0**
1600.01.00	**Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве**	**95 756,0**	**91 664,8**	**4 091,2**	**48 901,3**	**48 786,1**	**115,2**	**46 854,7**	**42 878,7**	**3 976,0**

1600.01.01	Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	25 233,6	25 233,6	0,0	25 153,8	25 153,8	0,0	79,8	79,8	0,0
1600.01.02	Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”	9 330,5	8 764,6	565,9	4 929,2	4 814,0	115,2	4 401,3	3 950,6	450,7
1600.01.03	Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	59 543,7	56 018,4	3 525,3	18 280,7	18 280,7	0,0	41 263,0	37 737,7	3 525,3
1600.01.04	Бюджетна програма „Намаляване търсенето на наркотични вещества”	1 648,2	1 648,2	0,0	537,6	537,6	0,0	1 110,6	1 110,6	0,0
1600.02.00	**Политика в областта на диагностиката и лечението**	**507 901,3**	**507 901,3**	**0,0**	**297 107,1**	**297 107,1**	**0,0**	**210 794,2**	**210 794,2**	**0,0**
1600.02.01	Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	25 680,7	25 680,7	0,0	19 602,7	19 602,7	0,0	6 078,0	6 078,0	0,0
1600.02.02	Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	93 209,2	93 209,2	0,0	5 599,0	5 599,0	0,0	87 610,2	87 610,2	0,0
1600.02.03	Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”	234 928,9	234 928,9	0,0	188 519,0	188 519,0	0,0	46 409,9	46 409,9	0,0
1600.02.04	Бюджетна програма „Психиатрична помощ”	83 088,1	83 088,1	0,0	41 794,3	41 794,3	0,0	41 293,8	41 293,8	0,0
1600.02.05	Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”	23 628,4	23 628,4	0,0	13 233,4	13 233,4	0,0	10 395,0	10 395,0	0,0
1600.02.06	Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”	47 366,0	47 366,0	0,0	28 358,7	28 358,7	0,0	19 007,3	19 007,3	0,0
1600.03.00	**Политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия**	**25 349,3**	**25 349,3**	**0,0**	**7 783,1**	**7 783,1**	**0,0**	**17 566,2**	**17 566,2**	**0,0**
1600.03.01	Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия”	25 349,3	25 349,3	0,0	7 783,1	7 783,1	0,0	17 566,2	17 566,2	**0,0**
1600.04.00	**Бюджетна програма „Администрация”**	**22 357,4**	**22 357,4**	**0,0**	**16 362,9**	**16 362,9**	**0,0**	**5 994,5**	**5 994,5**	**0,0**

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет *(хил. евро.)*	**Проект 2026 г.**	**Прогноза 2027 г.**	**Прогноза 2028 г.**
Общо консолидирани разходи:	**954 943,3**	**651 205,8**	**651 364,0**
Общо разчетено финансиране:	**646 423,2**	**647 009,3**	**647 272,8**
Бюджет на ПРБ	**646 423,2**	**647 009,3**	**647 272,8**
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	**308 520,1**	**4 196,5**	**4 091,2**

• *Централен бюджет, в т.ч.:*	17 005,2	3 995,2	3 976,0
Държавни инвестиционни заеми			
• *Сметки за средства от Европейския съюз* (ССЕС на НФ и на ДФЗ)			
• *Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз*	291 514,9	201,3	115,2
• *Други програми и други донори* по бюджета на ПРБ			
• *Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма*			
• *Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)*			

V. БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

1600.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ”

Цели на бюджетната програма:

С цел защита на здравето на гражданите на територията на Република България се извършва държавен здравен контрол.

Стратегическата цел на настоящата програма е осигуряване на безопасна жизнена среда и предприемане на навременни и адекватни мерки за отстраняване на възникналите рискове за здравето на хората.

Целите на програмата са опазване здравето на гражданите чрез:

- Усъвършенстване на системите за мониторинг на факторите на жизнената среда (шум, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, питейни води, води за къпане, минерални води и др.);
- Извършване на периодичен анализ и оценка на данните за състоянието на жизнената среда и здравния статус на населението, разработване и провеждане на мерки за ограничаване, намаляване и ликвидиране на негативните ефекти от въздействието на факторите на средата и предприемане на навременни мерки за защита от възникване на рискове за човешкото здраве;
- Осъществяване на ефективен контрол на предлаганите на пазара продукти и стоки със значение за здравето на човека;

- Повишаване на капацитета за извършване на лабораторни анализи на продукти и стоки със значение за здравето на човека с цел идентифициране на рисковете за здравето и предприемането на навременни мерки;

- Осигуряване на устойчиво развитие и укрепване на капацитета на общественото здраве и достигането на високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда, което да спомогне като цяло за подобряване качеството на живота и предотвратяване възникването на риск за човешкото здраве.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028г.***
Разработване на политика за осъществяване на здравен контрол				
1. Изготвени нормативни актове в срок	бр.	3	3	3
2. Участия в работни групи	бр.	14	14	14
3. Разработени указания, инструкции, ръководства и др.	бр.	7	7	7
Осъществяване на контрол върху спазването на здравните изисквания				
1. Проведени експертни съвети по здравно-техническа експертиза към МЗ и РЗИ	бр.	1 000	1 000	1 000
2. Участия в експертни съвети по устройство на територията (ЕСУТ) към други ведомства	бр.	1 140	1 140	1 140
3. Участия в експертни екологични съвети (ЕЕС) към МОСВ и РИОСВ	бр.	50	50	50
4. Участия в експертни съвети към Министерство на земеделието и Областните дирекции по земеделие	бр.	210	210	210
5. Участия в приемателни комисии по ЗУТ за въвеждане в експлоатация	бр.	1 200	1 200	1 200
6. Разгледани документации по ЗУТ за устройствени схеми и планове	бр.	7 600	7 600	7 600
7. Разгледани инвестиционни проекти по ЗУТ	бр.	5 200	5 200	5 200
8. Разгледани документации по ЗОЗЗ	бр.	2 000	2 000	2 000
9. Издадени здравни заключения за устройствени схеми и планове	бр.	3 500	3 500	3 500

10. Издадени здравни заключения за инвестиционни проекти	бр.	2 800	2 800	2 800
11. Издадени становища относно необходимостта от извършване на Екологична оценка (ЕО) по ЗООС	бр.	1 000	1 000	1 000
12. Издадени становища относно необходимостта от извършване на ОВОС по ЗООС	бр.	1 000	1 000	1 000
13. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ЕО по ЗООС	бр.	60	60	60
14. Издадени становища относно съдържанието и обхвата на ОВОС по ЗООС	бр.	60	60	60
15. Издадени становища относно качеството на изготвената ЕО по ЗООС	бр.	40	40	40
16. Издадени становища относно качеството на изготвен доклад по ОВОС по ЗООС	бр.	50	50	50
17. Издадени становища в хода на процедурите по чл. 99б и чл. 114 от ЗООС	бр.	40	40	40
18. Издадени становища във връзка с извеждане от експлоатация на обекти работещи с източници на йонизиращи лъчения	бр.	2	2	2
19. Становище по проект за оразмеряване, изграждане и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водостнабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди	бр.	130	130	130
Показатели за проверка на бутилирани води				
1. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	260	260	260
2. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	4 300	4 300	4 300
3. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на пазара	бр.	30	30	30
Показатели за контрол на обекти с обществено предназначение(ООП) и на продукти и стоки със значение за здравето на човека				
1. Проверки на ООП	бр.	110 000	110 000	110 000
2. Проверки по сигнали и жалби, включително за наличие на опасни стоки на пазара	бр.	3 000	3 000	3 000
Показатели за контрол върху дейността на службите по трудова медицина				
1. Проверки	бр.	500	500	500
2. Проведени заседания на Комисията за регистрация на служби по трудова медицина	бр.	12	12	12
Показатели за контрол върху химични вещества и смеси				
1. Проведени заседания на Експертния съвет по биоциди	бр.	15	15	15

2. Проверки на биоциди	бр.	4 000	4 000	4 000
3. Проверки на детергенти	бр.	2 300	2 300	2 300
4. Проверки на химични вещества и смеси	бр.	2 400	2 400	2 400
Показатели за радиационна защита				
1. Извършени проверки на обекти с източници на йонизиращи лъчения	бр.	3 300	3 300	3 300
2. Извършени контролни измервания	бр.	51 000	51 000	51 000
3. Оценени дози	бр.	5 000	5 000	5 000
4. Установени и коригирани референтни нива	бр.	10	10	10
5. Анализ на резултатите от извършени прегледи на лица	бр.	19 000	19 000	19 000
Регистрационен и разрешителен режим				
1. Регистрирани обекти по Закона за храните за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	5	5	5
2. Регистрирани обекти с обществено предназначение по Закон за здравето	бр.	5 000	5 000	5 000
3. Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност облъчване на храни с йонизиращи лечения	бр.	1	1	1
4 Регистрирани фирми и юридически лица за извършване на дейност по изпитване на качеството на медицинска и радиологична апаратура	бр.	2	2	2
5. Издадени удостоверения за регистрация и преregистрация на служби по трудова медицина	бр.	40	40	40
6. Издаване и промяна на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид или група биоциди, съдържащи: съществуващо активно вещество/съществуващи активни вещества	бр.	330	330	300
7. Издадени национални разрешения за предастовяне на пазара на биоциди по реда на Регламент ЕС № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди	бр.	0	0	1
8. Издаване и промяна на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид или група биоциди по реда на Регламент ЕС № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди	бр.	100	100	120
9. Издадени разрешения за облъчване на определен вид храна с йонизиращи лъчения	бр.	5	5	5
10. Издадени разрешения за разрушаване (демонтаж) на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия или кораби	бр.	9	9	9
11. Издадени разрешения за пренасяне на тленни останки извън страната	бр.	70	70	70
12. Издадени удостоверения за съответствие на обработката на натурални минерални и изворни води	бр.	1	1	1
13. Издадени сертификати за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	7	7	7

14 Издадени балнеологични оценки за минерална вода от конкретен водоизточник	бр.	20	20	20
15. Издадени здравни сертификати за износ на продукти и стоки със значение за здравето на човека	бр.	15	15	15
16. Издадени сертификати за внос на бутилирана натурална минрална вода	бр.	1	1	1
17. Изготвяне на становища за издаване, подновяване и промяна на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди	бр.	200	220	220
18 Изготвяне на оценки за одобряване или подновяване одобрението на активни вещества	бр.	1	1	1
Лабораторни изследвания по държавен здравен контрол				
Показатели за фактори на жизнената среда				
1. Лабораторни анализи на питейни води	бр.	279 800	276 400	276 400
2. Лабораторни анализи на води за къпане	бр.	1 775	1 775	1 775
3. Лабораторни анализи на минерални води	бр.	7 570	7 570	7 570
4. Лабораторни анализи на води в плувни басейни	бр.	37 900	37 900	37 900
6. Измервания и изчисления на шум и вибрации	бр.	5 000	5 000	5 000
7. Измервания на електромагнитни полета	бр.	12 400	12 400	12 400
8. Измервания на осветеност, микроклимат, прах и др.	бр.	9 900	9 900	9 900
Показатели за продукти и стоки със значение за здравето на човека				
1. Лабораторни анализи на козметични продукти	бр.	4 200	4 200	4 200
2. Лабораторни анализи на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води	бр.	10 270	10 270	10 270
3. Лабораторни анализи на химични вещества и смеси, в.т. и приготвени разтвори за дезинфекция	бр.	2 800	2 800	2 800
Показатели за радионуклеиди				
1. Лабораторни анализи	бр.	4 260	4 300	4 300
2. Измервания	бр.	4 690	4 690	4 690
Показатели за изследвания				
1. Проведени специализирани медицински изследвания и биологична дозиметрия	бр.	110 000	110 000	110 000
Други				
1. Изготвени профили на зоните за къпане (нови и актуализирани) и обобщени анализи за състоянието на зоните за къпане	бр.	38	38	38
2. Изготвени доклади до Европейската комисия относно качеството на питейните води и водите за къпане и по изпълнение на Единния многогодишен национален контролен план, и Националната програма за надзор на пазара	бр.	4	4	4

3. Участия в заседания на комисии за бедствия на централно и регионално ниво	бр.	12	12	12
4. Изготвени доклади/справки във връзка с въведени бедствени положения и извънредни ситуации на централно и регионално ниво	бр.	35	35	35
5. Дежурства в аварийна готовност	бр. работни дни	1 800	1 800	1 800
6. Участия в аварийни ситуации	бр.	8	8	8
7. Проверки за спазване на седмични разписания	бр.	2 600	2 600	2 600
8. Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания	бр.	4 900	4 900	4 900
Оценка на учебната натовареност				
1. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците	бр.	64 900	64 900	64 900
2. Училища, обхванати с оценки	%	100	100	100
Дейности по национални програми				
Национална програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население				
1. Проведени заседания на координационните съвети (областни и национален)	бр.	28	28	28
2. Изготвени анализи и отчети за извършените дейности по програмата	бр.	46	46	46
3. Проведени анкетни проучвания	бр.	300	300	300
4. Поставени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	2 400	2 400	2 400
5. Отчетени детектори за пасивно измерване на радон	бр.	2 500	2 500	2 500
6. Проведени здравно-образователни дейности за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	120	120	120
7 Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за въздействието на радон и мерките за неговото редуциране - общо	бр.	1 700	1 700	1 700
- от тях професионално ангажирани лица	бр.	300	300	300
- от тях заинтересовани лица от населението	бр.	1 100	1 100	1 100
8. Проведени кампании и информационни дни	бр.	36	36	36
9. Изготвени информационни и методични материали	бр.	6 000	6 000	6 000
10 Разпространени информационни материали	бр.	9 000	9 000	9 000
11. Участия и публикации в електронни средства за масово осведомяване (радио, телевизия и др.)	бр.	77	77	77
12. Предоставени обучения на медицински и немедицински специалисти	бр.	39	39	39
Научна дейност				

Национален център по радиобиология и радиационна защита				
1. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху здравето на рискови групи и население като цяло	бр.	11	11	11
2. Оценка на състоянието на изменения в очната леща на персонал работещ с ИЙЛ	бр. изследвани лица	10	10	10
3. Проучване на действието на цитогенетични ефекти при рискови групи и население като цяло	бр. изследвани лица	50	50	50
4. Епидемиологично проучване за оценка на риска от облъчване на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения и население в специфични райони на България	бр. наблюдавани единици	100	100	100
5. Мониторинг, анализ и оценка на обект с исторически източници	бр. измервания	2	2	2
6. Проучвания на промени в клетъчния и хумуралния имунитет при професионално облъчване	бр. изследвани лица	40	40	40
7. Проучвания за въздействието на йонизиращите лъчения върху възпалителния отговор в лимфоцити на професионално облъчени лица	бр. анализи	40	40	40
8. Модификация на радиационно-индуциран възпалителен отговор	бр. анализи	100	100	100
9. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	6	6	6
10. Внедряване на научни разработки в практическата дейност на РЗИ и лечебните заведения	бр.	0	0	0
11. Проведени обучения, курсове и семинари	бр.	60	60	60
12. Лица преминали обучение, курсове, семинари и др.	бр.	400	400	400

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на период на бюджетната прогноза създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол, с цел опазване на общественото здраве;
- Промени в законодателството, в това число нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото европейско законодателство по отношение на прилагането на нормативните актове водещи до необходимостта от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Намаляване числеността на оперативните служители и липсата на квалифицирани кадри;
- Увеличаване броя на опасните продукти и стоки и необходимостта от повишаване взискателността на контрола на пазара, както и увеличаване броя на лабораторните анализи, вкл. и скъпоструващи такива;
- Възникване на бедствия и аварии със засягане на жилищни зони и обекти подлежащи на защита и липсата на финансова обезпеченост на системите за проследяване и мониторинг на влошените фактори на жизнената среда в резултат на създалата се извънредна ситуация;
- Липса на научно и методическо осигуряване на работата по държавния здравен контрол от националните центрове по проблемите на общественото здраве, по иновативни въпроси и на европейско ниво, както и липсата на информация, което може да доведе до затруднения при взимането на информирани решения, неадекватна оценка на здравния риск и неправилно приоритизиране на мерките; несъвършенства в нормативната уредба;
- Неизпълнение от страна на икономическите оператори на установените с нормативен акт изисквания.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Обществено здраве“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Обществено здраве“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по радиобиология и радиационна защита.
Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Дирекция „Обществено здраве“

Усъвършенстване на подзаконовата нормативна уредба по Закона за здравето по отношение здравните изисквания към обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение със здравето на човека;

- Провеждане на одити и проверки на дейността на Регионалните здравни инспекции;
- Организиране и методическо ръководство на мониторинговите системи на факторите на жизнената среда;
- Провеждане на обучения за подобряване качеството и ефективността на извършваната контролна дейност от Регионалните здравни инспекции;
- Подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността и повишаване на информираността на населението;
- Организиране на разрешителната и регистрационната дейност, включително създаването и поддържането на регистри, списъци и други бази данни, предвидени в закон;
- Организиране, провеждане и участие в Експертния съвет по биоцидии Комисията за регистриране служби по трудова медицина при издаване на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди и удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на служби по трудова медицина.
- Участие при разглеждането на документи по процедурите посочени в Закона за устройство на територията и Закона за опазване на околната среда и др., свързани с оценката на здравния риск за населението;
- Организиране, провеждане и участие в Експертните съвети по здравно-техническа експертиза;

- Организиране, провеждане и участие в Националния експертен съвет за одобряване на стратегическите карти за шум и плановете за действие;
- Организиране на национално ниво на защитата на населението от инциденти с химични, биологични и радиоактивни материали от случаен, естествен и умишлен характер;
- Методично ръководство на дейността по държавен здравен контрол на Регионалните здравни инспекции;
- Участие в работни групи и комитети към Съвета на Европейския съюз, Европейската комисия и Съвета на Европа, Европейската агенция по химикали и изготвяне на позиции и становища.
- Организиране и провеждане на специализирани обучения за повишаване на ефективността на държавния здравен контрол, с цел подобряването на уменията и знанията на държавните здравни инспектори.

Регионални здравни инспекции:

С цел да се защити здравето на гражданите на територията на Република България от страна на Министерство на здравеопазването, чрез регионалните здравни инспекции се извършват следните дейности:

- систематичен и насочен държавен здравен контрол по спазването на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на населението и на фактори на жизнената среда;
- контрол по спазването на здравните изисквания към лицата, работещи в детски заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат и търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони, по отношение на тяхното здравословно състояние;
- контрол върху химичните вещества и смеси за изпълнение на изискванията по Закона за защита от вредната въздействие на химичните вещества и смеси;
- контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения;
- вземане на проби и образци в необходимите количества и извършване на съответните лабораторни изпитвания и измервания;
- изготвяне на комплексна документация във връзка с процедурите по акредитирането и преакредитирането на лабораториите;

- осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддържане изискванията на внедрената Система за управление на качеството съгласно БДС EN ISO/IEC 17025 и/или БДС EN ISO/IEC 17020;
- осигуряват изпълнението на изискванията за метрологична проследимост на използваните средства за измерване;
- участват в национални и международни изпитвания за пригодност;
- издават предписания за провеждане на задължителни хигиенни мерки в случаите, предвидени в закон;
- съставят актове за установяване на административни нарушения;
- налагане на принудителни административни мерки в случаите, предвидени в закон;
- участват в анкетирането на епидемичните взривове, възникнали по хранителен, воден и контактно-битов път, и извършва контрол по изпълнението на предприетите мерки за тяхното ограничаване и ликвидиране;
- съвместно с митническите власти извършват дейности за недопускане на внос на стоки, застрашаващи здравето на населението;
- извършват контрол върху дейността на службите по трудова медицина;
- издават разрешения за извършване на дейности по разрушаване или демонтаж на азбест и/или азбестосъдържащи материали;
- участват в състава на експертните съвети по устройство на територията, съгласуват при необходимост устройствени планове, участват в оценката на съответствието на инвестиционните проекти, когато тя се извършва с приемане от експертен съвет на одобряващата администрация или по искане на физически или юридически лица, дават становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройството на територията;
- участват в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на здравния контрол;
- събират, обработват и обобщават оперативната информация относно дейността по държавния здравен контрол;

- създават и поддържат база данни с резултати от лабораторните изследвания/ измервания и извършва периодичен анализ и оценка на данните;
- извършват анализиране и оценяване на данните за състоянието на факторите на жизнената среда и здравния статус на населението на територията на съответната област на база проведения систематичен и насочен контрол и резултатите от лабораторните изпитвания.

<u>Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ):</u>

- Организира и осъществява обучения за повишаване на професионална квалификация в областта на радиобиологията и радиационната защита;
- Провежда следдипломно обучение на специалисти с медицинско и немедицинско образование по специалностите „Радиобиология“, „Радиационна хигиена“ и „Медицинска радиологична физика“;
- Осъществява обучение на специалисти за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по специалностите „Радиобиология“, „Радиационна хигиена“ и „Медицинска радиологична физика“;
- Провежда специализирано обучение по радиационна защита за получаване на правоспособност за работа с източници на йонизиращи лъчения;
- Разработва, издава и разпространява информационни материали и програми, имащи отношение към радиобиологията и радиационната защита, и поддържа интернет страница със специализирана информация;
- Организира и участва в конгреси и симпозиуми по проблемите на радиационната защита;
- Участва в мрежи и комисии на национално, европейско и международно ниво свързани с опазване на общественото здраве;
- Извършва анализ на дозовото натоварване на българското население от използването на йонизиращи лъчения в медицината, промишлеността, науката и ядрената енергетика;
- Участва в работни групи, комисии и в световната мрежа от лаборатории от Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и Световната здравна организация за осигуряване на проследимост и точност на дозиметричните измервания;

- Осъществява научно-изследователска и научно-приложна дейност в областта на радиационната защита и радиобиологията;
- Провежда проучвания и анализи, изготвя оценки и експертизи за определяне на риска от неблагоприятното влияние на йонизиращите лъчения върху здравето на населението;
- Извършва индивидуален мониторинг и оценка на дозите на лица, които работят с източници на йонизиращи лъчения, като определя външното и вътрешното облъчване на професионално облъчвани лица; извършва оценка на дозите, въз основа на данните от проведения мониторинг на работните места; поддържа национален дозов регистър на професионално облъчваните лица; извършва дозиметричен контрол при радиационна авария и оценка на вида на облъчването;
- Извършва калибриране, изпитване и контрол на качеството на технически средства за измерване на йонизиращи лъчения чрез поддържане на еталони за рентгеново и гама лъчение; осигуряване проследимост на измерванията; повишаване на качеството при оценка на дозите на пациентите при лъчелечение и образна диагностика;
- Участва в международни междулабораторни сравнителни проучвания за осигуряване на проследимост и точност на дозиметричните измервания;
- Осигурява радиационна защита на лицата при медицинско облъчване, като разработва програми за осигуряване на контрол на качеството на радиологичната апаратура; провежда измервания за оценка параметрите на радиологичната апаратура за намаляване дозата на пациента при запазване качеството на образа; определя национални референтни дозови нива при диагностични изследвания;
- Извършва мониторинг на радиационните фактори на работната и жизнената среда за оценка облъчването на населението, като:

- извършва радиационен мониторинг на води, почви, дънни утайки, атмосферен въздух в райони на действащи обекти с източници на йонизиращи лъчения;
- извършва радиометричен и гама спектрометричен анализ на проби вода, почви, строителни материали, намазки и храни от райони на бивши обекти за добив и преработка на уранова руда;
- извършва мониторинг на радиационните параметри на хранителни продукти за оценка на дозовото натоварване на населението в райони с повишен радиационен риск;

- Извършва непрекъснат мониторинг на измененията на гама-фона в района на гр. София;
- Извършва оценка на допълнителното надфоново облъчване на населението;
- Извършва радиометрични измервания, анализи и оценки за радионуклидно замърсяване на околната и жизнена среда при радиационни аварии;
- Извършва експертна оценка при регистрация на облъчвателни съоръжения за радиационна обработка на храни и при издаване на разрешение за радиационна обработка на храни, като:
- Извършва лабораторни анализи на облъчени храни;
- Извършва дозиметрия на високи дози, в това число изпитване и калибриране на дозиметри.
- Участва в европейска мрежа за биодозиметрия на йонизиращи лъчения (RENEB);
- Участва в световна мрежа за биодозиметрия (BioDoseNet);
- Изготвя и участва в научно-изследователски проеки и международни сравнителни проучвания с цел интеграция в европейски програми и структури, посветени на изследване на радиационния здравен риск;
- Провежда радиобиологични проучвания за ефектите на йонизиращите лъчения, като:

- разработва и прилага специализирани молекулярно-биохимични, цитогенетични, хематологични и имунологични методи за оценка на лъчевото увреждане при човека и оценка на здравния риск;

- провежда и анализира на молекулно и клетъчно ниво биологичните ефекти от ниски дози йонизиращи лъчения;

- охарактеризира индивидуалния радиационен отговор и индивидуалната лъчечувствителност при професионално облъчвани лица;

- провежда експериментални изследвания за ефектите на различни фактори за мутагенност, генотоксичност и антимутагенност;

- Провежда биомониторинг и биодозиметрия на йонизиращи лъчения, като:

- прави оценка на погълнатата доза на лица пострадали при радиационни аварии и инциденти;

- разработва и прилага подходящи биологични индикатори в лимфоцити от човешка периферна кръв за оценка и охарактеризиране вида на радиационното въздействие;

- извършва биологичен мониторинг на лица работещи в среда на йонизиращи лъчения за оценка на риска за поява на късни ефекти;

- участва в международни междулабораторни сравнителни проучвания по различни биомаркери на йонизиращи лъчения;

- поддържа постоянна аварийна готовност за провеждане на биодозиметрия в случай на радиационни инциденти.

➢ Участва в работата на международна мрежа на МААЕ за медицинско осигуряване при радиационна авария (RANET);

➢ Осъществява медицинско наблюдение и контрол на здравословното състояние на професионално облъчваните лица, като:

- издава експертно заключение за медицинска пригодност на лицата за работа в среда на йонизиращи лъчения;

- поддържа регистър с данните на лицата, които работят или са работили в среда на йонизиращи лъчения;

- препоръчва подходящо трудоустрояване на лица, които имат медицински противопоказания за работа с източници на йонизиращи лъчения;

- извършва анализ на трудови злополуки и професионални заболявания и разработва профилактични програми за лицата работещи с йонизиращи лъчения;

- извършва оценка на общосоматична патология на облъчени лица или групи от населението;

➢ Извършва медицинско осигуряване на лицата в случай на радиационна авария, като:

- осигурява специализирана диагностична и експертна помощ на лицата, облъчени при радиационни аварии;

- извършва окончателни оценки за вида на облъчването и лъчевото натоварване на населението след приключване на ликвидационните работи при радиационната авария;

- поддържа регистър на пострадалите при радиационна авария;

- осъществява продължително медицинско наблюдение на лицата, облъчени при радиационни аварии;

- участва в подготовка и изпълнение на програми за противодействие на терористичните заплахи.

Експертен съвет по биоциди

Експертният съвет по биоциди подпомага министъра на здравеопазването при изпълнение на правомощията му Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

Съветът е създаден със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 15 от ЗЗВВХВС.

Експертният съвет по биоциди извършва оценка на характеристиките на биоцидите и риска за човека, животните и околната среда и оценка на биологичната ефективност. Основната част от оценката, във връзка с издаването на разрешения за биоциди, касаеща ефектите върху здравето включва: токсикологична оценка на активното вещество(ва), токсикологична оценка на биоцида, оценка на експозицията (за всеки продуктов тип), оценка на риска при употребата на биоцида, класифицирането, опаковането и етикетирането на биоцида. На базата на тази оценка ЕСБ прави предложение за издаване на разрешение за предоставянето на пазара и употребата на биоциди или отказ от издаване на разрешение.

В състава му участват представители на Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по заразни и паразитни болести.

Дейността и организацията на Експертния съвет по биоциди е регламентирана в Правилника за организацията и дейността на експертния съвет по биоциди (обн. ДВ. бр. 91 от 14.11.2017 г.). Съгласно чл. 9 от Правилника, за участието на заседанията на съвета, членовете на Експертния съвет по биоциди и специалистите, привлечени в работата му, които не са министри, лица по чл. 19, ал. 7 от Закона за администрацията, държавни служители и лица по

чл. 107а от Кодекса на труда получават възнаграждение. Конкретният размер на възнагражденията е определен в заповед на министъра на здравеопазването.

За издаване на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди, заявителите плащат държавна такса, определена в Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2007 г., изм. и доп., ДВ, бр. 62 от 27 юли 2021 г.) на основание чл. 19, ал. 1 от ЗЗВВХВС.

Комисия за регистриране на службите по трудова медицина

Комисията за регистриране на службите по трудова медицина е създадена със заповед на министъра на здравеопазването на основание чл. 25в от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и го подпомага при издаване на удостоверения за регистрация и промяна на регистрацията на службите по трудова медицина.

В състава на Комисията участват по двама представители от Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, национално представителните работодателски организации и национално представителните организации на работещите.

Дейността и организацията на Комисията е регламентирана в Правилника за организацията и дейността на Комисия за регистриране на службите по трудова медицина, утвърден със заповед на министъра на здравеопазването. За участието на заседанията на Комисията, членовете й, които не са министри, лица по чл. 19, ал. 7 от Закона за администрацията, държавни служители и лица по чл. 107а от Кодекса на труда, получават възнаграждение. Конкретният размер на възнагражденията е определен в заповед на министъра на здравеопазването.

Финансовото осигуряване на дейността на комисията за регистриране на службите по трудова медицина, съгласно Наредба № 3 за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина (обн., ДВ, бр. 14 от 12.02.2008 г.), се осъществява със средствата по чл. 25г, ал. 7 от ЗЗБУТ.

Експертен съвет по здравна и техническа експертиза

Съвета е консултативен орган към главния държавен здравен инспектор и го подпомага при изпълнение на правомощията му по чл. 35 от Закона за здравето, свързани със съгласуване на устройствени планове и оценка на съответствието на инвестиционни проекти с цел недопускане на проектиране и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение, водещи до здравен риск за населението, осигуряване на здравословна жизнена среда и опазване здравето на гражданите.

Дейността на Експертният съвет е свързана с оценка на постъпили в Министерство на здравеопазването проекти на устройствени планове на населени места и обекти с национално значение като пристанища, летища и др. и инвестиционни проекти на различни видове обекти (например обекти, източници на нейонизиращи лъчения, пречиствателни станции за отпадъчни и питейни води, лечебни заведения и др.), които ще бъдат разглеждани на Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика към министъра на регионалното развитие и благоустройството и национални експертни съвети към други ведомства, както и инвестиционни проекти по искане на физически и юридически лица (като учебни и детски заведения, лечебни заведения, инсталации за третиране на отпадъци и др.) и изготвяне на документ за съответствие на постъпилата документация със здравните изисквания.

Експертен съвет за одобряване на стратегическите карти за шум и плановете за действие

Експертния съвет е създаден във връзка с разпоредбите на чл. 5, ал. 6, т. 2 и на чл. 8, ал. 2, т. 2 от Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) със заповед на министъра на здравеопазването.

Експертният съвет подпомага министъра на здравеопазването при разглеждането и одобряването на стратегическите карти за шум и плановете за действие за основните железопътни линии, основните летища и основните пътища, по смисъла на Закона за защита от шума в околната среда.

Национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители и Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България

Във връзка с изпълнение на задълженията на Република България като страна - член на Европейския съюз през 2012 г. с решения на Министерски съвет (Протокол № 33, т. 2 на Министерския съвет от 05.09.2012 г. и Протокол № 44, т. 33 от 21.10.2012г.) бяха приети съответно „Актуализиран национален план за действие за управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ)" и „Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България". Актуализираният Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България е приет с Решение № 571 на Министерския съвет от 13 август 2020 г.

Като компетентен орган в Република България по прилагане на европейското и национално законодателство в областта на питейните води, Министерство на здравеопазването е включено в двата национални плана, като институция, която в рамките на своята компетентност следва да извършва контролен мониторинг за наличието на пестициди и устойчиви органични съединения във водите предназначени за питейни цели.

Единен многогодишен национален контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията на Република България

Единният многогодишен национален контролен план за храни, фуражи, здравеопазване на животните, хуманно отношение към тях и защита на растенията (ЕМНКП) на Република България е изготвен в съответствие с изискването на чл. 41 на Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския Парламент и Съвета за официалните проверки, които се извършват с цел верификация на изискванията на закона за храните и фуражите, изискванията за здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях и чл. 29ж от Закона за храните.

Общите цели на единния многогодишен националния контролен план на Република България са:

- постигане на високо ниво на защита на здравето на потребителите, чрез осигуряване на ефективно прилагане на европейско и национално законодателство на всички етапи на производство, преработка, съхранение, внос, транспорт и търговия по хранителната верига;

- да се осигури ефективно изпълнение на съответното законодателство на Общността и в частност Регламент (ЕО) № 882/2004;

- да се осигури ефективно изпълнение в Република България на Закона за храните, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за фуражите и Закона за защита на растенията, прилагането на съответните изисквания, поддържане на системите за официален контрол и други подходящи дейности за наблюдение и мониторинг на всички етапи на производството, преработката и разпространението на храните и фуражите;

- да се осигури функциониране в Република България на ефективна система на официален контрол и наблюдение върху изпълнението на правилата за безопасност на храните и фуражите, здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях;

- осигуряване на гъвкав и пропорционален подход за защита здравето на хората, животните и растенията, отчитайки интересите на консуматора.

Изпълнението на ЕМНКП се осъществява от съответните компетентни власти със съдействието на централните правителствени институции и органите на местните власти на територията на страната. Осъществява се координиран подход на всички институции, осъществяващи контролни дейности.

Министерство на здравеопазването е компетентен орган по изпълнението на дейностите по ЕМНКП за упражняване на официален контрол, чрез органите на държавния здравен контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води и контролират прилагането на законодателството в тази област.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

<u>Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон.</u>

С Решение № 63 от от 26.01.2023 г. на Министерския съвет е приет Националния план за действие за намаляване риска от облъчване от радон 2023-2027 г. Същият е разработен за достигане на целите и задачите на Стратегията за намаляване на риска от облъчване от радон 2018- 2027 г.

Радонът като естествен източник на йонизиращо лъчение има най-голям принос за вътрешното облъчване на населението на Земята. Това облъчване води до повишен риск за развитие на рак на белите дробове, като рискът е пропорционален на средната концентрация на радон и на времето на облъчване. Световната здравна организация (СЗО) определя радона за втори по значимост фактор, предизвикващ рак на белия дроб след тютюнопушенето и фактор номер едно за хора, които никога не са пушили.

Сведения за повишена смъртност от заболявания на дихателната система сред определени групи от подземни миньори в Централна Европа датират от шестнадесети век. След 1990 г. в редица страни от Европа, а също в Северна Америка и Китай са проведени национални проучвания, които разглеждат връзката между концентрацията на радон в сгради и рак на белия дроб в популация. Анализът показва, че в различните страни между 3 и 14% от случаите на белодробен рак се дължат на облъчване от радон.

В Основни норми за радиационна защита на Международна агенция по атомна енергия (МААЕ) (IAEA Safety Standards Series No. GSR Part 3) облъчване от радон в жилища е включено в общата система за радиационна защита на населението. Специфичните изисквания за защита от това облъчване са посочени в Изискване 50: „Правителството предоставя информация за нивата на радона в затворени помещения и за риска за здравето, и разработва и прилага план за действие по контрола на облъчване на население от радон”.

Изискванията към мониторинга на нивата на радиоактивност в жизнената среда, за оценка облъчване на населението като цяло и на риска произтичащ от него, са определени със Закона за здравето, във връзка с Препоръка на Европейската Комисия за приложение на чл. 36 от Договора за Евратом (2000/473/Евратом).

Директива 2013/59/EURATOM установява единни основни норми на безопасност за защита здравето на професионалисти, население и пациенти. Тя извежда на преден план контрола на жизнената среда, свързана с безопасността на населението като цяло и на рискови групи от него. За първи път са обединени всички радиационни източници, в това число и контрола на естествените радионуклиди (NORM), където попада и контрола на радон в жилищни и обществени сгради, както и на работното място.

<u>Национална програма за надзор на пазара</u>

Необходимо е да се гарантира, че продуктите, ползващи се от свободното движение на стоки в Общността, отговарят на изискванията, осигуряващи високо ниво на защита на обществените интереси, като здраве и безопасност в общ смисъл, здравословни и безопасни условия на работното място, защита на потребителите, опазване на околната среда и сигурността, и същевременно гарантиращи, че свободното движение на продукти не се ограничава в по-голяма степен от допустимата според законодателството на Общността за хармонизация или други приложими правила на Общността. Поради това, в Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011, са предвидени съответните правила за надзор на пазара и контрол върху продуктите от трети държави, както и правила и процедури за икономическите оператори по отношение на продукти, които са предмет на определени актове от законодателството на Съюза за хармонизация, и се установява рамка за сътрудничество с икономическите оператори.

Надзорът на пазара гарантира, че продуктите, обхванати от законодателството на Общността за хармонизация, които при използването им в съответствие с тяхното предназначение или при условия, които разумно могат да бъдат предвидени и когато са правилно монтирани и поддържани, могат да застрашат здравето или безопасността на ползвателите, или които в друго отношение не отговарят на приложимите изисквания, определени в законодателството на Общността за хармонизация, са изтеглени или предоставянето им на пазара е забранено или ограничено, и че обществеността, Комисията и останалите държави-членки са информирани за това.

Националните инфраструктури и програми по надзор на пазара гарантират, че е възможно да бъдат взети ефективни мерки по отношение на всяка от категориите продукти, които са предмет на законодателството на Общността за хармонизация.

Министерство на здравеопазването на база своите компетенции е орган по надзора на пазара и участва в изпълнението на Националната програма по надзор на пазара. До момента не са осигурявани целеви средства от бюджета на Министерство на здравеопазването за изпълнение в пълен обем на нормативно определените дейности.

Предвид влизането в сила и прякото прилагане от 13 декември 2024 г. на Регламент (ЕС) 2023/988 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 година относно общата безопасност на продуктите, за изменение на Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 87/357/ЕИО на Съвета,чиято цел е да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се осигури високо равнище на защита на потребителите и се определят основни правила за безопасността на потребителските продукти, пуснати или предоставени на пазара е необходимо да бъдат осигурени средства за прилагането му.

Организационни структури, участващи в програмата

Органи на държавния здравен контрол, съгласно чл. 12 от Закона за здравето и Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването са:

Главен държавен здравен инспектор на Република България

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ)

Отговорност за изпълнението на програмата

Опазването на здравето на гражданите е национален приоритет и се гарантира от държавата, като съгласно Закона за здравето държавната здравна политика се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

Министърът на здравеопазването ръководи националната система за здравеопазване и осъществява контрол върху дейностите по опазване здравето на гражданите и държавен здравен контрол.

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от регионални здравни инспекции. Регионалните здравни инспекции осъществяват на територията на съответната област дейностите по държавен здравен контрол, мониторинг на факторите на жизнената среда и на дейностите със значение за здравето на населението, лабораторни анализи и изпитвания, разработване и изпълнение на регионални здравни програми и проекти, координация и изпълнение на национални и международни здравни програми и проекти, методическа, консултативна и експертна помощ, следдипломно

практическо обучение в областта на опазване на общественото здраве, проверки по сигнали на граждани, свързани с опазването на общественото здраве, планиране и организиране на здравните дейности при бедствия и аварии на територията на съответната област.

Държавен здравен контрол по спазване на изискванията за защита на лицата от въздействието на йонизиращи лъчения се осъществява от определени от министъра на здравеопазването регионални здравни инспекции – Бургас, Варна, Враца, Пловдив и Русе и от НЦРРЗ.

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, директора на дирекция „Обществено здраве“, директорите на РЗИ и директора на НЦРРЗ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.01.01 Бюджетна програма „Държавен здравен контрол”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027г.	Прогноза 2028г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**19 664,7**	**23 641,5**	**23 758,3**	**24 773,9**	**25 153,8**	**25 153,8**
	Персонал	**17 224,8**	**20 509,3**	**21 714,1**	**22 761,5**	**23 141,4**	**23 141,4**
	Издръжка	**2 405,5**	**2 356,4**	**2 044,2**	**2 012,4**	**2 012,4**	**2 012,4**
	Капиталови разходи	**34,4**	**775,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**19 641,2**	**23 178,7**	**23 758,3**	**24 773,9**	**25 153,8**	**25 153,8**
	Персонал	17 210,2	20 495,3	21 714,1	22 761,5	23 141,4	23 141,4
	Издръжка	2 398,2	2 356,4	2 044,2	2 012,4	2 012,4	2 012,4
	Капиталови разходи	32,8	327,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**23,6**	**462,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	14,6	14,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	1,7	448,8	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**50,5**	**53,1**	**54,2**	**79,8**	**79,8**	**79,8**
	Разходи за изпълнение на Национални програми	48,8	50,9	51,1	76,7	76,7	76,7
	Средства за участие на Република България в Международната асоциация на националните институти по обществено здраве и други.	1,7	2,2	3,1	3,1	3,1	3,1

III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	1.....						
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**50,5**	**53,1**	**54,2**	**79,8**	**79,8**	**79,8**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**19 691,6**	**23 231,9**	**23 812,5**	**24 853,7**	**25 233,6**	**25 233,6**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**19 715,2**	**23 694,6**	**23 812,5**	**24 853,7**	**25 233,6**	**25 233,6**
	Численост на щатния персонал	1 054	1 073	1 156	1 156	1 156	1 156

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Регионални здравни инспекции (РЗИ), Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) и дирекция „Обществено здраве“ в МЗ.

В администрираните разходи са планирани средства за изпълнение на дейности по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон.

1600.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОМОЦИЯ И ПРЕВЕНЦИЯ НА НЕЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма:

Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.01.02 Бюджетна програма „Промоция и превенция на незаразните болести”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести				

1. Провеждане заседания на програмните съвети (областни и национален)	Бр.	20	20	20
2. Изготвяне на анализи и отчети за извършените дейности по програмата	Бр.	60	60	60
3. Провеждане здравно-образователни дейности (беседи, курсове, семинари, обучения и др.) - общо	Бр.	3 800	3 800	3 800
4. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за употребата на тютюневи изделия и пасивно пушене - общо	Бр.	23 000	23 000	23 000
5. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за злоупотребата с алкохол - общо	Бр.	15 200	15 200	15 200
6. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за храните и храненето, здравословното хранене, рискове за здравето при нездравословен модел на хранене, диетично хранене във всички възрастови групи - общо	Бр.	19 700	19 800	19 800
7. Брой лица взели участие в дейностите за повишаване нивото на информираност за вредите за здравето от ниската физическа активност във всички възрастови групи - общо	Бр.	13 900	13 900	13 900
8. Провеждане на скринингови изследвания на онкологични заболявания, от тях	Бр.	1 000	1 000	1 000
- за злокачествени новообразувания на млечната жлеза	Бр.	500	500	500
- за злокачествени новообразувания на шийката на матката	Бр.	300	300	300
- за злокачествени новообразувания на ректосигмондалната област	Бр.	200	200	200
9. Дейности по устойчивост на Проект „Грижа за хората с диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“				
Отпечатване на информационни материали по модела на проект „Грижа за хората с диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“, свързани с употребата и злоупотребата с алкохол, нездравословното хранене и ниската физическа активност	Бр.	200	200	200
Прилагане на годишна програма за интензивно наблюдение, събиране и оценка на резултатите чрез прилагане на два цикъла на „Планирай-направи-проучи-действай“ по модела на проект „Грижа за хората с диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“.	Бр.	300	300	300
Формиране и обучение на мултидисциплинарни екипи по модела на проект „Грижа за хората с диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“, свързани с физическата активност.	Бр.	50	50	50
Консултиране, информиране и образоване на рискови групи от населението по модела на проект „Грижа за хората с диабет тип 2 (CARE4DIABETES)“.	Бр.	200	200	200
10. Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	300	300	300
Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на роми 2021-2030 г. приоритет „Здравеопазване“				

1. Прегледи и назначаване на изследвания за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи, мамографи, гинекологични, педиатрични качинети и клинични лаборатории	Бр.	3 000	3 090	3 000
2. Извършване на ремонтни и сервизни дейности на 21 мобилни медицински кабинети извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратурата и др.)	Бр.	21	21	21
3. Провеждане на кампании и информационни дни	Бр.	71	71	71
4. Обучение за професионално развитие на здравни медиатори – съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори	Бр.	50	50	50
5. Обучение на нови здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения съгласно чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори	Бр.	17	17	17
Научна дейност				
Национален център по обществено здраве и анализи				
1.Проучвания за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда сред различни групи от населението	бр.	12	12	12
2.Проучвания за влиянието на начина на живот, знания и нагласи сред различни групи от населението	бр.	10	10	10
3.Проучвания на факторите на стреса и влиянието им върху здравето	бр.	1	1	1
4.Проучвания за психосоциалните фактори на труда, организационния климат, тревожност, депресия и социално значими заболявания	бр.	1	1	1
5.Анализ на здравно демографското състояние на населението	бр.	5	5	5
6. Разработване на научно-приложни задачи	бр.	43	43	43
7. Внедряване на научни разработки в практическата дейност на РЗИ и лечебните заведения	бр.	1	1	1
8. Проведени обучения, курсове и семинари	бр.	100	100	100
9. Лица преминали обучение, курсове, семинари и др.	бр.	1 000	1 000	1 000
Научно-приложна дейност				
1.Изготвени доклади, анализи, оценки за влиянието на факторите на жизнената среда, вкл. работната среда и за знанията, нагласите и практиките сред различни групи от населението	бр.	82	82	82
2.Анализ на влиянието на макроикономическите фактори върху здравето на населението	бр.	1	1	1
3. Анализ на човешкия ресурс в системата на здравеопазването	бр.	2	2	2

4.Здравно демографско състояние на населението в динамика	бр.	3	3	3

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата:

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Определянето на разходен таван, без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълняват по държавен здравен контрол;
- Промени в законодателството;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Обществено здраве“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Обществено здраве“, Регионалните здравни инспекции и Националния център по обществено здраве и анализи.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

- Разработване на нормативна уредба;
- Подобряване информираността на населението за основните рискови фактори, които имат отношение към сърдечно-съдовите заболявания, онкологичните заболявания, диабета, хроничните белодробни болести и др.;

- Повишаване компетентността на медицинските и немедицински специалисти и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа с цел превенция на основните хронични незаразни болести (ХНБ): ССЗ, онкологични, ХОББ, диабет;
- Редуциране нивото на общите за ХНБ най-често срещани рискови фактори чрез намаляване на разпространението на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, утвърждаване на модела здравословно хранене и физическа активност;
- Намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемост и последствията за здравето (инвалидизация) от основните ХНБ;
- Изпълнение на дейности по устойчивост на Проект „Намаляване на тежестта на незаразните заболявания чрез предоставяне на мултидисциплинарна интервенция с лечение в начина на живот при диабет тип 2“ („CARE4DIABETES“), финансиран от Програмата EU4Health на Европейския съюз;
- Подобряване на оралното здраве на децата и намаляване на интензитета на зъбния кариес;
- Осигуряване на равен достъп на уязвимите групи (включително роми) до услуги и дейности, свързани с промоция на здравето, намаляване на факторите на риска и превенция на хроничните незаразни болести.

Изпълнение на Постановление № 148 от 23 юли 2010 г. за изменение и допълнение на наредбата за изискванията към състава и характеристиките на солта за хранителни цели, приета с Постановление № 213 на Министерския съвет от 2001 г. (ДВ, бр. 11 от 2001 г.)(обн., двДВ, бр. 58 от 30 юли 2010 г.).

В рамките на бюджетната прогноза за 2026-2028 г. дейностите ще бъдат насочени към поддържане на постигнатия успех в елиминирането и предотвратяването на йоддефицитните заболявания чрез:

- повишаване информираността на населението и на рисковите групи от него относно значението на йодираната сол за профилактиката на йоддефицитните заболявания (включително чрез разработване и отпечатване на информационни материали – листовки, плакати и др.);

- провеждане на семинар за представяне на резултатите от проведените проучвания и за организиране на обучения на специалистите от Регионалните здравни инспекции.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2026-2030 г.

С Решение № 153 от 11.02.2026 г. на Министерския съвет е приета Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 годишна възраст в Република България, 2026-2030 г. С продължаването на действието на програмата в нов програмен период ще се създаде устойчивост на постигнатите през предходния период на действие на програмата резултати.

Стратегическата цел на Националната програма е подобряване на оралното здраве на децата от 0 до 18 години в Република България чрез прилагане на всеобхватни профилактични мерки, образование и интерсекторни политики, намаляващи риска от орални заболявания.

Поставените оперативни цели включват: повишаване нивото на информираност на населението за различните аспекти на профилактиката на оралните заболявания; продължаване на здравното обучение за опазване на оралното здраве; намаляване разпространението на зъбния кариес чрез прилагане на силанти на първите постоянни молари при деца на възраст 5 – 9 години; ограничаване и намаляване на случаите със зъбна флуороза. Изпълнението на предвидените дейности ще доведе до създаване на устойчивост на резултатите, постигнати през предходния период на действие. Заложеният петгодишен бюджет на програмата ще позволи броят на силанизираните детски зъби да нарасне с около 30 000, т.е. обхватът ще бъде увеличен с 20%.

Национална стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите приоритет „Здравеопазване“

- Повишаване на осведомеността и промяна в поведението относно заразните болести, здравето на майките и децата, включително планирането на семейството. Основните дейности по тази област на намеса включват:

- Планиране, организация и провеждане на кампания за здравна грамотност сред целевите общности
- проектиране, тестване и разработване на конкретно насочена информация и рекламни материали
- Подкрепящ надзор и ангажираност на местните заинтересовани страни

➢ Подобряване на здравните услуги със специален фокус върху най-маргинализираните общности:

- Прожекции и направления за заразни болести, включително полово предавани инфекции;
- Предоставяне на здравни услуги, свързани със здравето на майките и децата , семейното планиране, специално насочено към лица без здравно осигуряване;
- Актуализиране на съществуващите национални и местни политики, свързани със здравето на майките и децата и заразните болести, въз основа на текущите и окончателни постижения и предизвикателства.

➢ Развитие на концепцията за здравна медиация:

- Обучение на нови здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения – съгласно чл. 7, ал. 1 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори;
- Обучение за професионално развитие на сертифицирани здравни медиатори – съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори;
- Обучение за повишаване квалификацията на общинските администрации за утвърждаване модела на здравния медиатор;
- Разширяване обхвата на дейността на здравните медиатори в общински и държавни болници;
- Създаване на система за мониторинг за анализ на политиката за здравна медиация.

Дейностите по „Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите”, ще бъдат насочени към провеждането на профилактични прегледи на здравно неосигурени лица, които са в неравностойно положение и такива в отдалечени населени места със

затруднен достъп до медицинска помощ с наличната мобилна техника (21 мобилни единици: акушеро-гинекологични, терапевтични, педиатрични, мамографски, флуорографски, ехографски и лабораторни), предоставени на Министерство на здравеопазването по Програма ФАР.

Със средствата ще бъдат предоставени за привеждането в готовност за работа на мобилните кабинети, извършващи профилактични прегледи на лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (ремонтни дейности, закупуване на годишни винетки, калибриране на апаратура и др.).

С цел да се осигури равенство в достъпа до здравни услуги на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства е предвидено и обучение на здравни медиатори и тяхната реализация.

Проект на Национална програма за превенция на хронични незаразни болести 2026-2030г.

Проектът на Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2026–2030 г. е разработен в съответствие с Целите за устойчиво развитие на ООН, Глобалната стратегия на СЗО за превенция и контрол на ХНБ, както и рамките на Европейския регионален план за действие.

С продължаването на действието на националната програма в нов програмен период ще се осигури устойчивост на постигнатите през предходния период на действие на програмата резултатите.

Ще бъдат посочени конкретни дейности, с които да се прилага интегриран, балансиран и междусекторен подход насочен към превенция на поведенческите и биологичните рискови фактори, включително: тютюнопушене, алкохол, нездравословно хранене, ниска физическа активност, повишено кръвно налягане, високо ниво на холестерол, наднормено тегло и затлъстяване; респираторни болести; развитие на капацитет в системите на здравеопазването, образованието и други сектори, свързани със здравето.

Стратегическа цел на националната програмата е подобряване на здравното състояние на населението чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемостта и дългосрочните последици от водещите хронични незаразни болести, чрез укрепване на превенцията и междусекторната координация.

В периода 2026–2030 г. се очакват да бъдат постигнати следните резултати: намаляване с 1% до 5% на смъртността от исхемична болест на сърцето, мозъчносъдова болест, диабет тип 2 и ХОББ.

Намаляване с до 5% на разпространението на основните рискови фактори сред населението над 15 г.: тютюнопушене, ниска физическа активност, нездравословно хранене, наднормено тегло и затлъстяване.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Общественото здраве“, МЗ

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорният заместник-министър на здравеопазването, главният държавен здравен инспектор на Република България, Дирекция „Обществено здраве“, МЗ, Регионални здравни инспекции и Национален център по обществено здраве и анализи.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро.)

№	1600.01.02 Бюджетна програма "Промоция и превенция на незаразните болести "	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проеект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	5	6	7	8
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**4 414,7**	**5 217,5**	**5 891,7**	**5 087,4**	**4 956,2**	**4 929,2**
	Персонал	**3 602,2**	**4 280,1**	**5 136,4**	**4 426,4**	**4 277,0**	**4 252,9**
	Издръжка	**812,5**	**826,3**	**755,3**	**661,0**	**679,3**	**676,3**
	Капиталови разходи	**0,0**	**111,2**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**4 316,8**	**5 020,3**	**5 779,3**	**4 887,5**	**4 814,0**	**4 814,0**
	Персонал	3 531,7	4 168,6	5 078,8	4 266,6	4 193,1	4 193,1
	Издръжка	785,1	740,6	700,5	620,9	620,9	620,9
	Капиталови разходи	0,0	111,2	0,0	0,0	0,0	0,0

2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**97,9**	**197,2**	**118,4**	**199,9**	**142,2**	**115,2**
	Персонал	70,5	111,5	45,7	159,8	83,9	59,8
	Издръжка	27,4	85,7	72,7	40,1	58,4	55,4
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**942,3**	**2 398,2**	**2 421,3**	**3 938,5**	**3 950,6**	**3 950,6**
	Разходи за изпълнение на Национални програми	923,1	2 359,0	1 471,8	1 491,5	1 503,6	1 503,6
	Разходи за превенция и лечение на хазартна зависимост	0,0	0,0	894,8	2 372,4	2 372,4	2 372,4
	Стипендии за обучение на докторанти държавна поръчка	18,4	33,0	44,3	64,2	64,2	64,2
	Средства за участие на Република България в Международната асоциация на националните институти по обществено здраве и други.	0,8	6,2	10,4	10,4	10,4	10,4
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**364,2**	**413,7**	**450,7**
	Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Република България за периода 2026 - 2030 г. ЦБ			0,0	364,2	413,7	450,7
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**942,3**	**2 398,2**	**2 421,3**	**4 302,7**	**4 364,3**	**4 401,3**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**5 259,1**	**7 418,5**	**7 227,4**	**8 826,0**	**8 764,6**	**8 764,6**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**5 357,0**	**7 615,7**	**7 345,8**	**9 390,1**	**9 320,5**	**9 330,5**
	Численост на щатния персонал	163	170	238	238	238	238

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Регионални здравни инспекции (РЗИ), Национален център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА) и дирекция „Обществено здраве“ в МЗ.

В администрираните разходи са планирани средства за изпълнение на дейности по Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите, Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Република България и разходи за превенция и лечение на хазартна зависимост.

1600.01.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПРОФИЛАКТИКА И НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

Цели на бюджетната програма

Ограничаване възникването и разпространението на заразни болести, поддържане на сигурна система за своевременно разпознаване и съобщаване на случаите на заразни болести, осигуряване на качествена диагностика на заразните болести, опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.01.03 Бюджетна програма „Профилактика и надзор на заразните болести”	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Разработване на политика по профилактика и надзор на заразните болести				
1. Разработени нормативни актове	бр.	1	1	1
2. Участие в разработване на нормативни актове	бр.	2	2	2
3. Разработени методични указания	бр.	2	2	2
4. Разработени методики	бр.	1	1	1
5. Разработени национални програми	бр.	1	1	1
Имунопрофилактика – Изпълнение на Имунизационния календар на Република България				
1 Извършени проверки по имунопрофилактиката на ОПЛ и МБАЛ	бр.	11 400	11 400	11 400
2. Изготвени годишни планове за подлежащите на задължителни планови имунизации и необходимите дози биопродукти по видове и количества за тяхното обхващане	бр.	29	29	29
3. Изготвени сведения за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика	бр.	57	57	57
4. Извършени консултации в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	14 000	13 000	13 000
5. Имунизирани лица в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	18 000	16 000	16 000
6. Извършени имунизации в имунизационните кабинети на РЗИ	бр.	22 000	18 000	18 000

7. Изготвени справки и сертификати за имунизационно състояние	бр.	1 280	1 280	1 280
8. Изготвени анализи на дейностите по имунопрофилактика	бр.	57	57	57
Контрол на заразните болести				
1. Изготвени отчети и анализи по надзора и контрола на ОЗБ	бр.	29	29	29
2. Изготвени сигнални справки и окончателни доклади за проучени взривове от ОЗБ	бр.	100	100	100
3. Изготвени седмични справки и бюлетини по проблемите на заразните болести	бр.	2 410	2 410	2 410
4. Извършени проверки в лечебни, детски и учебни заведения и други по профилактиката и надзора на заразните и паразитни болести, вкл. и по контрола на ВБИ	бр.	57 780	57 780	57 780
5. Извършени проверки по жалби и сигнали по проблеми, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести	бр.	652	652	652
6. Набрани проби за контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в детски и лечебни заведения	бр	55 900	55 900	55 900
7. Проверени апарати за дезинфекция и стерилизация	бр.	7 100	7 100	7 100
8. Извършени паразитологични изследвания на проби от външна среда	бр.	16 300	16 300	16 300
9. Оказана организационно-методична помощ	бр.	14 800	14 800	14 800
Предоставяне на обучение и проведени информационни кампании				
1. Проведени курсове по ДДД	бр.	29	29	29
2. Проведени курсове за ръководители на ДДД	бр.	1	1	1
3. Проведени информационни кампании свързани с профилактиката на заразните болести	бр.	60	60	60
Диагностика и профилактика				
1. Извършени проучвания на регистрирани случаи на остри заразни болести (ОЗБ)	бр.	50 000	50 000	50 000
2. Извършени проучвания на регистрирани взривове от ОЗБ	бр.	100	100	100
3. Извършени първични и консултативни прегледи и манипулации	бр.	17 900	17 900	17 900
4. Извършени профилактични и диагностични бактериологични изследвания	бр.	104 000	104 000	104 000
5. Извършени профилактични и диагностични вирусологични изследвания	бр.	84 700	84 700	84 700
6. Извършени профилактични и диагностични паразитологични изследвания	бр.	304 000	304 000	304 000

7. Изследвани детски заведения, домове за медико-социални грижи и др. за чревни паразити	бр.	6 000	6 000	6 000
8. Изследвани лица за чревни паразити в детски заведения, домове за медико-социални грижи и др.	бр.	134 300	134 300	134 300
9. Извършени профилактични и диагностични серологични изследвания	бр.	40 000	40 000	40 000
10. Извършени референтни лабораторни изследвания	бр.	20 000	20 000	20 000
11. Изследвани материали за референтна, специализирана и рутинна диагностика	бр.	200 000	200 000	200 000
12. Обхванати лаборатории от системата за независим контрол на качеството на диагностичната дейност	бр.	3 100	3 100	3 100
13. Контрол на качеството на дейността на лабораториите, осъществяващи микробиологична, вирусологична, паразитологична и имунологична диагностика в страната	бр.	4 500	4 500	4500
Уведомителен режим				
1. Подадени уведомления за извършване на дейности по дезинфекция, дезинсекция и дератизация	бр.	50	50	50
Разрешителни режими				
1. Издадени хигиенни заключения за дейности с опасни отпадъци	бр.	50	50	50
2. Издадени становища за класификация на опасни болнични отпадъци	бр.	700	700	700
Други				
1. Издадени сертификати за здравен контрол или за освобождаване от здравен контрол на кораб	бр.	300	300	300
Поддържане готовността на отделение по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести по чл. 61, ал. 1 или 3 от Закона за здравето				
1. Лечебни заведения	Брой	40	40	40

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Основните външни фактори, които до момента, а и в рамките на тригодишния период създават риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозните целеви стойности на показателите са:

- Промени в законодателството;

- Нови Регламенти на Общността или изменение и допълнение на действащото по отношение на прилагането на нормативните актове, водещи до необходимост от изпълнение на нови дейности, нови задължения и съответно до допълнителни разходи;
- Недостатъчни финансови ресурси необходими както за развитието на материалната база и лабораторното оборудване, така и за развитието на човешкия потенциал, работещ в системата;
- Увеличаване на размера и степента на уязвимостта на рисковите групи в България, в следствие на миграция, стигма и дискриминация и други;
- Липса на подходящо здравно и сексуално образование в българските училища;
- Увеличаване броя на гражданите, живеещи в бедност, безработни и затворени общности;
- Влияние на заболявания с пандемичен потенциал (напр. COVID-19, грип и др.).

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична дирекция „Обществено здраве", Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели дирекция „Обществено здраве", Регионалните здравни инспекции и Националния център по заразни и паразитни болести.

Целевите стойности на показателите са определени във връзка с прилагането на действащото законодателство.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продуктите/услугите по програмата:

Дирекция „Обществено здраве"*:*

- Разработване и актуализиране на нормативна уредба;
- Контрол на имунизационния обхват със задължителни и целеви имунизации и предприемане на мерки за неговото повишаване, вкл. разпределение и контрол на получени и

раздадени биопродукти, осигурени от МЗ за изпълнение на Имунизационния календар на страната;

- Организиране и провеждане на незабавни профилактични и противоепидемични мерки при възникване на епидемична ситуация;
- Поддържане на готовността за ранно откриване и оповестяване и предпазване от внос и разпространението на взривове и епидемии от инфекции с висок епидемичен потенциал, както и от възникване и разпространение на взривове и епидемии от други заразни болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти в областта на надзора на заразните болести;
- Изпълнение на профилактични програми и проекти, насочени към посрещане на грипна пандемия и намаляване загубите от нея, повишаване на имунизационния обхват срещу сезонен грип и пневмококови инфекции при възрастни на и над 65 г.; първична профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус и ротавирусните гастроентерити; сертифициране на България като свободна от морбили и рубеола;
- Контролна дейност по спазване на противоепидемичния режим в лечебните заведения и предписване на мерки за недопускане възникването на и предотвратяване разпространението на инфекции, свързани с медицинското обслужване.

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

- Провеждане на дейности по надзор, профилактика и контрол на острите заразни болести в лечебните заведения за болнична и доболнична медицинска помощ и инфекциите, свързани с медицинското обслужване в лечебните заведения за болнична помощ.
- Провеждане на надзор и контрол на имунизационния обхват на регионално ниво, вкл. изготвяне на планове за профилактични имунизации и реимунизации на лицата, включени в имунизационния календар, и отчети за тяхното изпълнение; съхраняване и разпределяне на получените от Министерството на здравеопазването ваксини и други биопродукти;
- Извършване на епидемиологични проучвания на болни от заразни и паразитни болести, епидемични взривове и епидемии, възникнали по въздушно-капков, хранителен, воден, трансмисивен и контактно-битов път; методична дейност и контрол на лечебните

заведения по провеждане на профилактични и противоепидемични дейности при острите заразни болести.

- Координиране на дейностите на лечебните заведения и на местните държавни и общински органи и други организации по отношение на надзора на заразните болести;
- Анализиране на епидемичната обстановка на територията на областта, планиране и предприемане на мерки за предотвратяване и овладяване на епидемични ситуации;
- Организиране на дейностите по граничния здравен контрол по отношение на заразни болести с висок епидемичен потенциал;
- Организиране на дейностите по ранно оповестяване и организиране на отговор в случай на възникване на заразни болести, епидемични взривове и/или епидемии, както и при използване на биологични агенти за нанасяне на вреда;
- Участие в изпълнението на национални програми и проекти в областта на надзора на заразните болести и имунопрофилактиката.

Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ)

- Пряко подпомагане на оперативната дейност на Министерството на здравеопазването по надзора на заразните болести, реагиране и лабораторна диагностика в случаите на възникване на епидемични взривове и епидемии, поява на нови заразни болести, използване на биологични агенти за причиняване на вреди, опазване на страната от внос и разпространение на инфекции, контрол на вътреболничните инфекции и др.;
- Изготвяне на годишни отчети и анализи относно инфекциозната и паразитната заболяемост в страната, на специфичните здравни проблеми, възникнали във всички лечебни заведения в страната и изпълнението на Имунизационния календар на Република България;
- Разработване и предлагане на проекти на нормативни актове, свързани с надзора и контрола на заразните и паразитните болести;
- Изготвяне на епидемиологични прогнози за тенденциите в заболяемостта от заразни и паразитни болести, както и програми и методически указания за тяхната профилактика и контрол;
- Извършване на научноизследователска дейност в областта на заразните и паразитните болести;

- Участие в изготвянето и изпълнението на национални и международни програми, свързани с епидемиологията, диагностиката, лечението и профилактиката на заразните и паразитните заболявания;
- Дейности по осигуряване на диагностикуми за извършване на своевременна и прецизна диагностика на заразните болести;
- Извършване на консултативна, научно-експертна работа и методична дейност по всички въпроси на епидемиологията, етиологичната диагностика, лечението и профилактиката на заразните, паразитните болести и вътреболничните инфекции;
- Участие в разработването на програми за обучение на студенти и специализанти и осъществяване на следдипломно обучение в системата на здравеопазването;
- Осъществяване на обучение на български и чуждестранни граждани за получаване на образователна и научна степен "доктор" по научни специалности, получили акредитация по Закона за висшето образование;
- Повишаване на осведомеността на широката общественост в областта на надзора и контрола на заразните и паразитните болести и имунопрофилактиката.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Централна доставка на биопродукти (ваксини за задължителни и целеви имунизации и биопродукти за постекспозиционна профилактика)

На основание чл. 58, ал. 2 и 3 и чл. 82, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето (изменение, обн., ДВ, бр. 106 от 10.12.2013 г.) и Наредба № 15 от 12.05.2005 г. за имунизациите в Република България (обн., ДВ бр. 45/2005 г.), Министерство на здравеопазването отговаря за планирането и осигуряването на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации срещу 13 заразни заболявания (туберкулоза, вирусен хепатит тип Б, дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б, пневмококи, морбили, епидемичен паротит, рубеола, бяс и Кримска-Конго хеморагична треска, ППД туберкулин, биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика (специфични серуми против тетанус, дифтерия) и техническите средства за приложението им.

Необходимите финансови средства по изпълнение на националната имунизационна политика за 2026 г. са в размер на 22 087 800 евро и са за покриване на разходите по сключените от

Министерство на здравеопазването тригодишни договори за доставка за ваксини за задължителни и целеви имунизации и реимунизации за периода 2024 г. - 2026 г. включително, както и за доставки през 2026 г. по сключени нови договори за доставка на ваксини за задължителни и целеви имунизации за периода 2026-2028.

Прогнозният финансовият ресурс за обезпечаване изпълнението на националната имунизационна политика за 2027-2029 г. е в размер на 88 994 600 евро, съответно 28 977 800 евро за 2027 г.; 29 030 400 евро за 2028 г. и 30 986 400 евро за 2029 г., изчислен на база на подлежащите лица към 31.12.2024 г. и пределно допустимите цени на лекарствените продукти от Позитивния лекарствен списък към 02.06.2026 г., като се има предвид и че от 2023 г. при 70% от ваксините се наблюдава ръст на регистрираните пределни цени. Броят на подлежащите на имунизации и реимунизации лица е изчислен съгласно чл. 5б и чл. 27 от Наредба 15 за имунизациите в Република България, като се взима предвид прогнозната раждаемост от предходните години, информация за населението по данни на НСИ по възрастови групи, броя на приемите за всеки вид ваксина, броя на необхванатите лица, подлежащи на имунизация през предходните години за всеки вид ваксина. Планирана е и актуализация на имунизационния календар на страната по отношение на включване на нови антигени и разширяване обхвата на прилаганите в страната биопродукти, по одобрени от министъра на здравеопазването предложения на Националния експертен съвет по имунизации: задължителна имунизация срещу варицела, целева имунизация срещу коклюш и срещу респираторно-синцитиален вирус при бременни в 27-36 гестационна седмица.

По препоръка на СЗО е предвиден резерв от до 30 % за ваксините, използвани за основните имунизации на деца до 6 годишна възраст, който да гарантира стабилност и непрекъснатост на имунизационния процес с основните имунизации, намалява рисковете от непредвидими обстоятелства като увеличаване на раждаемостта, невъзможност за изпълнение договорите за доставки, поради производствени проблеми, обхващане със задължителни имунизации и реимунизации на лица, получили временна закрила на територията на страната, както и бежанци, и най-важното – за организиране на бърз отговор при неблагоприятна епидемична ситуация, застрашаваща общественото здраве.

Национален план на Република България за готовност за грипна пандемия, безсрочен

Планът е приет с ПМС № 5 от 13.01.2006 г. и цели да осигури необходимият национален капацитет за подготовка на страната за посрещане на грипна пандемия и да се минимализират загуби от нея и включва следните дейности: лабораторно доказване на циркулиращите сезонни грипни щамове съгласно изискванията на Европейската надзорна мрежа за грип към Европейския център за превенция и контрол на заболяванията - обезпечаване с диагностични тестове и консумативи на Националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ в НЦЗПБ.

Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България, 2026-2030 г.

Националната програма е приета с Решение на МС № 951 от 30.12.2025 г. Националната програма е продължение на дейностите, които до момента са били реализирани в обхвата на действие на два последователни програмни периода и е разработена в изпълнение на Европейската програма за имунизация до 2030 г.

Стратегическата цел на програмата е намаляване на заболяемостта от РГЕ, включително и на тежките му форми, налагащи хоспитализация чрез ваксинопрофилактика, която ще се постигне чрез:

- Увеличаване на имунизационния обхват срещу РГЕ при деца от 6-седмична възраст до горна възраст, съгласно Кратката характеристика на прилаганата ваксина. Заложено е поетапно нарастване на имунизационния обхват сред подлежащите на имунизация кърмачета от 52% за 2026 г. до 65% за 2030 г.

- Повишаване осведомеността на обществото за медико-социалното значение на ротавирусните гастроентерити, риска и тежестта на протичане на ротавирусните инфекции, както и на социално-икономическите последици от тях и възможностите за тяхната профилактика чрез препоръчителна имунизация.

Във връзка с изпълнение на приоритетите на националната програмата се предвижда:

- Осигуряване с публични средства на ваксини срещу РГЕ и тяхното поставяне на лица от целевата група, при запазване на препоръчителния характер на имунизацията (при заявено желание на родител/настойник).

- Улесняване на достъпа на лицата от целевите групи до безплатна препоръчителна имунизация чрез разширяване на възможността за прилагане на ваксини срещу РГЕ, както от общопрактикуващи лекари, така и от специалисти по педиатрия, със сключени договори с НЗОК за дейности в извънболничната помощ по програма „Детско здравеопазване“.

- Повишаване информираността на изпълнителите на имунизации по националната програма относно използваните лекарствени продукти за имунизация срещу РГЕ и тяхната ефективност и безопасност, както и за организацията и правилата за работа по изпълнението на дейностите по националната програма.

- Повишаване информираността на обществото, със специална насоченост към родителите/семействата на целевата група, за медико-социалното значение на ротавирусните гастроентерити и възможностите за тяхната профилактика чрез имунизация.

- Провеждане на периодични срещи на национално и регионално ниво с журналисти и лица, формиращи общественото мнение за популяризиране на ползите от имунизация срещу ротавируси.

С дейностите по националната програма ще се осигури допълнителна подкрепа на провежданата държавна политика за достигане и поддържане на висок имунизационен обхват с препоръчителни имунизации за предпазване на общественото здраве от ваксинопредотвратими и значими за обществото заразни болести, протичащи с тежки усложнения и налагащи хоспитализация. Ще бъдат осигурни условия за продължаващо повишаване на имунизационния обхват при целевата група за имунизация, което трайно да намали заболяемостта, респективно хоспитализациите в тази възрастова група (новородени от 6 седмици до 6 месеца) от ротавирусни гастроентерити и свързаните с тях дехидратация и животозастрашаващи усложнения при новородени.

<u>Национална програма за подобряване ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г, 2023-2026 г.</u>

Националната програма е приета с Решение на МС № 65 от 26.01.2023 г. и цели повишаване обхвата със сезонни грипни ваксини и ваксини срещу пневмококови инфекции при лица, на и над 65 г. От 2024 г. е въведена и безплатна имунизация срещу пневмококи за лицата от целевата група.

Цели на програмата:

- Намаляване на заболяемостта и смъртността от сезонен грип и от усложненията, свързани с грипа, чрез повишаване на имунизационния обхват при възрастни на и над 65 г. възраст.
- Намаляване на заболяемостта и смъртността от инвазивни пневмококови инфекции и пневмококова пневмония чрез повишаване на имунизационния обхват при възрастни на и над 65 г. възраст.
- Повишаване на информираността на населението и на медицинските специалисти за риска от грип и пневмококови инфекции при лицата на и над 65 г., ваксинопрофилактика и начините за предпазване.

Предвидените дейности по програмата са:

- осигуряване с публични средства на ваксини срещу грип и пневмококови инфекции за безплатна имунизация на лицата от целевата група;

- изготвяне на указания относно реда за осигуряване, доставяне, прилагане, отчитане и заплащане на ваксините срещу сезонен грип и пневмококови инфекции и дейностите по прилагането им, съобразени с действащата нормативна уредба.

- разработване, издаване и разпространение на информационни и обучителни материали за грипа и пневмококовите инфекции и методите на профилактика чрез печатни издания, интернет страници на пациентски и неправителствени организации, професионални медицински сдружения, средства за масово осведомяване. Създаване на електронен наръчник за имунизация срещу сезонен грип и пневмококови инфекции. Организиране на годишни форуми, насочени към профилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции.

Проект на нова Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции 2027-2030 г.

С програмата ще се осигури устойчивост на постигнатите до момента резултати от две последователно изпълнени програми по отношение на поддържане и увеличаване на имунизационния обхват при лицата на и над 65 г., като едновременно с това се разшири обхвата на целевата група, чрез включване на лица в риск от други възрасти. Чрез повишаване на имунизационенния обхват срещу сезонен грип и пневмококови инфекции при лицата в целевата група, ще се отрази върху разходите за лечение и хоспитализация и ще намали

смъртността от грип и свързани с него усложнения сред тях в есенно-зимния сезон, както и ще спомогне за снижаване на общата заболяемост на населението от грип и пневмококови инфекции. Тази цел съответства на целите на ООН и на програмата на Световна здравна организация, припозната от Европейската комисия, за постигане на по-дълъг живот в здраве чрез ваксинопрофилактика.

Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус (HPV) 2025-2030 г.

Националната програма е приета с Решение на МС № 223 от 09.04.2025 г. и цели повишаване обхвата с ваксини срещу HPV при деца и млади хора и на осведомеността на обществото за здравното и социалното значение на раковите заболявания, причинени от HPV и възможностите за тяхната профилактика чрез имунизация.

Цел на програмата: намаляване на заболяемостта и смъртността от ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус чрез ваксинация.

Предвидените дейности по програмата са:

- осигуряване с публични средства на ваксини срещу човешки папилома вирус за безплатна имунизация на лицата от целевата група;

- изготвяне на указания относно реда за осигуряване, доставяне, прилагане, отчитане и заплащане на ваксините срещу човешки папилома вирус и дейностите по прилагането им, съобразени с действащата нормативна уредба;

- провеждане на информационна кампания относно първичната профилактика на раковите заболявания, причинени от HPV;

- повишаване информираността на лицата от целевите групи и техните родители/настойници за възможностите за първична (чрез имунизация) профилактика на ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус;

- провеждане на периодични срещи на национално и регионално ниво с журналисти и лица, формиращи общественото мнение за популяризиране на ползите от имунизация срещу HPV;

- провеждане на съвместни инициативи с образователния сектор, регионални организации, администрации и др. за ползите от ваксинацията срещу HPV за намаляване на заболяемостта от ракови заболявания, причинени от човешки папилома вирус.

Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност 2026-2029 г.

Националната програма е приета с Решение на МС № 63 от 21.01.2026 г. Целта на националната програма е ограничаване на антибиотичната резистентност в контекста на концепцията на СЗО „Едно здраве", визирайки взаимосвързаните проблеми в хуманната, ветеринарната медицина и околната среда. В съответствие с чл. 3, т. 7 от Регламент (ЕС) 2022/2371 „Едно здраве“ означава многосекторен подход, при който се признава, че човешкото здраве е свързано със здравето на животните и с околната среда, както и че действията, които се предприемат с цел справяне със заплахите за здравето, трябва да са съобразени с посочените три измерения, което налага определянето на мерките за борба в обща програма с включени всички компетентни ведомства и заинтересовани страни.

В програмата са заложени основни цели и дейности за засилване на надзора на антимикробната резистентност (АМР) и използването на антимикробни средства в хуманната и във ветеринарната област, контролиране на нивата на АМР чрез съчетаване на засиления контрол на инфекциите, свързани с медицинското обслужване, с разумната употреба на антимикробни средства в двете области; регулиране на достъпа до антимикробни средства и използването им в хуманната и ветеринарната медицина; подобряване на осведомеността на населението за използването на антимикробни средства чрез образователни инициативи, кампании за промяна на поведението и повишаване на осведомеността на медицинските специалисти и обществото; научни изследвания и иновации в областта на лекарствата.

Националната програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България, 2026-2030 г.:

Национална програма за превенция на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България, 2026-2030 г., приета с Решение на МС № 101 от 21.01.2026 г. акцентира върху превенцията на сексуално предаваните инфекции, тъй като тези заболявания намаляват качеството и продължителността на живота. Освен това съществува риск от по-нататъшно

предаване на инфекциите на други хора. Тези заболявания могат да доведат както до непряка, така и до пряка вреда за обществото, например чрез загуба на производителност, високи разходи за лечение и грижи.

Намаляване на новите случаи на сексуално предаваните инфекции, чрез превенция, може да бъде постигнато като се увеличи достъпа до безплатно изследване на сексуално предавани инфекции на граждани; се увеличат вида изследвания, чрез включване на изследвания и за други причинители на СПИ (гонорея, урогенитална хламидийна инфекция и др.); се изградят и поддържат умения за предпазване от заразяване от сексуално предавани инфекции, вкл. сред младите хора; се популяризират прилагането на безопасни и превантивни методи - използване на презерватив, безопасни инжекционни практики; се повиши информираността на обществеността чрез провеждане на информационни и обучителни дейности и кампании, насочени към различни групи.

В програмата са заложени следните стратегически цели:

- Намаляване на новите случаи на сексуално предавани инфекции (ХИВ, сифилис, гонорея, урогенитална хламидийна инфекция) в страната;
- Укрепване на националните референтни лаборатории за вирусологична, микробиологична и имунологична диагностика на ХИВ И СПИ;
- Укрепване на кабинетите за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН;
- Подобряване на комуникацията с лицата от групите в риск и обществеността относно превенция и профилактика на СПИ. Намаляване на стигмата и дискриминацията;
- Подкрепа за лицата, живеещи с ХИВ;
- Подобряване на качеството и използването на данните за СПИ и националната информационна система за СПИ.

Национална програма за превенция на туберкулозата в Република България за периода 2026-2030 г.

Национална програма за превенция на туберкулозата в Република България за периода 2026-2030 г., приета с Решение на МС № 303 от 17.04.2026 г. е продължение на дейностите, които до момента са били реализирани в четири последователни програмни периода: 2007-2011 г.,

2012-2015 г., 2017-2020 г. и 2021-2025 г. Основните цели на програмите са намаляване на заболелите и на починалите от туберкулоза, което е в съответствие с Целите за устойчиво развитие на ООН, Стратегията на СЗО за край на туберкулозата до 2035 г. и Плана за действие на Европейския регион на СЗО за намаляване на туберкулозата до 2030 г.

Като основни дейности за постигане на намаляване на заболяемостта и смъртността от туберкулоза в Националната програма са заложени:

- Ранна диагностика на туберкулоза, включително провеждане на универсален тест за чувствителност към лекарствата;
- Скрининг за туберкулоза сред рисковите групи и други лица, които са уязвими или в уязвими ситуации;
- Съвместни дейности и поведение при съпътстващите заболявания (ХИВ инфекция);
- Провеждане на информационни кампании;
- Лечение на всички лица с туберкулоза, включително с резистентна и латентна туберкулоза;
- Подкрепящи мерки с цел превенция и придържане към лечение.

Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца, 2026-2030 г.

Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца, 2026-2030 г. приета с Решение на МС № 385 от 7.05.2026 г. ще се осигури провеждането на национална политика за намаляване на тежестта от протичане на сезонен грип при децата в риск от тежко протичане, хоспитализация и смърт.

Целите на програмата са намаляване на заболяемостта и смъртността от сезонен грип и от усложненията, свързани с грипа в детска възраст, чрез ваксинация и повишаване на информираността на населението и на медицинските специалисти за риска от сезонен грип и неговите усложнения в детска възраст, ваксинопрофилактика и начините за предпазване.

Въз основа на натрупаните медицински и научни данни за тежестта на протичане на сезонния грип и неговото въздействие върху децата, както и ролята им в разпространението на заболяването, като целеви групи за имунизации в проекта на национална програма са включени деца от 6-месечна възраст до 7 годишна възраст вкл. и деца с хронични заболявания от 6-месечна възраст до 17 годишна възраст вкл.

Националната програма за превенция на вирусните хепатити 2026-2030 г.

Националната програма за превенция на вирусните хепатити 2026-2030 г. е приета с Решение на МС № 336 от 30.04.2026 г. С националната програма ще се осигури допълнителна подкрепа на провежданата държавна политика за опазване здравето на гражданите като състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие чрез промоция на здраве и интегрирана профилактика на болестите, включително и на заразните болести, чието разпространение лесно може да предизвика епидемии, в хода на боледуването могат да възникнат временни или трайни усложнения, заболяването да предизвика инвалидизация и/или смърт и съответно да има значителни здравно-икономически и социални последствия за обществото като цяло.

Стратегическата цел на програмата е намаляване на новите случаи на вирусните хепатити в страната, чрез подобряване достъпа до ранна диагностика и чрез повишаване на обществената информираност за начините за предпазване и предаване на заболяването, изследване, лечение, като са определени следните приоритети:

- Проучване и анализ на разпространението на вирусните хепатити в страната.
- Подобряване на достъпа до ранна диагностика за вирусни хепатити. Превенция на вирусните хепатити сред приоритетни групи.
- Повишаване информираността на обществеността за медико-социалното значение, начина на заразяване, възможностите за безплатно изследване и превенция на вирусните хепатити.
- Постигане и поддържане на висок имунизационен обхват (>95%) с три приема на ваксина срещу хепатит В при кърмачета.
- Превенция на вирусните хепатити сред медицински специалисти.

Проект на Национален план на Република България за действията, осигуряващи запазване на страната свободна от полиомиелит, безсрочен:

Проектът ще бъде разработен в съответствие с изискването на Световната здравна организация за поддържане на статута на страната като свободна от полиомиелит като част от Европейския континент от 2002 г. Основните цели на плана са осигуряване на национален капацитет за предпазване на населението от евентуален внос и разпространение на

полиомиелит на територията на страната и включва:- своевременно откриване и лабораторно потвърждаване на внесени диви или ваксиноасоциирани полиомиелитни вируси и провеждане на постоянен лабораторен надзор на заболелите с остри вяли парализи – обезпечаване на Националната референтна лаборатория по Ентеровируси към НЦЗПБ с диагностични тестове и консумативи.

- провеждане на обучения, в т.ч. и симулационни упражнения на медицински специалисти от всички нива, отговорни за надзора на ОВП, относно активно издирване, епидемиологично проучване и лабораторно изследване при заболели с ОВП (лекари в лечебни заведения за болнична помощ, епидемиолози, вирусолози, други медицински специалисти).

- провеждане на информационни кампании сред високорискови групи от населението за нуждата от имунизиране срещу полиомиелит за постигане на висок имунизационен обхват във всички области на страната.

<u>Проект на Национален план на Република България за готовност и реакция при морбили и рубеола, 2026-2030 г.</u>

Морбили и рубеола са ваксинопредотвратими инфекции, чието значение като основна причина за заболяемост и смъртност в детската възраст не намалява в глобален мащаб. Високият контагиозен индекс, наличието на тежки, водещи до инвалидизиране усложнения с висока честота и значителният леталитет определят голямото здравно и социално - икономическо значение на морбилната инфекция. Значението на рубеолната инфекция като проблем на общественото здравеопазване се определя от тератогенния (увреждащ) ефект на рубеолния вирус по време на бременност. Налице е висок процент спонтанни аборти, мъртвораждания или синдром на вродена рубеола, който се проявява със слепота, глухота, сърдечен порок и други тежки органни увреждания на новороденото.

Основна причина за нетрайността на успеха при контрола на морбили и рубеола е недостатъчно високото имунизационно покритие, постигнато при изпълнението на плановите имунизационни програми или масовите ваксинални кампании. Временното снижение на заболяемостта е неблагоприятен епидемиологичен ефект, който не води до трайно предотвратяване, а само до отлагане на риска от заболяване за по-късна възраст, с по-тежко протичане и леталитет при морбили, респективно при рубеола – с по-голяма честота на

вродената рубеола, поради заболяване на незащитени (неболедували и неваксинирани) жени в детеродна възраст.

Оценката на ситуацията към момента в страната по отношение надзора на морбили и рубеола сочи, че на национално ниво е постигнато незадоволително имунизационно покритие с две дози ваксина срещу морбили, паротит и рубеола (МПР) като за последните четири години то е между 85 и 87%.

Това налага необходимостта от провеждане на допълнителни активности за елиминация на морбили и рубеола в България, в съответствие с политиката и препоръките на СЗО и Европейския съюз, касаещи елиминацията на ендемичното разпространение на морбили и на рубеола в Европейския регион, както и с препоръките на Европейската верификационна комисия към България за повишаване на ваксиналния обхват на национално и регионално ниво срещу двете заболявания и повишаване на чувствителността на надзора на морбили и рубеола в страната.

Основните дейности трябва да са насочени към намаляване до минимум на възприемчивото население към дивия морбилен/рубеолен вирус, осигуряване на допълнителна възможност за имунизация с ваксина МПР на групи с повишен риск от заразяване (роми, здравни работници, жени в детеродна възраст, хора в неравностойно положение, здравно неосигурени лица и др.) чрез целеви ваксинални кампании, укрепване на системата за надзор на морбили и рубеола и постигане на показателите на СЗО за ефективност на надзора, подобряване на достъпността и качеството на информацията, предназначена за професионалисти и общественост, по отношение на заболяванията, ползата и риска от имунизацията срещу морбили и рубеола.

Проектът ще осигури продължение на дейностите, изпълнявани в рамките на предходни национални програми за елиминация на морбили и вродена рубеола 2005-2010 г. и 2019-2022 г. Ще може да бъде обезпечено лабораторното поддържане на статуса на страната за рубеола и ще даде възможност да продължат лабораторната диагностика на съмнителни случаи за морбили и епидемиологичните проучвания сред имунизирани с цел ниво на колективния имунитет срещу заболяването сред медицинския персонал.

Дейностите, които се субсидират от Министерството на здравеопазването по реда на Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното

здравно осигуряване, за които министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения са: осигуряване на медицински дейности при пациенти с инфекциозни заболявания, включително за предотвратяване на епидемиологичен риск; лечение на пациенти с туберкулоза, осигуряване на медицински дейности при пациенти с неспецифични белодробни заболявания; и поддържане готовността на клиники/отделения по инфекциозни болести за извършване на медицинска дейност при епидемично разпространение на заразни болести.

По този начин се цели осигуряването на постоянна готовност на огромната част от болниците в страната да поемат диагностиката и лечението както на новопоявили се заразни заболявания, така и на съществуващи и известни в медицинската практика заразни заболявания, в случаите на бързото им епидемично разпространение, изискващо незабавна, а понякога и изпреварваща реакция и ангажиране на човешки и материални ресурси, които за кратко време не могат да бъдат създадени или осигурени.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Обществено здраве”, МЗ

Регионални здравни инспекции (РЗИ)

Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ)

Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата отговарят ресорния заместник-министър на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор на Република България, дирекция „Обществено здраве”, РЗИ и НЦЗПБ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.01.03 Бюджетна програма “Профилактика и надзор на заразните болести ”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**53 671,7**	**26 780,4**	**20 404,3**	**19 655,0**	**18 339,8**	**18 280,7**
	Персонал	**13 159,1**	**15 202,7**	**17 509,5**	**17 377,5**	**16 086,3**	**16 035,7**
	Издръжка	**5 658,1**	**2 858,8**	**2 894,8**	**2 277,6**	**2 253,5**	**2 245,0**

	Капиталови разходи	**34 854,6**	**8 719,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**15 617,7**	**17 899,6**	**20 197,1**	**19 546,6**	**18 280,7**	**18 280,7**
	Персонал	12 618,6	14 952,7	17 338,6	17 301,6	16 035,7	16 035,7
	Издръжка	2 984,4	2 839,0	2 858,5	2 245,0	2 245,0	2 245,0
	Капиталови разходи	14,7	108,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**38 054,0**	**8 880,8**	**91,5**	**108,4**	**59,1**	**0,0**
	Персонал	540,5	250,0	57,3	75,9	50,6	0,0
	Издръжка	2 673,7	19,8	34,2	32,6	8,5	0,0
	Капиталови разходи	34 839,8	8 611,1	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**102 653,2**	**36 132,5**	**39 390,4**	**36 956,7**	**37 737,7**	**37 737,7**
	Разходи за изпълнение на Национални програми	2 093,9	2 486,3	3 171,3	2 153,9	2 934,9	2 934,9
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	80 025,3	11 984,4	13 663,9	13 663,9	13 663,9	13 663,9
	Стипендии за обучение на докторанти държавна поръчка	55,2	31,3	117,6	117,6	117,6	117,6
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	20 478,9	21 630,5	21 021,3	21 021,3	21 021,3	21 021,3
	Капиталови разходи за приоритетни стратегически инвестиционни проекти	0,0	0,0	1 416,3	0,0	0,0	0,0
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**119,7**	**1 092,3**	**5 368,6**	**3 341,5**	**3 581,5**	**3 525,3**
	Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност 2026-2029 г. ЦБ	0,0	0,0	0,0	505,3	279,6	223,4
	Закупуване на на ваксина срещу варицела и ваксина срещу инфекции, причинени от респираторно-синтициален вирус ЦБ	0,0	0,0	0,0	2 836,2	3 301,9	3 301,9
	Разходи за скрининг на заболявания свързани с детското здраве и репродуктивното здраве на жените по ЦБ	0,0	0,0	5 368,6	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	119,7	1 092,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**102 772,9**	**37 224,8**	**44 759,0**	**40 298,2**	**41 319,2**	**41 263,0**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**118 270,9**	**54 032,1**	**59 587,5**	**56 503,3**	**56 018,4**	**56 018,4**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**156 444,6**	**64 005,2**	**65 047,6**	**59 953,2**	**59 659,0**	**59 543,7**
	Численост на щатния персонал	735	742	862	862	862	862

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Регионални здравни инспекции (РЗИ) , Национален център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ), дирекци на МЗ и за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната.

В администрираните разходи са планирани средства за финансиране за:

- изпълнение на дейности по Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2026-2030, Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България 2026-2030, Националната програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2026-2030 г., Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023 – 2026 г., Национална програма за първична профилактика на ракови заболявания, причинени от ЧПВ(HPV), 2025-2030 г., Национална програма за действие срещу антимикробната резистентност 2026-2029 г., Национална програма за ваксинопрофилактика на сезонния грип при деца, 2026-2030 г., Националната програма за превенция на вирусните хепатити 2026-2030 г. и Национален план на Република България за готовност при пандемия – безсрочен
- осигуряването на ваксини за извършване на задължителни и целеви имунизации и реимунизации срещу 14 заразни заболявания (туберкулоза, вирусен хепатит тип Б, дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б, пневмококи, морбили, епидемичен паротит, рубеола, бяс, Кримска-Конго хеморагична треска и варицела), ППД туберкулин, биопродукти за извършване на постекспозиционна профилактика (специфични серуми против тетанус, дифтерия) и техническите средства за приложението им.
- субсидиране на лечебните заведения за осигуряване на медицински дейности при пациенти с инфекциозни заболявания, включително за предотвратяване на епидемиологичен риск; лечение на пациенти с туберкулоза, осигуряване на медицински дейности при пациенти с неспецифични белодробни заболявания, стационарно лечение на пациенти с ХИВ/СПИН по реда на Наредба № 3 от 5 април 2019 г.

1600.01.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА“

Цели на бюджетната програма

Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества, намаляване злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински цели.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Недостатъчно и нерегулярно финансиране на дейностите.

Информация за наличността и качеството на данните

- по данни на отдел „Контрол на наркотичните вещества“ в дирекция „Лекарствена политика“, Национален център по обществено здраве и анализи;
- по Националната програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците

Предоставяни по програмата продукти/услуги

- Развитие на политиката в областта на намаляване търсенето на наркотици
- Разработване и усъвършенстване на нормативната база в областта на наркотиците
- Контрол по спазване изискванията на регулаторните режими, въведени от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП)
- Координиране осъществяването на програми за превенция на употребата на наркотични вещества
- Разширяване на мрежата от програми за лечение, психосоциална рехабилитация и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества
- Поддържане и развитие на национална публична информационна система по наркотиците и наркоманиите.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Национална стратегия за борба с наркотиците (2026-2030 г.)

Национална стратегия за борба с наркотиците (2026-2030 г.) е приета с Решение на МС № 380 от 7 май 2026 г. Националната стратегия за борба с наркотиците (2026-2030 г.) на оперативно ниво се осъществява чрез План за действие за изпълнение на Стратегията.

Националната стратегия за борба с наркотиците (2026-2030 г.) е структурирана в две вертикални основни области на действие – намаляване на предлагането и разпространението на наркотични вещества и техните аналози (подобряване на сигурността) и намаляване на търсенето на наркотични вещества и техните аналози (програми за превенция, психосоциална рехабилитация и намаляване на вредите) и три хоризонтални области на действие – сътрудничество на международно и национално ниво (подобряване взаимодействието и координацията между институциите), научни изследвания, иновации и прогнози (повишаване експертния капацитет за изследвания и обновяване на технологичното оборудване), усъвършенстване на нормативната база, координация, управление и изпълнение.

Опитът до момента, натрупан от предходните стратегии, както и на други европейски страни показва, че за овладяване на проблема с наркотиците в България е необходимо да се обединят усилията на институциите на национално, регионално и местно ниво и да се съчетаят с усилията на неправителствените организации, медиите и широката общественост. Без съмнение, решаването на проблемите, свързани със злоупотребата и разпространението на наркотични вещества не може да бъде отговорност на една институция. За тяхното преодоляване са необходими съвместните усилия на цялото общество.

Стратегията е изготвена в съответствие със Стратегията на ЕС за борба с наркотиците, плана за действие на ЕС относно наркотиците и се базира на резултатите от изпълнението на предходните Национални стратегии за борба с наркотиците (2003-2008 г., 2009-2013 г., 2014–2018 г., 2020 – 2024 г.) надграждайки и доразвивайки основните стратегически цели в тях и съобразявайки се с тенденциите в политиките, лечението и пазара на наркотични вещества.

Стратегията планира дейностите за да отговори на предизвикателствата и тенденциите, като координира действията с партньорите по реализирането й на местно, национално и международно ниво, а именно - усилията трябва да бъдат насочени в сферите на дейност на универсалната, селективната и индикативна превенции, както и към програми за лечение и психосоциална рехабилитация. Въвеждат се нови Национални програми за превенция, обучения на специалисти от детско и училищно здравеопазване, на специалисти, работещи по проблемите на зависимостите, разкриване на нови места в програми за психосоциална рехабилитация – нерезидентен тип (дневен център) и резидентен тип („терапевтична общност“), както и обучение на млади хора в помощ на експертите от Превантивно-

информационните центрове при осъществяване на превантивните дейности, ще даде възможност за оптимизиране и подобряване оперативната работа в борбата със зависимостта не само от наркотични вещества, но и зависимостта от хазарт, алкохол и интернет.

Навлизането на нови психоактивни вещества, синтетични опиоиди и по-засилената употреба на стимуланти предполагат разработването на насоки за лечение и рехабилитация, съобразени с видовете и начини на употреба на наркотици, включително и подходи, насочени към малолетни и непълнолетни.

С навлизането на нови психоактивни вещества, както и по-засилената употреба на стимуланти, включително при управление на моторни превозни средства се изисква усилията да бъдат насочени към дейности по универсална, селективна и индикативна превенции, както и към програми за лечение, психосоциална рехабилитация и намаляване на вредите. Новите условия на пазара по предлагането и търговията с наркотични вещества и техните аналози по интернет и чрез пощенски услуги изисква повишаването на техническото и технологично равнище на митническия контрол на външните граници на ЕС и във вътрешността на страната.

Въз основа на оценка на разпространението на наркотици и отчетената опасност от все по-разнообразни форми на употребата им от младите хора в България, се планират всеобхватни превантивни дейности насочени към:

- деца и младежи неупотребяващи наркотични вещества;
- лица неупотребяващи наркотични вещества;
- деца и младежи в риск от употреба на наркотични вещества;
- лица в риск от употреба на наркотични вещества;
- деца и младежи употребяващи наркотични вещества;
- лица употребяващи наркотични вещества;
- родители, семейства и близки на употребяващи наркотични вещества;
- лишените от свобода и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната.

Все по-честите случаи на шофиране след употреба на наркотични вещества доведе до планиране на нови дейности свързани с актуалната ситуация, насочени към лица, извършили престъпление, свързано с наркотици и осъдени на пробация. Увеличават се случаите на злоупотребата с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества, което налага подобряване на мерките за контрол.

Постепенно нараства употребата на нови психоактивни вещества, известни като „дизайнерски наркотици”. Подобно на другите видове престъпления, интернет се използва за улесняване на незаконното предлагане на наркотици и за избягване на действия за прилагане на закона. Разпространението и маркетингът на контролирани вещества чрез darknet (тъмната мрежа) продължава да се развива, както и разпространението на наркотични вещества чрез пощенски пратки.

Тревожен факт е разпространението на наркотични вещества от ученици в училищна и извънучилищна среда. В подкрепа на дейността по намаляване на предлагането на наркотични вещества в Стратегията се планират редица дейности на национално ниво.

Неограниченото количество при закупуване на легални прекурсори позволява използването им за производство на нелегални наркотици. Това предполага мерки за информираност на производители и разпространители.

Обобщеният анализ показва, че състоянието на системата за противодействие на търсенето и предлагането на наркотични вещества дава резултати, преди всичко от гледна точка на поддържането под контрол на епидемиологичните рискове. Налице са добри специалисти и разгърнати структури. Ключово значение има устойчивият процес на стратегическо планиране на финансовите и кадрови ресурси на системата.

Националната стратегия за борба с наркотиците систематизира визията, принципите, стратегическите цели, дейностите, чиято реализация ще доведе до определяне политиката на държавата в областта с борбата с наркотиците. Планирана е като хоризонтална инициатива на 14 министерства и агенции, с водеща роля на Министерство на здравеопазването.

Целевите групи към които е насочена Стратегията са:

- Деца и младежи, неупотребяващи наркотични вещества;
- Лица, неупотребяващи наркотични вещества;
- Деца и младежи в риск от употреба на наркотични вещества;
- Лица в риск от употреба на наркотични вещества;
- Деца и младежи, употребяващи наркотични вещества;
- Лица, употребяващи наркотични вещества;
- Семейства и близки на употребяващи наркотични вещества;
- Лица, извършили престъпление, свързано с наркотици и осъдени на пробация;

- Лица, лишени от свобода, употребявали и/или употребяващи наркотични вещества;
- Военнослужещи от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;
- Лица, търсещи и/или получили международна закрила на територията на Република България, както и мигранти.

Очаквани резултати от изпълнението на Стратегията са

- Намалено търсене на наркотични вещества и техните аналози и нови психоактивни вещества.
- Намалено предлагане на наркотични и нови психоактивни вещества и техните аналози.
- Повишена ефективност на политиките в областта на превенция, лечение, психосоциална рехабилитация, реинтеграция и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества;
- Осигуряване на достъп до лечение и грижа, които функционират в сътрудничество и координация с различни здравни и социални услуги;
- Ограничен брой на проблемно и/или високорисково употребяващите.
- Променени обществени нагласи по отношение на зависимите към наркотични вещества.
- Повишен научен капацитет за реализиране на целите на националната политика в областта на наркотичните вещества.
- Увеличен брой на квалифицирани специалисти в областта на противодействието на търсенето и предлагането на наркотични вещества.
- Увеличена ефективност на инвестираните публични средства.
- Повишен административен капацитет и експертиза в контрола, превенцията, лечението и психосоциалната рехабилитация.

Координиращ орган за изпълнението на Стратегията е Националният съвет по наркотичните вещества.

Натрупаният до момента опит от предходните стратегии показва, че за овладяване на проблема с наркотиците в България е необходимо да се обединят усилията на институциите

на национално, регионално и местно ниво и да се съчетаят с усилията на неправителствените организации, медиите и широката общественост.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ **1600.01.04 Бюджетна програма „Намаляване на търсенето на наркотични вещества”**		**Целева стойност**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
1. Усъвършенствани закони	бр.	1	1	1
2. Усъвършенствани наредби	бр.	5	3	3
3. Изготвени становища	бр.	20	20	20
4. Проведени заседания	бр.	10	12	12
5. Изготвени анализи и доклади	бр.	10	15	15
6. Проведени заседания на Националния съвет по наркотични вещества (НСНВ)	Бр.	4	4	4
7. Мониторинг на дейността на Общинските съвети по наркотични вещества (ОбСНВ) и Превантивните информационни центрове (ПИЦ) към тях	Бр.	4	8	6
8. Извършени проверки на производители на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	8	6	6
9. Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества.	бр.	2 300	2 200	2 200
10. Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти	Бр.	80	70	65
11. Извършени проверки на дейността на инспекторите по наркотични вещества в Регионалните здравни инспекции	бр.	6	6	6
12. Съставени протоколи от проверките	бр.	2394	2282	2271
13. Издадени лицензи за производство, търговия на едро и дребно по реда на ЗКНВП	бр.	420	350	350
14. Издадени разрешителни и разрешения за дейности по реда на ЗКНВП	бр.	1200	1100	1100
15. Вписани номера в регистрите	бр.	1620	1450	145
16. Издадени разрешения за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими от опиоиди	Бр.	10	15	10
17. Държавни програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	Бр.	10	12	12
18. Частни програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди, субсидирани от МЗ	Бр.	14	16	16
19. Пациенти в програми за лечение, субсидрани от МЗ и получаващи метадон по Наредба № 34/2005 г.	Бр.	1400	1300	1300

20. Пацинети в програми за лечение, със собствено финансиране, получаващи метадон по Наредба № 34/2005 г.	Бр.	1800	1700	1700
21. Мониторинг и оценка на ефективността на лечебните програми, програмите за психосоциална рехабилитация и програмите за намаляване на вредите. (НЦОЗА)	Бр.	5	10	10
22. Създаване и поддържане на база данни в Националния център по наркомании (НЦОЗА)	Бр.	5	5	5
23. Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества за възрастова група 5-7 клас	Бр.	27	27	27
24. Национална програма за превенция употребата на наркотични вещества за възрастова група 8-11 клас	Бр.	27	27	27
25. Програми за превенция употребата на наркотични вещества на местно ниво	Бр.	12	20	20
26. Работа на терен с деца и младежи в риск на възраст от 12 до 25 години и техните семейства от маргинализирани общности	Бр.	600	600	600
27. Работа с деца, настанени в центрове от семеен тип и защитени жилища	Бр.	500	500	500
28. Работещи програми за намаляване на вредите, субсидирани от МЗ (НЦОЗА)	Бр.	5	5	5
29. Брой преминали пациенти в програми за намаляване на вредите, субсидирани от МЗ (НЦОЗА)	Бр.	1 000	1 200	1 500
30. Координиране дейността на ОбСНВ и ПИЦ и взаимодействие, във връзка с поддържане и усъвършенстване на информационните системи и база данни	бр.	27	27	27
31. Изследване на инжекционно употребяващи наркотици за полово и кръвоносно преносими болести	Бр.	900	900	900
32. Извършени лабораторни изследвания за НВ в лабораторията на ДПБЛНА	Бр.	2 800	2 800	2800
33. Участия в местни и международни форуми по наркотиците по наркотиците за повишаване професионалната квалификация НЦОЗА	Бр.	15	15	15
34. Подготовка и провеждане на различни по характер и обхват проучвания, свързани с употребата на наркотици в България –НЦОЗА	Бр.	8	8	8
35. Подготовка и разпространение на тематични доклади, информационен бюлетин и други аналитични, информационни и помощни материали – НЦОЗА	Бр.	2	2	2
36. Изготвяне на Годишен национален доклад за проблемите свързани с употребата на наркотици по стандартите на Агенция на европейския съюз по наркотиците (EUDA)– НЦОЗА	Бр.	1	1	1

37. Методическо ръководство, координация и участие при попълването на Стандартни таблици и Структурирани въпросници за годишния доклад на EUDA – НЦОЗА	Бр.	20	20	20
38. Развитие на ключовите епидемиологични фактори – НЦОЗА	Бр.	5	5	5
39. Съвместна дейност на новите синтетични наркотици и периодични изпращания на ранни известия за нови наркотици до EUDA и REITOX, НФЦ, НЦОЗА	Бр.	2	2	2
40. Участие в експертната и обучителна системи на EUDA и REITOX – НЦОЗА	Бр.	10	10	10
41. Проведени семинари и работни срещи за оказване на методическо ръководство.	бр.	4	5	5

Предстои да се приеме проект на Закон за изменение и допълнение на ЗКНВП. В проекта се прецизират текстове относно регламентиране на механизъм за финансиране на дейностите по намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества. и психосоциалната рехабилитация на лица, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещества.

Организационни структури, участващи в програмата

Отдел "Контрол на наркотичните вещества" в дирекция „Лекарствена политика“

Национален център по обществено здраве и анализи

Регионални здравни инспекции

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерството на здравеопазването - отдел "Контрол на наркотичните вещества", в дирекция „Лекарствена политика“, Национален център по обществено здраве и анализи.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.01.04 Бюджетна програма "Намаляване на търсенето на наркотични вещества"	Отчет 2022 г.	Отчет 2023 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**390,5**	**425,9**	**454,2**	**533,5**	**537,6**	**537,6**
	Персонал	**338,1**	**377,8**	**349,5**	**428,8**	**432,9**	**432,9**
	Издръжка	**52,5**	**48,1**	**104,7**	**104,7**	**104,7**	**104,7**
	Капиталови разходи	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**390,5**	**425,9**	**454,2**	**533,5**	**537,6**	**537,6**
	Персонал	338,1	377,8	349,5	428,8	432,9	432,9
	Издръжка	52,5	48,1	104,7	104,7	104,7	104,7
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**409,6**	**393,8**	**395,2**	**551,8**	**847,1**	**1 110,6**
	Разходи за изпълнение на Национални програми	80,4	80,4	81,8	238,4	533,7	797,2
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	329,2	313,4	313,4	313,4	313,4	313,4
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**409,6**	**393,8**	**395,2**	**551,8**	**847,1**	**1 110,6**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**800,1**	**819,7**	**849,4**	**1 085,3**	**1 384,7**	**1 648,2**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**800,1**	**819,7**	**849,4**	**1 085,3**	**1 384,7**	**1 648,2**
	Численост на щатния персонал	18	19	19	19	19	19

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Национален център по обществено здраве и анализи и дирекция „Лекарствена политика", МЗ.

В администрираните разходи са планирани средства за финансиране на дейности възложени на Министерството на здравеопазването съгласно Националната стратегия за борба с наркотиците и за лечение на пациенти в дневни психорехабилитационни програми за лица, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещества при спазване на условията и реда за осъществяване на програмите съгласно Наредба № 8 от 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за психосоциална рехабилитация на лица, които са били зависими или са злоупотребявали с наркотични вещества.

1600.02.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ, ЗДРАВНА ИНФОРМАЦИЯ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Цели на бюджетната програма:

Стратегическа цел

Осигуряване на устойчиво управление на системата на здравеопазване и непрекъснато подобряване на качеството и безопасността на медицинското обслужване на гражданите чрез ефективни системи за събиране и обработване на информация и контрол и мониторинг на медицинските дейности.

Оперативни цели:

1. Осигуряване на качествена медико-статистическа база данни за здравния статус на населението и за ресурсите и дейността на лечебните заведения, отговаряща на нуждите на управлението и международния обмен на данни.

2. Усъвършенстване на механизмите за контрол и мониторинг върху дейността на лечебните заведения и на структурите, свързани със задължителното и доброволно здравно осигуряване;

3. Надграждане на Националната здравно-информационна система и развитие на електронното здравеопазване.

За реализацията на ефективни здравни политики е необходимо компетентно и отговорно управление на националната здравна система на всички нива – национално, областно, общинско и институционално. Ролята на информацията за определяне на здравната политика и за приемане на добри управленски решения не подлежи на съмнение. Тя се засилва особено в условията на усложнени здравно-демографски характеристики на населението и

икономическа криза, предполагащи непрекъснато нарастващи потребности от здравни услуги при изразен недостиг на средства, необходими за тяхното осигуряване. Затова задълбочените анализи на съществуващата медико-статистическа и икономическа информация за здравния статус на населението и състоянието на лечебната мрежа, трябва да са водещи при планирането и управлението на системата на здравеопазване на национално и регионално ниво. Те дават възможност да се обективизират специфичните характеристики на отделните медицински дейности и свързаните с тях здравни потребности, съществуващи проблеми и рискове, което от своя страна ще позволи да се планират политиките и да се прогнозират свързаните с тях потребности от ресурси в краткосрочен и дългосрочен план.

Поради това една от основните задачи на програмата е информационното осигуряване на управлението на медицинските дейности чрез оптимално използване на съществуващите източници на информация и техният логически синтез и анализ.

Дейностите за подобряване на качеството на предоставяните здравни услуги са свързани с подобряване на контрола върху дейността на лечебните заведения, на медицинските дейности и на качеството на медицинската помощ, който се осъществява от РЗИ и ИАМН. Процедурите за одобрение на лечебни заведения за обучение на студенти и докторанти по медицина, дентална медицина и фармация, студенти по специалности от професионално направление „Здравни грижи“, както и за следдипломно обучение на лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи създават ясни критерии за определянето на статут на университетски болници или клиники/отделения, като за такива се определят само структури, които реално са обвързани с университет и съответно с обучението на студенти, специализанти и докторанти и с осъществяването на научна дейност в по-голяма степен от останалите лечебни заведения, получили одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на студенти и специализанти.

Основни цели на електронното здравеопазване - повишаване качеството и ефективността на здравеопазването чрез въвеждането на национална здравна информационна система и осъществяване на реален достъп на пациента до информация за собственото му здраве. Съкращаване на времето за обслужване на пациенти и граждани, повишаване на качество на административните услуги в здравеопазването и съкращаване на финансовите

разходи. Постигане на значителна промяна на качеството на здравеопазване, чрез използване на нови здравни технологии в областта на електронното здравеопазване.

За реализация на тези цели е необходимо да се постигнат следните оперативни цели:

1. Разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth)
2. Въвеждане на система за оценка на качеството и безопасността на медицинското обслужване
3. Създаване на решения за трансграничен достъп и обмен на здравна информация в ЕС чрез изграждане на национална контактна точка
4. Изграждане на среда за единен достъп до образна диагностика и интеграцията и с НЗИС
5. Разработване на система Превенция и промоция на здравето
6. Разработване и надграждане на модули в НЗИС

Надграждането на Националната здравно-информационна система с нови функционалности и модули дава възможност да се извършват онлайн повече административни и здравни услуги в сектора, осигурява достъп до информация на пациента за собственото му здраве и подобрява взаимовръзките между отделните нива на системата, което е предпоставка за това финансовите процеси да бъдат прозрачни и лесни за проследимост, за анализиране и контрол.

Осигуряваните чрез националната здравно-информационна система данни ще позволят всички показатели за измерване на качеството да се регистрират и анализират в желани периоди и разрези и да се използват за контрол и управление на процесите, свързани с качеството.

Възможностите на електронното здравеопазване за подобряване на контрола на качеството на здравната помощ следва да се интегрират с общият процес на контрол и мониторинг на качеството. Контролните органи на МЗ (ИА „Медицински надзор“ и Регионалните здравни инспекции) и научните дружества ще играят важна роля в тази насока, като техните основни отговорности са: да разработят подходящи методи за оценка и контрол, приложими в лечебните заведения; да участват в провеждането на оценката на качеството на всички нива и в прегледа на общоприетите професионални норми и да осигуряват

разпространение на научните резултати. Крайно належащо е осигуряване на средства за повишаване на административния капацитет на ИАМН и РЗИ и повишаване на мотивацията на работещите в тях.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027г.***	***Прогноза 2028г.***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени стратегии, концепции, политики и др.	бр.	0	0	0
2.Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.:	бр.	10	10	10
3.Разработени инструкции, указания, анализи и др.	бр.	2	2	2
4.Изпълнявани проекти	бр.	2	2	2
Регистрационен режими и разрешителен режим				
1. Подадени заявления за регистрация на ЛЗИБМП по чл. 40 от ЗЛЗ	бр.	2 000	2 000	2 000
2 .Издадени удостоверения за регистрация на ЛЗИБМП по чл. 40 от ЗЛЗ	бр.	2 000	2 000	2 000
3. Подадени заявления за издаване на разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл.47 на ЗЛЗ	бр.	60	60	60
4. Издадени разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ	бр.	40	40	40
5. Отнети разрешения за осъществяване на лечебна дейност по чл. 47 на ЗЛЗ*	бр.			
Одобрение на лечебните заведения за обучение в системата на здравеопазването				
1. Лечебни заведения, заявили желание за провеждане на обучение	бр.	120	130	140
2. Изготвени оценки от експертна комисия	бр.	120	130	140
3. Заседания на Консултативния съвет	бр.	12	12	12
4. Лечебни заведения, получили одобрение за обучение в системата на здравеопазването	бр.	80	80	80

5. Лечебни заведения/клиники или отделения, придобили права на университетски	бр.	5	5	4
6. Лечебни заведения/клиники или отделения с отнети права на университетски *[2]	бр.			
Контрол за гарантиране правата на пациента				
1.Проверки от РЗИ по жалби и сигнали	бр.	1 200	1 200	1 150
2.Проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве	бр.	200	200	200
3.Актове за административно нарушение /РЗИ /	бр.	35	35	30
4.Проверки от ИАМН по жалби и сигнали	бр.	950	1 000	1 050
5.Актове за установено административно нарушение /ИАМН/	бр.	220	210	200
Проверки за разходване средствата по реда на чл. 82 от ЗЗ				
1.Проверки от РЗИ	бр.	800	800	800
2.Проверки от ИАМН	бр.	30	30	30
Проверки за изпълнение на медицинските стандарти и други планови проверки				
1.Проверки на РЗИ за изпълнение на медицинските стандарти	бр.	1 600	1 700	1 800
2.Проверки на РЗИ във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения	бр.	300	300	300
3.Брой издадени Удостоверения от РЗИ по чл. 47 от ЗЛЗ	бр.	150	150	150
4. Планови проверки на ИАМН за изпълнение изискванията на Закона за лечебните заведения, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и Раздел „Асистирана репродукция“ от Закона за здравето	бр.	60	60	60
5.Предложения на ИАМН за отнемане на разрешения за лечебна дейност*	бр.			
Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване				
1.Извършени проверки в НЗОК/РЗОК	бр.	10	10	10
2.Извършени проверки в ДЗОФ	бр.	10	10	10
Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИАМН				
1.Водени регистри	бр.	40	40	40
2.Изготвени анализи и доклади	бр.	10	10	10
3.Изготвени предложения за промени в нормативната уредба	бр.	1	1	1

[2] */ показатели, които нямат отношение към планирането на финансовите средства и се използват само при отчитане на дейността

4.Проведени дискусии, обсъждания, конференции и др.	бр.	5	5	5
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информация от РЗИ				
1.Събрани и обработени годишни статистически отчети	бр.	60 000	60 000	60 000
2.Събрани и обработени оперативни статистически отчети	бр.	7 000	7 000	7 000
3.Обработени оперативни сведения и др. статистическа информация (съобщения, известия, информационни карти и др.)	бр.	130 000	130 000	130 000
4.Обработени отчети за финансиране на лечебните заведения по Наредба № 3 от 5.04.2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения	бр.	2 000	2 000	2 000
5.Изготвени справки и информации по искане на други органи и организации	бр.	4 000	4 000	4 000
6.Проверки на статистическата отчетност в лечебните заведения	бр.	2 500	2 500	2 500
7.Съставени актове за административни нарушения във връзка със статистическата отчетност	бр.	10	10	10
8.Разработени анализи, прогнози и оценки от РЗИ за здравно-демографските процеси на регионално ниво, необходими за формирането на националната и териториалната здравна политика;	бр.	60	60	60
Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от НЦОЗА				
1.Състояние и движение на населението	бр. (анализи)	5	5	5
2.Заболеваемост на населението	бр. (анализи)	5	5	5
3.Здравна мрежа	бр. (анализи)	2	2	2
4.Медицински персонал по видове и по видове лечебни заведения	бр. (анализи)	1	1	1
5.Дейност на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1	1
6.Икономическа информация на лечебните заведения	бр. (анализи)	1	1	1

7.Международен преглед и съпоставка на информацията	бр. (анализи)	3	3	3
8.Международни стандарти и норми, произтичащи от решения и резолюции на институциите на ЕС	бр.	1	1	1
9.Математически модели и прогнози за демографското и здравно състояние на населението и здравните дейности	бр.	1	1	1
10.Предоставяне на здравни данни за Световната здравна организация, Евростат и други международни организации	бр.	2	2	2
11.Статистически изследвания, необходими за създаване на национална и европейска статистическа информация	бр.	15	15	15
12.Методологична и методическа помощ на структурите на националната система на здравеопазване по отношение на информационното осигуряване и медицинската документация;	бр. съвещания, указания	40	40	40
Внедряване на ДСГ				
1.Адаптация на класификационната система	бр.	1	1	1
2.Осигуряване поток от данни	бр.	12	12	12
3.Изработване на относителни тегла	бр. (анализ)	1	1	1
4.Обучение на обучители, кодировчици, мениджъри	бр.	100	100	100
5.Изчисляване цени на ДСГ	бр. (анализи)	1	1	1
6.Изготвени указания за кодиране на икономическа информация	бр.	1	1	1
7.Работни срещи с директори на ЛЗБП	бр.	2	2	2
8.Изготвени анализи	бр.	1	1	1
Поддържане на полицеви регистри и база данни				
1.Националния раков регистър	бр.	1	1	1
2.Бази и регистри от здравни данни на НЦОЗА	бр.	4	4	4
Електронно здравеопазване				
1. Разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth)	бр.	1	1	1
2.Въвеждане на система за оценка на качеството и безопасността на медицинското обслужване	бр.	1		
3. Създаване на решения за трансграничен достъп и обмен на здравна информация в ЕС чрез изграждане на национална контактна точка	бр.		1	
4.Изграждане на среда за единен достъп до образна диагностика и интеграцията и с НЗИС	бр.	1		

5.Разработване на система Превенция и промоция на здравето	бр.	1		
6. Разработване и надграждане на модули в НЗИС	бр.	10		

/ показатели, които нямат отношение към планирането на финансовите средства и се използват само при отчитане на дейността

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с настъпване на промени в политическата ситуация и в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

По отношение на е-здравеопазването външните фактори, които могат да окажат въздействие върху постигане на целите могат да се обособят в 2 групи: финансови ресурси и човешки ресурси. Финансовите ресурси се осигуряват от държавния проекти и по различни европейски програми в т.ч. оперативните програми по структурните фондове. Недостигът на средства от бюджета и липсата на недостатъчна активност от страна на администрациите в здравеопазването да разработват и изпълняват проекти по различните програми, финансирани със средства от ЕС, ще създадат предпоставки за забавяне изпълнението на програмата. Вторият фактор касае наличието на обучени и мотивирани служители в системата на здравеопазването за работа с нови информационни системи, което ще допринесе за бързото им внедряване и ежедневна работа с тях. Липса на адекватно обучение на служителите в здравеопазването би се забавил значително процесът на реализиране на е-здравеопазване.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от отчетните документи, събирани от компетентните дирекции в МЗ, ИАМН, РЗИ и НЦОЗА. Информацията се анализира от дирекция „Лечебни дейности“ и дирекция „Здравно-информационни системи“. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на отчетената

през 2023 г. дейност и планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“, РЗИ, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ и Националния център по обществено здраве и анализи.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга „Разработване на политики, Разработване на политики, нормативно регулиране и методология“

Дейности:

- разработване на стратегии, концепции, политики и др.
- разработване на нормативни актове;
- разработване на инструкции, указания, анализи и др.;
- разработване и участие в осъществяването на проекти.

Продукт/услуга „Регистрационен режими и разрешителен режим“

Дейности:

- изпълнение на административни процедури по регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ по реда на чл. 40 от ЗЛЗ;
- водене на регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ;
- издаване на разрешение за осъществяване на лечебна дейност по реда на чл. 47 от ЗЛЗ;
- водене на регистър на лечебните заведения за болнична помощ центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи, тъканните банки и диализните центрове.

Продукт/услуга „Одобрение на лечебни заведения за обучение в системата на здравеопазването“

Дейности:

- администриране на подадените заявления за одобрение за обучение;
- извършване на оценка от експертна комисия;
- провеждане на заседания на Консултативния съвет, на които се представят резултатите от оценката ;
- изготвяне на административен акт за одобрение за обучение;

- изготвяне на административен акт за придобиване на права на университетски болници/клиники.

Продукт/услуга „Контрол на гарантиране на правата на пациента“ включва осъществяване на проверки за спазване правата на пациентите, извършвани от РЗИ и ИАМН, както и проверки на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

Продукт/услуга „Проверки за разходване средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от ЗЗ“ включва дейности по извършване на проверките за разходване на средствата от държавния бюджет по реда на чл. 82 от Закона за здравето се извършват от регионалните здравни инспекции и ИАМН.

Продукт/услуга „Проверки на изпълнението на медицинските стандарти и други планови проверки“ включва дейности по извършване на проверки на изпълнението на медицинските стандарти от РЗИ и ИАМН, в т.ч. проверки за изпълнение на медицинските стандарти във връзка с разрешителния режим на лечебните заведения. Заведения. С оглед изискванията на чл. 5 от Наредба № 1 от 2019 г. за условията и реда за извършване на проверки от Изпълнителна агенция "Медицински надзор", за планови проверки от ИАМН на всеки две години на лечебните заведения за болнична помощ и ан лечебните заведения по чл. 10 от Закона за лечебните заведения, както и на лечебните заведения за съответствието на извършваните от тях дейности по трансплантация на органи, тъкани и клетки и асистирана репродукция, показател „4. Планови проверки на ИАМН за изпълнение изискванията на Закона за лечебните заведения, Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки и Раздел „Асистирана репродукция“ от Закона за здравето“ е с целевастойност, определена въз основа на общия брой лечебни заведения в страната.

Продукт/услуга „Информационна и аналитична дейност, осъществявана от ИАМН включва дейности по поддържане на регистри, изготвяне на доклади и анализи и др.

Продукт/услуга „Контрол на структурите на задължителното и доброволно здравно осигуряване“ включва дейности по извършване на проверки на структурите на задължителното и доброволното здравно осигуряване се осъществява от ИАМН.

Продукт/услуга: Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията от РЗИ

Дейности:

- методична помощ и контрол от РЗИ на лечебните и здравни заведения;

- събиране, обработка и предоставяне на медико-статистическа информация за финансовите и материалните ресурси и дейностите на лечебните и здравни заведения;

- анализи, прогнози и оценки за здравно-демографските процеси;

- събиране, обработване, контрол и предоставяне в МЗ на справка за натуралните показатели в делигираните от държавата дейности от РЗИ.

Продукт/услуга „Информационно осигуряване на системата на здравеопазване - здравна статистика на базата на събиране, обработка, отчитане и анализиране на информацията за страната от НЦОЗА“ включва дейността на НЦОЗА по информационното осигуряване на системата на здравеопазването, здравната статистика и анализа на информацията за нуждите на управлението.

Продукт/услуга „Внедряване на ДСГ“ включва дейността на НЦОЗА по изготвяне на методология за въвеждане на ДСГ в българската система на здравеопазване.

Продукт/услуга „Поддържане на полицеви регистри и база данни“ включва дейности за системно събиране, съхранение, анализ, интерпретация и публикуване на данни, когато тази дейност е възложена с нормативен или административен акт на държавно или общинско лечебно заведение. Размерът на субсидията се определя със заповед на министъра на здравеопазването, съобразно конкретната необходимост от дейностите и необходимия финансов ресурс.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Лечебни дейности“, МЗ

Дирекция „Здравно-информационни системи“, МЗ

Изпълнителна агенция „Медицински надзор“

Регионални здравни инспекции

Национален център по обществено здраве и анализи

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция „Лечебни дейности“, дирекция „Здравно-информационни системи“, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Национален център по обществено здраве и анализи и Регионални здравни инспекции.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.01 Бюджетна програма „Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**15 250,2**	**16 875,6**	**22 294,1**	**19 608,7**	**19 602,7**	**19 602,7**
	Персонал	**8 246,7**	**10 213,0**	**9 628,6**	**10 259,0**	**10 253,0**	**10 253,0**
	Издръжка	**3 770,5**	**4 843,7**	**4 992,6**	**4 254,2**	**4 254,2**	**4 254,2**
	Капиталови разходи	**3 233,0**	**1 818,9**	**7 672,9**	**5 095,5**	**5 095,5**	**5 095,5**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**15 209,4**	**16 834,6**	**22 265,9**	**19 438,5**	**19 602,7**	**19 602,7**
	Персонал	8 205,9	10 172,0	9 600,4	10 088,8	10 253,0	10 253,0
	Издръжка	3 770,5	4 843,7	4 992,6	4 254,2	4 254,2	4 254,2
	Капиталови разходи	3 233,0	1 818,9	7 672,9	5 095,5	5 095,5	5 095,5
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**40,8**	**41,1**	**28,2**	**170,2**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	40,8	41,1	28,2	170,2	0,0	0,0
	Издръжка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС			0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**886,9**	**706,4**	**4 205,0**	**6 078,0**	**6 078,0**	**6 078,0**
	Разходи за придобиване на специалност	886,9	706,4	4 196,8	6 069,8	6 069,8	6 069,8
	Средства за участие на Република България в Европейска асоциация за инспекция и надзор в здравеопазването и социалната сфера и други.	0,0	0,0	8,2	8,2	8,2	8,2
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**11 452,9**	**6 626,5**	**0,0**	**0,0**
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	11 452,9	6 626,5	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**886,9**	**706,4**	**15 657,9**	**12 704,5**	**6 078,0**	**6 078,0**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**16 096,3**	**17 541,0**	**26 470,9**	**25 516,5**	**25 680,7**	**25 680,7**

	Общо разходи (I.+II.+III.):	**16 137,1**	**17 582,0**	**37 952,0**	**32 313,2**	**25 680,7**	**25 680,7**
	Численост на щатния персонал	462	463	508	508	508	508

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, Регионални здравни инспекции и дирекция „Лечебни дейности“, дирекция „Здравно-информационни системи“, МЗ.

В администрираните разходи са планирани средства за финансирани от държавата специализанти, които се финансират по реда на действащата Наредба № 1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Във ведомствени и администрирани разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са посочени предвидените финансови ресурси за инвестиция 5 (C12.I5) „Национална цифрова платформа за медицинска диагностика по План за възстановяване и устойчивост“.

1600.02.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ НА СПЕЦИФИЧНИ ГРУПИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО“

Цели на бюджетната програма

Стратегическа цел

Осигуряване лечението на специфични групи от населението чрез финансиране извън обхвата на задължителното здравно осигуряване или поради приоритетен здравен проблем.

Оперативни цели

1. Развитие на дейностите по трансплантация на органи, в т.ч. повишаване на броя извършени трансплантации; осигуряване на качество на трансплантацията и безопасност; повишаване на броя донори; повишаване на преживяемостта след извършване на трансплантации – през първата и всяка следваща година;
2. Развитие на дейностите по трансплантации на стволови клетки и осигуряване на медицински изделия;
3. Подобряване на достъпа до медицински дейности, свързани със социалнозначими заболявания и специфични здравни проблеми извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

4. Осигуряване на качествена медицинска експертиза;
5. Защита на правата на пациентите.

Програмата е насочена към развитието на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки и осигуряване на достъп на максимален брой нуждаещи се граждани до трансплантационно лечение в страната и чужбина и необходимото наблюдение в посттрансплантационния период. Трансплантацията на органи, тъкани и клетки е предизвикателство за всяка развита съвременна здравна система. Развитието на трансплантационната дейност изисква ясна нормативна уредба, осигурен финансов ресурс, високо квалифицирани медицински специалисти от различни медицински специалности и не на последно място много добра организация. Основен проблем за развитието на трансплантациите в България е липсата на достатъчно донори, България продължава да е на едно от последните места по донорството в Европа.

Донорството е съществена и неизменна част от трансплантациите, резултат на най-съвременните постижения в медицината, но същевременно и отражение на обществените нагласи, ценности и норми. Ето защо акцентът върху мерките за увеличаване на трансплантациите включва и развитието на донорската култура и увеличаване на донорството в рамките на утвърдените законови, морални и етични норми. Необходими са и мерки, свързани с подобряването на системата за скрининг в донорските бази и изграждането на национална система за активен скрининг за евентуални донори с мозъчна смърт. Това налага развитие на капацитета на донорските бази и трансплантационните центрове и механизмите за финансиране на трансплантациите, в т.ч. осигуряване на обучение и мотивация на специалистите, участващи в целия процес.

С оглед на това и предвид изтичане на срока по действащата Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България 2019 – 2023 г., на база на анализ на постигнатите резултати и установените причини за недостатъчния брой донори и брой извършени трансплантации в страната, с Решение № 476 на Министерския съвет от 6 юли 2024 г. беше приета Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България 2024-2028 г. Целта е чрез програмата да се осигурят условия за повишаване на броя на трансплантациите и за по-добро качество на живот на пациентите, нуждаещи се от трансплантация и на пациентите,

преживели трансплантация. Предвижда се да бъдат актуализирани процедурите за оценка на потенциалните донори преди трансплантацията и да се разработят механизми за улесняване на идентифицирането на донори на органи в България и трансграничния обмен на органи в Европа. Предвижда се провеждането на обучения в страната и в чужбина, както и срещи с представители на всички нива в координационната мрежа за донорство и трансплантация. Ще се развива международното сътрудничество и обмена на информация и опит, включително с участието на България в международни организации. Особено важно е и общественото внимание да бъде насочено към необходимостта от донорство, като за целта се предвижда провеждането на широкообхватни информационни кампании.

Министерството на здравеопазването субсидира преобразуваните държавни и общински лечебни заведения за болнична помощ и лечебните заведения за болнична помощ с държавно и/или общинско участие в капитала по критерии и по ред, определени с Наредба № 3 от 5 април 2019 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебни заведения, въз основа на едногодишни договори, в рамките на средствата за тези дейности по бюджета на Министерството на здравеопазването за съответната календарна година и при спазване на изискванията на Закона за държавните помощи (чл.106а, ал. 6 от Закона за лечебните заведения).

Дейностите включени в бюджетната програма, които се субсидират от Министерството на здравеопазването по реда на наредбата са: осигуряване на устойчивост на медицинските дейности и специализираните грижи, предоставяни на определени лица в изпълнение на проекти и програми, финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или от други международни финансови институции и донори, лечение чрез прилагане на коагулиращи фактори и/или фибриноген при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии; осигуряване на поддържането на медицински регистри; осигуряване на медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК; субсидиране на учредени от общините и/или държавата лечебни заведения за болнична помощ за дейността им на адреси в населени места в труднодостъпни и/или отдалечени райони и финансиране на лечебните заведения, в които ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали осъществяват правото си на отдих и лечение.

Една от заложените оперативни цели на програмата е защитата на правата на пациентите. Основният инструментариум, който използва Министерството на здравеопазването при реализирането на оперативните цели, свързани със защита правата на пациентите са: пряката комуникация с различни пациентски организации с цел обсъждане на проблемите и набелязване на възможностите за тяхното решаване; възлагане на контрол на компетентните органи при получени жалби и сигнали, касаещи качеството и неудовлетвореността от медицинското обслужване; систематизиране на получените жалби и сигнали по степен на повторяемост и степен на обществена значимост и анализиране с цел набелязване на възможни действия за постигане на положителен ефект върху здравната система; представяне на резултатите от тези анализи на ръководството на министерството; координация с другите специализирани дирекции в министерството по разнообразните въпроси, засегнати в жалбите и сигналите и съвместна работа с тях по решаването на проблемите и др.

В изпълнение на поставената оперативна цел – защита на правата на пациентите, приоритет за Министерството на здравеопазването са преките контакти с пациентските организации, въз основа на които следва да се определят основните проблеми за решаване, а с това са свързани конкретно посочените функции по изготвяне на рамкови позиции, указания, анализи, информация, становища, доклади, мерки и други документи във връзка с правата на пациентите, предлагане на нормативни, организационни и други промени, които ще гарантират правата на пациентите и ще улеснят тяхната защита. Иновативната част от задачите в направление „защита на правата на пациентите“ е разработването на системи за оценка на качеството и на резултатите от медицинските дейности, както и анализиране удовлетвореността на пациентите, въз основа на извършени проучвания.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ***1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”***	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				

1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	2	2	2
2.Разработени инструкции, указания и др.	бр.	2	2	2
Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки				
1.Лица включени в служебния регистър за трансплантация	бр.	1 000	1 000	1 000
2.Лица включени през настоящата година	бр.	200	200	200
3.Имунологични изследвания за включване в служебния регистър	бр.	250	300	350
4.Имунологични изследвания за актуализиране на имунологичния статус на включените в служебния регистър	бр.	2 000	2 000	2 000
5.Осъществени трансплантации на органи, от тях:	бр.	74	89	105
- -Бъбрек	бр.	45	50	55
- -Сърце	бр.	7	10	12
- -Черен дроб	бр.	20	25	30
- -Бял дроб	бр.	2	3	4
- -Панкреас	бр.	0	1	2
- -Тънки черва	бр.	0	1	2
6.Брой донори, от тях:	бр.	50	55	60
- -живи	бр.	27	30	33
7.Осъществени трансплантации на тъкани и клетки, от тях:	бр.	1 110	1 150	1 200
- -автоложни трансплантации	бр.	280	300	330
- -алогенни трансплантации	бр.	830	850	870
8.Осъществен транспорт на стволови клетки	бр.	40	40	40
9.Изследвания в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	3 200	3 500	3 700
10.Лица, наблюдавани в следтрансплантационния период през първата година от трансплантацията	бр.	350	370	400
11.Изследвания в следтрансплантационния период през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	8 200	8 300	8 500
12.Лица, наблюдавани през всяка следваща година от трансплантацията	бр.	1 300	1 400	1 500
13.Възстановяване на разходите от временна нетрудостопособност на живите донори	бр.	12	15	20
14.Възстановяване на транспортни разходи на живи донори	бр.	12	15	20
Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				

1. Брой пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, на които е осигурено продължаващо лечение и рехабилитация	бр.	7 900	7 900	7 900
2. Брой пациенти с вродени коагулопатии, на които е заплатено лечение чрез прилагане на коагулиращи фактори и/или фибриноген при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции	бр.	2	2	2
Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали				
1.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)	бр.	2	2	2
2.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта	бр.	2	2	2
3.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медицински изделия при ветераните (меш/платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии	бр.	2	2	2
4.Брой ветерани от войните, на които са осигурени медико-диагностични дейности с прилагане на контраст	бр.	2	2	2
5.Брой ветерани от войните, на които са осигурени отдих и лечение	бр.	10	10	10
6.Брой военноинвалиди и военнопострадали, на които са осигурени отдих, профилактика и рехабилитация	бр.	150	150	150
Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони				
1.Брой субсидирани лечебни заведения	бр.	75	75	75
2.Брой преминали пациенти	бр.	250 000	250 000	250 000
3.Брой проведени леглодни	бр.	1 300 000	1 300 000	1 300 000
Експертиза на трайно намалената работоспособност				
1.Брой постъпили заявления в РКМЕ	бр.	270 000	290 000	300 000
2.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от ТЕЛК	бр.	220 000	240 000	260 000
3.Брой домашни посещения на ТЕЛК	бр.	2 400	2 600	2 800
4.Извършен транспорт за домашни посещения	Км	62 000	65 000	67 000

5.Брой обжалвани експертни решения на ТЕЛК*[3]	бр.			
6.Брой отменени експертни решения на ТЕЛК*	бр.			
7.Брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК	бр.	11 500	11 300	11 000
8.Брой обжалвани експертни решения на НЕЛК*	бр.			
9.Брой отменени експертни решения на НЕЛК*	бр.			
10.Извършени обучения/работни съвещания/	бр.	100	100	100
Контрол на експертизата на работоспособността				
1.Проверки по сигнали и жалби	бр.	11 70	11 500	11 300
2.Проверки по организацията и качеството на експертната дейност на ТЕЛК и качеството на експертизата на временната неработоспособност и работата на ЛКК, личните лекари	бр.	1 800	2 000	2 200
3. Изготвени указания, становища, анализи и доклади във връзка с контрола на медицинската експертиза, осъществяван от МЗ	бр.	20	20	20
Защита на правата на пациентите				
1. Изготвени указания, анализи и доклади във връзка с правата на пациентите.	бр.	5	5	5
2. Брой процедури по признаване/установяване представителността на организациите за защита правата на пациентите	бр.	1	1	1
3. Предложени нормативни промени в резултат на постъпващите жалби и сигнали за нарушени права на пациентите и проведените срещи с пациентски организации.	бр.	1	1	1

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата, са свързани с настъпване на промени в политическата ситуация и в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостиг на финансови средства и напускане на квалифицирани медицински специалисти. Нивото и качеството на осъществявания контрол

[3] */ показатели, които нямат отношение към планирането на финансовите средства и се използват само при отчитане на дейността

също рефлектират пряко върху изпълнението на задачите, касаещи цялостната защита на правата на пациентите.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Лечебни дейности“, дирекция „Бюджет и финанси“, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ и Национална експертна лекарска комисия. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на отчетената през 2023 г. дейност и планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“, дирекция „Защита на правата на пациентите“ дирекция „Бюджет и финанси“, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ и Национална експертна лекарска комисия.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи;
- контрол по спазване на изискванията, проверки на жалби и сигнали.

Продукт/услуга: Осигуряване на дейностите, свързани с трансплантация на органи, тъкани и клетки

Дейности:

- поддържане на регистри в областта на трансплантацията и асистираната репродукция;
- осъществяване на трансплантации на органи, тъкани и клетки;
- изследвания в следтрансплантационния период;
- възстановяване на разходите на живите донори.

Продукт/услуга: Експертиза на трайно намалената работоспособност

Дейности:

- приемане и обработка на документи в РКМЕ на РЗИ
- осъществяване на медицинска експертиза от ТЕЛК
- осъществяване медицинска експертиза от НЕЛК
- обучение на персонала в ТЕЛК и НЕЛК

Продукт/услуга: Контрол на експертизата на работоспособността

- извършване на проверки съгласно разпоредбите на чл. 112 от Закона за здравето и административно наказателна дейност.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (администрирани разходни параграфи)

Продукт/услуга: Осигуряване на лечение на специфични заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности:

- осигуряване на продължаващо лечение и рехабилитация на пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания.
- заплащане на лечение чрез прилагане на коагулиращи фактори и/или фибриноген при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии.

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнителни медицински дейности на ветераните от войните, военноинвалиди и военнопострадали

Дейности:

- осигуряване на медицински изделия (изкуствени стави и остеосинтезни материали)
- осигуряване на медицински изделия (очни лещи и високсубстанция) при оперативно отстраняване на катаракта
- осигуряване на медицински изделия при ветераните (меш/платно за пластика на коремна стена) при оперативни процедури при хернии
- осигуряване на медико-диагностични дейности с прилагане на контраст
- осигуряване на отдих и лечение на ветерани
- осигуряване на отдих, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военнопострадали

Продукт/услуга: Осигуряване на медицински дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за пациенти в отдалечени и труднодостъпни райони

Дейности:

- субсидиране за поддържане на капацитет
- осъществяване на продължително лечение на пациенти с хронични заболявания

Продукт/услуга: Защита на правата на пациентите“

Дейности:

- изготвяне на документи във връзка с правата на пациентите;
- провеждане на процедури за признаване/установяване представителността на организациите за защита правата на пациентите;
- предлагане на нормативни, организационни и други промени с цел подобряване и защитата правата на пациентите.

Организационни структури, участващи в програмата

- Дирекция „Бюджет и финанси“, МЗ
- Дирекция „Лечебни дейности“, МЗ
- Изпълнителна агенция Медицински надзор (ИАМН)
- Национална експертна лекарска комисия
- Лечебни заведения за болнична помощ
- Териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК).

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция „Бюджет и финанси“, дирекция „Лечебни дейности“, Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) и Национална експертна лекарска комисия.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.02 Бюджетна програма „Осигуряване на медицинска помощ на специфични групи от населението”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	5 430,8	5 030,8	9 492,0	10 197,0	5 599,0	5 599,0
	Персонал	2 363,7	2 599,5	3 837,3	6 113,5	2 789,7	2 789,7

	Издръжка	**678,9**	**713,2**	**1 513,2**	**1 897,7**	**623,5**	**623,5**
	Капиталови разходи	**2 388,1**	**1 718,1**	**4 141,5**	**2 185,8**	**2 185,8**	**2 185,8**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**5 295,6**	**4 734,0**	**7 451,3**	**5 557,0**	**5 599,0**	**5 599,0**
	Персонал	2 283,1	2 521,5	2 633,9	2 747,7	2 789,7	2 789,7
	Издръжка	640,2	570,4	675,9	623,5	623,5	623,5
	Капиталови разходи	2 372,2	1 642,1	4 141,5	2 185,8	2 185,8	2 185,8
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**135,2**	**296,8**	**2 040,7**	**4 640,0**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	80,6	78,0	1 203,4	3 365,8	0,0	0,0
	Издръжка	38,7	142,7	837,3	1 274,2	0,0	0,0
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	15,9	76,1	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**64 041,2**	**93 868,6**	**94 077,6**	**87 610,2**	**87 610,2**	**87 610,2**
	Разходи за дейности за насърчаване на донорството-национална програма	335,8	557,9	920,3	828,3	828,3	828,3
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	51 505,4	73 156,7	80 238,7	80 238,7	80 238,7	80 238,7
	Капиталови разходи за приоритетни стратегически инвестиционни проекти	0,0	0,0	1 492,9	3 008,4	3 008,4	3 008,4
	Капиталови трансфери за придобиване на материални дълготрайни активи и основен ремонт на лечебните заведения	12 200,1	20 154,0	11 425,7	3 534,8	3 534,8	3 534,8
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**887,5**	**568,7**	**269 938,3**	**217 923,5**	**0,0**	**0,0**
	Стипендии по сметки за средства от ЕС	753,0	530,6	0,0	0,0	0,0	0,0
	Субсидии за нефинансови предприятия по сметки за средства от ЕС	9,8	38,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	Субсидии и други текущи трансфери за юридически лица с нестопанска цел по сметки за средства от ЕС	124,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Разходи за предприемане на необходимите мерки и действия за предотвратяване и противодействие на насилието над медицинските специалисти по ЦБ	0,0	0,0	1 278,2	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	268 660,1	217 923,5	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**64 928,7**	**94 437,3**	**364 015,9**	**305 533,7**	**87 610,2**	**87 610,2**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**69 336,8**	**98 602,6**	**101 528,9**	**93 167,2**	**93 209,2**	**93 209,2**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**70 359,5**	**99 468,1**	**373 507,9**	**315 730,7**	**93 209,2**	**93 209,2**

	Численост на щатния персонал	103	121	122	122	122	122

Средствата са предвидени за обезпечаване на дейностите на Национална експертна лекарска комисия и Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ за дейностите свързани с трансплантации.

Предвидено е финансиране на лечебните заведения за болнична помощ за някои изпълнявани от тях дейности.

Средства за продължаване на Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в Република България.

Във ведомствени и администрирани разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са посочени предвидените финансови ресурси за инвестиции по План за възстановяване и устойчивост, както следва:

- Инвестиция (С12.I1) „Модернизиране на болничните заведения“
- Инвестиция (С12.I2) „Центрове за интервенционална диагностика е ендоваскуларно лечение на мозъчно-съдови заболявания“

1600.02.03 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ”

Цели на бюджетната програма

Стратегическа цел

Осигуряване на българските граждани и лицата, пребиваващи на територията на Република България на своевременна, достъпна и качествена медицинска помощ при спешни състояния и бедствия, аварии и катастрофи.

Оперативни цели:

1. Осигуряване на равнопоставен достъп на населението до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за качество и безопасност.

2. Подобряване на системата за финансиране на спешната помощ и гарантиране на нейната кадрова и материално-техническа осигуреност.

3. Развитие на спешната медицинска помощ по въздух

Системата за спешна медицинска помощ в България е неразделна част от общата здравна система и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия. Сериозно влияние за подобряване на качеството на системата за спешна помощ през последните години имаше изпълнението на мерките от Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ 2014-2020 г. и Националната здравна стратегия 2020. Въпреки това, в системата за спешна медицинска помощ все още се наблюдават значителни проблеми, създаващи рискове за своевременността и качеството на оказаната спешна помощ. Основна причина за това е недостигът на квалифициран и мотивиран персонал, което не позволява сформирането на необходимия брой спешни екипи, особено в големите градове. Работата в системата за спешна медицинска помощ продължава да е непривлекателна поради голямата натовареност, ограничени възможности за професионално развитие, условията на труд и честите конфликтни ситуации. Все още системата е натоварена с отговорности, излизащи от обхвата на нейния конкретен предмет на дейност и свързани основно с преодоляване на дефицити не само на здравната система, но и на социално-икономическите условия в страната.

Системата за спешна медицинска помощ все още не е добре обезпечена със специализиран санитарен транспорт за труднодостъпни региони (въздушен, воден, високопланински верижен и др.), а все още има населени места в страната, до които достъпът на моторни превозни средства е силно ограничен поради слабо развита или силно компрометирана пътна мрежа, или трудно достъпен релеф. Това предполага известна неравнопоставеност на населението на страната по отношение на времето за достъп до спешна медицинска помощ, която е най-ефективна в рамките на 15 до 20 минути. Във връзка с това и в изпълнение на заложените в стратегическите документи мерки през 2023 г. с ПМС № 69/04.05.2023 г. беше създаден Център за спешна медицинска помощ по въздуха и беше доставен първият медицински хеликоптер, с което през 2024 година, макар и в ограничен обхват, започна функционирането на спешната медицинска помощ и чрез използване на собствен въздушен транспорт. През 2025 г. до настоящия момент са доставени още 2 хеликоптера. Предстои поетапната доставка до края на 2026 г. на още 5 хеликоптера за

нуждите на спешната медицинска помощ. Надграждането на системата за спешна медицинска помощ с възможности за въздушен транспорт ще бъде реализирано поетапно в оперативни бази.

Към момента са определени общо шест оперативни бази, които разпределени териториално покриват територията на цялата страна за обслужване с хеликоптер за спешна медицинска помощ. Освен Главна оперативна база София са определени и останалите пет оперативни бази – оперативна база Габровница, оперативна база Долна Митрополия, оперативна база Пловдив, оперативна база Сливен и оперативна база Търговище. За всички определени оперативни бази е стартирана процедура по изграждане на инфраструктурата /хеликоптерно летище, хангар, монолитна сграда и инфраструктура/, която е необходима да обслужва оперативната база.

В тази връзка е необходимо осигуряването за всеки хеликоптер и оперативна база поетапно на необходимия екипаж за изпълнение на операции за HEMS, включващ освен летателен и технически екипаж, и медицински екип, което е свързано с увеличение на щатната численост на центровете за спешни медицинска помощ за сметка увеличение на щатната численост на ЦСМПВ. За обезпечаването на един хеликоптер с медицински екип на денонощен режим на работа са необходими минимум 14 щатни бройки, от които 7 лекари и 7 медицински сестри на 12 часови дежурства от които по един лекар е с вменени функции за ръководител на база и една от медицинските сестри е натоварена с функциите на главна медицинска сестра. С такава щатна численост е възможно кадровото осигуряване на непрекъснатия режим на работа. Поради голямата отдаленост на базите една от друга и стратегически определените им места, съгласно покриващия периметър на действие на хеликоптера не е възможно да бъдат по-малък брой лекари и медицински сестри, защото те реално не могат да работят на друга оперативна база. Общата численост на персонала необходима за системата е 56 щатни бройки.

За обезпечаването на една база с денонощен режим на работа в Координационната централа, трябва да има Диспечерски екип, който се състои от 2 лекари и 4 медицински сестри/диспечери/. С оглед на обезпечаването двете нови бази с непрекъснат режим на работа щатната численост на Координационната централа следва да бъде увеличена с 12 щатни бройки, които да могат да ръководят полетите на всички оперативни бази в цялата страна.

Съществен проблем се явява и неравнопоставеният достъп до специализирани болнични структури, които могат да окажат квалифицирана спешна помощ в областта на неврохирургия, кардиохирургия, интервенционално лечение на сърдечно-съдови заболявания, ортопедия и травматология и др. Такива специализирани центрове са ситуирани само в няколко големи градове като София, Пловдив, Варна, Плевен, Бургас и достъпът до тях в рамките на т.н. „златен час“ с наземен транспорт е силно затруднен. А съгласно експертните мнения, оказването на своевременна квалифицирана спешна медицинска помощ в рамките на т. нар. златен час би довело до редуциране с до 20% на случаите с летален изход.

Всичко това налага продължаване и активизиране на целенасочената държавна политика за осигуряване на устойчивост и развитие на системата за спешна медицинска помощ. За удовлетворяване на обществените очаквания и опазване на здравето на българските граждани следва да бъде осигурен равнопоставен достъп до спешна медицинска помощ, съответстваща на най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, непрекъснатост, достатъчност, качество и безопасност. Развитието на възможностите за телемедицина и комуникационно-информационното осигуряване на дейностите също следва да бъдат обект на приоритетно планиране, в т.ч. осигуряване на информационна свързаност между информационните системи на ЦСМП, ЦСМПВ и Националната система за спешни повиквания тел.112.

С оглед това, в Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и в Националната здравна стратегия 2030 са предвидени мерки за развитие на системата на спешната медицинска помощ и преодоляване на съществуващите проблеми.

Изпълнението на големия инвестиционен проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и на мерки от Националния план за възстановяване и устойчивост също способстват за обновяването и преструктурирането на сградния фонд, за закупуването на съвременно медицинско оборудване и на нови санитарни превозни средства. В продължение на започнатата политика за закупуване на нови санитарни средства в системата за спешна медицинска помощ е необходимо поетапно закупуване на допълнителни линейки през 2026 и следващите години и извеждане от експлоатация на негодните за употреба.

Особени усилия следва да бъдат положени за осигуряване на необходимите човешки ресурси за системата за спешна медицинска помощ. Това налага прилагането на комплекс от мерки за обучение и интегриране в дейността на спешните екипи на парамедицински персонал и въвеждане на система за непрекъснато обучение и оценка на знанията и уменията на работещите в системата. Тези мерки следва да бъдат подкрепени с устойчиво финансиране на структурите, осъществяващи спешна медицинска помощ, гарантиращо поддържането на необходимия капацитет и отчитащо обема и нивото на обслужване на спешните случаи, както и поетапно увеличение на възнагражденията на персонала, работещ в системата за спешна медицинска помощ.

В изпълнение на инвестиция (C12.I4) „Изграждане на система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха“ по План за възстановяване и устойчивост ще се създаде система за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха, която ще осигурява превоза на хора, засегнати от извънредна ситуация, в рамките на т. нар. „златен час“ с последващ транспорт на пациенти и ранени, при необходимост, от и до всяка географска точка на страната, транспорт на пациенти между лечебните заведения, транспорт на медицински персонал, както и транспорт на медицинско оборудване и консумативи, кръв, органи и лекарства. В началото на 2024 г. беше доставен първият хеликоптер за нуждите на спешната медицинска помощ по въздуха. През 2025 г. до настоящия момент са доставени още 2 медицински хеликоптера. Едновременно със стартирането на спешната медицинска помощ по въздуха се извършва изграждането на работни площадки с хангари за вертолетите.

Наред с целенасочените усилия за осигуряване на необходимите човешки ресурси за системата за спешна медицинска помощ (включително и с оглед въвеждането на спешната медицинска помощ по въздух), както и във връзка с необходимостта от поддържане на квалификацията на медицинския и немедицинския персонал ще се изпълняват комплекс от мерки за обучение и интегриране в дейността на спешните екипи на парамедицински персонал, въвеждане и устойчиво функциониране на система за непрекъснато обучение и оценка на знанията и уменията, както и продължаване на политиката за осигуряване на мотивиращи възнаграждения и добри и безопасни условия за труд на работещите в системата.

Тези мерки следва да бъдат подкрепени с устойчиво финансиране на структурите, осъществяващи спешна медицинска помощ, гарантиращо поддържането на необходимия

капацитет и отчитащо обема и нивото на обслужване на спешните случаи, както и поетапно увеличение на възнагражденията на персонала, работещ в системата за спешна медицинска помощ.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.02.03 Бюджетна програма „Спешна медицинска помощ”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ				
Разработени нови и актуализирани нормативни актове, в т.ч.	бр.	2	2	2
Обработени отчети за дейността на ЦСМП	бр.	324	324	392
Изготвени обобщени отчети и анализи	бр.	54	54	54
Проведени работни срещи	бр.	3	3	3
Атестирани директори на ЦСМП	бр.	10	10	28
Обучение на персонала				
Проведени обучителни мероприятия	бр.	25	25	90
работещи в ЦСМП, преминали обучение	бр.	3 000	3 000	3 000
работещи в СО, преминали обучение	бр.	300	300	300
Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието				
1. Приети повиквания	бр.	750 000	750 000	800 000
2.Изпълнени повиквания	бр.	700 000	700 000	750 000
3. Спешни повиквания	бр.	650 000	650 000	750 000
4. Обслужени пациенти при спешни повиквания	бр.	675 000	675 000	680 000
5. Изминати км за изпълнение на повиквания	км	16 000 000	16 000 000	16 500 000
6.Извършени амбулаторни прегледи	бр.	425 000	425 000	500 000
7.Извършени реанимации	бр.	3 000	3 000	3 000
8.Хоспитализирани пациенти	бр.	210 000	210 000	210 000

9.Средна стойност на медикаменти за 1 преминал болен (повиквания+амбулаторни прегледи)	евро	2.56	2.56	4.09
Осигуряване на специализиран медицински транспорт с наземни линейки и с въздушни линейки				
1.Осъществени транспорти на републикански консултанти	бр.	300	300	500
2.Осъществени специализирани транспорти за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура	бр.	2 000	2 000	3 500
3.Осъществени транспорти за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения	бр.	10 000	10 000	22 000
4.Осъществен медицински въздушен транспорт за нуждите на спешна медицинска помощ, включително извън страната	бр.	150	280	350
5.Осъществени наземни транспорти на български граждани извън страната	бр.	4	5	40
6.Изминати км за специализиран наземен медицински транспорт	км	1 200 000	1 200 000	6 000 000
Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ				
1.Взети кръвни проби на водачи на МПС	бр.	2 000	2 000	5 000
2.Осъществен транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза	бр.	3 000	3 000	3 000
Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение				
1.Пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	750 000	750 000	750 000
2.Пациенти със спешни състояния, консултирани по искане на ФСМП в лечебни заведения за болнична помощ без разкрити спешни отделения, но не хоспитализирани в същото лечебно заведение	бр.	55 000	55 000	55 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека

(антропогенни) бедствия, ситуации, изискващи въвеждане на извънредно или военно положение, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Сериозен риск се явява невъзможността за усвояване на средства от оперативните програми на ЕС за модернизиране на инфраструктурата и обучение на персонала на системата за спешна медицинска помощ. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ЦСМП и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА, анализира се от дирекция „Спешна медицинска помощ“. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на отчетената през 2025 г. дейност и планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“, ЦСМП, ЦСМПВ и Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ „Проф. д-р Милан Миланов“.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и административни разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за спешна медицинска помощ

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверки на жалби и сигнали.
- координация на дейностите по оказване на спешна медицинска помощ от наземни и авиомедицински екипи и поддържане на готовност за работа при бедствия, аварии и катастрофи.
- разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на спешната медицинска помощ.

Продукт/услуга: Обучение на персонала

Дейности:

- провеждане на обучения, семинари, конференции и др.

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ на внезапно заболели и пострадали лица, както и такива при които не може да се прецени състоянието.

Дейности:

- приемане, регистриране, обработка и предаване с помощта на автоматизирана информационно-комуникационна система на постъпилите повиквания за помощ и подадената информация от екипите;
- оказване от екипи на ЦСМП и ЦСМПВ на квалифицирана спешна медицинска помощ на местопроизшествието;
- транспортиране на пациента до подходящо лечебно заведение;
- провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности до настаняването на пациента в болница;
- предлагане за хоспитализация;
- спешна диагностика на пациенти, обърнали се на място във ФСМП;
- прилагане на лекарствени продукти.

Продукт/услуга: Осигуряване на специализиран медицински транспорт.

Дейности:

- осигуряване на специализиран транспорт за републикански консултанти;
- осигуряване на специализиран транспорт за кръв, кръвни продукти, донори, органи, медикаменти, консумативи и апаратура между лечебните заведения за оказване на спешна медицинска помощ.
- осигуряване на специализиран транспорт за спешно болни с показания за транспорт от реанимационен екип от/между лечебни заведения;
- осигуряване на въздушен транспорт чрез ЦСМПВ и санитарна авиация;
- осигуряване на медицински транспорт на български граждани извън страната с тежки и специфични състояния до лечебни заведения в Република България.

Продукт/услуга: Осигуряване на допълнително възложени дейности извън спешната медицинска помощ

Дейности:

- вземане на кръвни проби за алкохол и други упойващи вещества от водачи на моторни превозни средства;

- осигуряване на специализиран транспорт за превозване на трупове, подлежащи на съдебно-медицинска експертиза, от мястото на произшествието до съответното лечебно заведение за болнична помощ, в случаите на инцидентно настъпила смърт на обществени места.

Продукт/услуга: Осигуряване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ, или филиалите на ЦСМП на територията на ЛЗ за болнична помощ, но не са хоспитализирани в същото лечебно заведение

Дейности:

- осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации, провеждане на необходимите лечебни и специфични реанимационни дейности и клинично и инструментално наблюдение на пациента до стабилизиране на състоянието в спешно отделение;
- осъществяване на спешни диагностични и инструментални изследвания и консултации по искане на екипите на ЦСМП от ЛЗ, които нямат разкрити спешни отделения.

Принос за изпълнение на целите на програмата имат операции реализирани по линия на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г., Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. и Националния план за възстановяване и устойчивост.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Спешна медицинска помощ“, МЗ

Центрове за спешна медицинска помощ, включително Център за спешна медицинска помощ по въздуха

Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ „Проф. д-р Милан Миланов“

Лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на Министерство на здравеопазването, дирекция „Спешна медицинска помощ“, центровете за спешна медицинска

помощ, включително Центъра за спешна медицинска помощ по въздуха, Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ „Проф. д-р Милан Миланов“ и лечебни заведения за болнична помощ с разкрити спешни отделения.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.03 Бюджетна програма„Спешна медицинска помощ ”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**198 363,2**	**191 614,3**	**180 487,7**	**189 305,4**	**188 519,0**	**188 519,0**
	Персонал	**133 558,6**	**159 392,0**	**166 341,6**	**175 162,1**	**175 191,1**	**175 191,1**
	Издръжка	**11 570,1**	**12 223,0**	**14 146,1**	**14 143,3**	**13 327,9**	**13 327,9**
	Капиталови разходи	**53 234,6**	**19 999,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**143 912,3**	**183 547,6**	**180 246,4**	**188 647,3**	**188 519,0**	**188 519,0**
	Персонал	133 486,8	159 111,3	166 100,3	174 504,0	175 191,1	175 191,1
	Издръжка	10 368,8	11 839,6	14 146,1	14 143,3	13 327,9	13 327,9
	Капиталови разходи	56,8	12 596,7	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**54 450,9**	**8 066,7**	**241,3**	**658,1**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	71,8	280,7	241,3	658,1	0,0	0,0
	Издръжка	1 201,2	383,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	53 177,9	7 402,7	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**32 457,7**	**33 411,2**	**35 270,3**	**46 409,9**	**46 409,9**	**46 409,9**
	Разходи за осигуряване на въздушен транспорт чрез санитарна авиация	0,0	0,0	102,3	102,3	102,3	102,3
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	31 169,3	33 411,2	32 807,6	32 807,6	32 807,6	32 807,6
	Капиталови разходи за приоритетни стратегически инвестиционни проекти	0,0	0,0	2 360,4	13 500,0	13 500,0	13 500,0
	Капиталови трансфери за придобиване на материални дълготрайни активи и основен ремонт на лечебните	1 288,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**23 234,8**	**43 674,2**	**0,0**	**0,0**
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	23 234,8	43 674,2	0,0	0,0

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**32 457,7**	**33 411,2**	**58 505,1**	**90 084,1**	**46 409,9**	**46 409,9**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**176 370,1**	**216 958,8**	**215 516,7**	**235 057,2**	**234 928,9**	**234 928,9**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**230 820,9**	**225 025,5**	**238 992,8**	**279 389,5**	**234 928,9**	**234 928,9**
	Численост на щатния персонал	6 537	6 573	7 242	7 242	7 242	7 242

Планираните средства са за обезпечаване дейностите осъществявани от 27 Центрове за спешна медицинска помощ, Център за спешна медицинска помощ по въздуха и Национален център за обучение и квалификация в системата за спешна помощ.

В администрираните разходи са планирани средства за субсидии за спешна медицинска помощ в болничните заведения с разкрити спешни отделения.

Във ведомствени и администрирани разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са посочени предвидените финансови ресурси за инвестиция (С12.I4) „Изграждане на система за за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха“ по План за възстановяване и устойчивост.

1600.02.04 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ПСИХИАТРИЧНА ПОМОЩ“

Цели на бюджетната програма

Стратегическа цел

Осигуряване на равнопоставен достъп и качествено лечение и грижи на всички хора с психични разстройства.

Оперативни цели:

- Осигуряване на непрекъснатост и комплексност на процеса на психиатрично обслужване
- Оптимизиране на болничния престой и развиване на съвременни терапевтични програми в общността
- Подобряване на качеството и условията на лечение чрез усъвършенстване механизмите на финансиране на отделни дейности в стационарната психиатрична помощ.

С цел предприемане на дългосрочни мерки за подобряване на психичното здраве и подобряване на условията в лечебните заведения за психиатрична помощ е приета Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 – 2030 г. Основните цели, заложени в стратегията, са намаляване на заболяемостта, болестността и смъртността от психични разстройства, интегриране на психиатричните услуги в общото медицинско обслужване (деинституционализация), създаване на мрежа от услуги за комплексно обслужване на хората с тежка психична болест, в близост до местоживеенето, центрове за лечение на разстройства, свързани с начините на хранене, развитие на детско-юношеската психиатрия, психиатрията в напреднала възраст и съдебната психиатрия.

В изпълнение на Стратегията е изготвена Оценка на потребностите на населението (общото и лежащите в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги и тяхното предоставяне на териториално ниво и изготвяне на анализ на броя на възрастните и децата, нуждаещи се от специализирани социални услуги, за да се определи броят и териториалното разпределение на услугите по общини, както и броят на специалистите, които да бъдат ангажирани.

Преструктурирането на ресурсите и реорганизацията в системата за психиатрична помощ в България следва да се осъществява в посока на развитие на организационни форми в извънболничната помощ на обществено базирана психиатрия, която да допълни, а в последствие да замени институционалното обслужване на хората с психични проблеми. Тя трябва да се основава на принципите на достъпност на здравни услуги, координираност и непрекъснатост на грижите, ефективност и на зачитането на правата на човека.

За целта системата за първична медицинска помощ трябва да се оптимизира и усъвършенства като първа точка за достъп до системата за психично здравни услуги, тъй като услугите в нея не са свързани с тежка стигма, достъпни са и позволяват ефективна краткосрочна интервенция. Специалистите в първичната медицинска помощ трябва да получат подходящо обучение в първичната диагностика и лечение на психичните разстройства, както и указания за терапевтично поведение при спешни състояния и насочване към специалисти по психиатрия в специализираната извънболнична помощ. С оглед това, в Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за психично здраве на гражданите

на Република България 2021-2030 г. са предвидени обучителни модули за повишаване на квалификация.

Специализираното лечение и наблюдение на острите случаи на болни с психични разстройства трябва да се осъществява от специалисти по психиатрия в извънболничната помощ, структури по психиатрия към многопрофилни болници за активно лечение или като част от мултифункционални екипи в лечебните заведения, осигуряващи комплексно обслужване на хората с психични разстройства. Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници (ДПБ) следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични разстройства. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Съществена роля за осигуряване на приемственост на грижата след приключване на стационарното лечение имат центровете за психично здраве (ЦПЗ), които би следвало да осъществяват прехода от институционална към амбулаторна форма на лечение на пациентите с психични заболявания. Процесът трябва да е насочен към намаляване на болнични легла и увеличаване на амбулаторната дейност, както и дейности по програми за интеграция и ресоциализация на лицата с психични разстройства. С оглед това, в изпълнение на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г. е предвидено разкриване на нови Центрове за психично здраве в областните градове, където липсва такава структура. Очакваният резултат е прекратяване на дълготрайната изолация на хората с психични разстройства в болнични лечебни заведения и осигуряване на живот и лечение в общността.

Едновременно с това следва да се ускори процесът на разкриване на подходящи услуги за осигуряването на психосоциална рехабилитация в общността - дневни центрове, защитени жилища за хора с психични разстройства и други. Развитието на услугите, насочени към психосоциална рехабилитация, трябва да осигуряват възможности за пълно възстановяване на социалните функции на пациента, а в тежките случаи на болестта – да изграждат способности за възстановяване на механизмите за адаптация и самостоятелно справяне с предизвикателствата на заболяването.

Психичните разстройства следва да се разглеждат като проблем на индивида и неговата общност. За целта в процеса на планиране на комплексни здравни грижи трябва да бъдат мобилизирани всички възможни ресурси за подкрепа в общността. На тази база могат да бъдат изградени мултидисциплинарни екипи за психично-здравни услуги с участието на немедицински и парамедицински специалисти, които да бъдат обучени за подкрепа на болните с психични разстройства и техните семейства чрез предоставяне на адекватна информация, уточняване на начина и възможността за активна комуникация с терапевта/лекуващия лекар и екипа, договаряне на очакваните отговорности от страна на пациента и осигуряване на достатъчна степен на сътрудничество от негова страна.

Процесът на изграждане на капацитет за грижи в общността трябва да се планира на база на установените потребности и визия за деинституционализация и ресоциализация на болните с психични разстройства. Деинституционализацията и насочването към психично-здравни услуги в общността следва да се осъществява при минимално ограничаване на личната свобода и зачитане правата на пациента, както и при спазване на хуманитарните принципи и норми. С особено внимание трябва да се подходи към процеса на подготовка за намаляване на институционалната зависимост на лицата с психични разстройства. Необходимо е изграждане на капацитет за управление на процеса на деинституционализацията, в който да бъдат ангажирани всички заинтересовани страни.

Продължава изпълнението на Националната стратегия за дългосрочна грижа, в която е предвидено изграждане са центрове за грижи за лица с психични разстройства, чиито потребители да са и пациенти, дългосрочно настанени в ДПБ, които нямат медицински индикации за стационарно лечение, но пребивават там поради липса на жилище, близки и др. социални причини. Насърчаването на взаимодействието между социалните и здравните услуги се реализира в условията на междуинституционално партньорство и сътрудничество.

Министерство на здравеопазването е асоцииран партньор на Агенция по социално подпомагане по проект „Нови възможности за достоенживот на хората с увреждания“ по процедура BG05SFPR002-2.009 „Продължаваща подкрепа за дългосрочна грижа“. Една от целите на проекта е продължаване на процеса по подготовката и извеждането на около 260 пълнолетни лица с увреждания, пребиваващи в Държавните психиатрични болници (ДПБ) по социални индикации, и настаняването им в подходящо място за живот в общността.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028г.***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	0	0
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	0	0	0
Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ				
1.Финансирани ЛЗБП с разкрити психиатрични отделения/клиники	бр.	24	24	24
2.Финансирани ЦПЗ	бр.	18	18	18
3.Брой легла за активно лечение в ЛЗБП и ЦПЗ	бр.	2 120	2 120	2 120
4.Пациенти с психични заболявания на дневно стационарно лечение	бр.	13 200	13 500	13 800
5.Пациенти с психични заболявания на стационарно лечение	бр. хосп.	24 800	24 800	24 800
6.Брой проведени леглодни	бр.	680 000	680 000	680 000
7.Брой рехабилитационни курсове чрез ТТ, АртТ и др.	бр.	17 000	17 000	17 000
8.Спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда	бр.	3 400	3 400	3 500
Стационарна психиатрична помощ в ДПБ				
1.Лечебни заведения за стационарна психиатрична помощ	бр.	12	12	12
2.Легла	бр.	2 050	2 050	2 050
3.Общ брой леглодни	бр.	600 000	600 000	600 000
4.Общ брой преминали болни, в т. ч.:	бр.	9 700	9 700	9 700
-Преминали с престой до 2 месеца	бр.	5 900	5 900	5 900
-Преминали с престой над 2 месеца	бр.	3 800	3 600	3 600
5.Извършени прегледи с последваща хоспитализация или без такава	бр.	17 800	17 000	17 000
6.Брой на трайно пребиваващи над 1 година в л.з. /непрекъснато или последващи една след друга/	бр.	235	235	220

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на природни бедствия, епидемии и други извънредни обстоятелства,, промени в здравната политика, проверки и препоръки на Европейската комисия, Омбудсмана на България, правозащитни организации и решения на съда. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на задълбочаване на недостига на квалифицирани медицински специалисти, свързан с негативна промяна в социално-икономическите условия в страната, липса на дългосрочна политика за ефективно управление на човешките ресурси в лечебните заведения, извънредни обстоятелства.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи на ДПБ, МБАЛ и ЦПЗ и отчетните документи, събирани от РЗИ и НЦОЗА. Информацията се анализира от дирекция „Лечебни дейности“. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на отчетената през 2023 г. дейност и планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“, РЗИ и държавните психиатрични болници.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология на системата за стационарна психиатрична помощ

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на психиатричната помощ.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в отделения към ЛЗБП и ЦПЗ.

Дейности:

- диагностично-консултативни дейности за оценка на необходимостта от хоспитализация

- спешно стационарно лечение до 24 часа на болни с психични разстройства с висок риск, спешни състояния и изразена психомоторна възбуда;
- активно лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия
- лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар
- социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.

Продукт/услуга: Стационарна психиатрична помощ в ДПБ.

Дейности:

- активно и продължително лечение на болни с психични заболявания в стационарни условия
- лечение и рехабилитация на болни в условия на дневен стационар
- социална рехабилитация на болни чрез трудотерапия, арттерапия и др.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Лечебни дейности“, МЗ

Държавни психиатрични болници,

Психиатрични клиники/отделения към лечебни заведения за болнична помощ

Центрове за психично здраве

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от дирекция “Лечебни дейности“ и лечебни заведения.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.04 Бюджетна програма „Психиатрична помощ ” (хил. евро)	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	26 350,4	28 132,5	28 984,5	41 825,6	41 794,3	41 794,3
	Персонал	20 783,7	22 039,4	22 996,8	34 431,7	34 400,4	34 400,4
	Издръжка	5 545,7	5 890,3	5 987,7	7 393,9	7 393,9	7 393,9
	Капиталови разходи	21,0	202,8	0,0	0,0	0,0	0,0

1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**26 316,5**	**28 117,4**	**28 653,6**	**41 653,9**	**41 794,3**	**41 794,3**
	Персонал	20 753,7	22 024,5	22 895,8	34 260,0	34 400,4	34 400,4
	Издръжка	5 541,8	5 890,0	5 757,8	7 393,9	7 393,9	7 393,9
	Капиталови разходи	21,0	202,8	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**33,8**	**15,2**	**330,9**	**171,7**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	30,0	14,9	101,0	171,7	0,0	0,0
	Издръжка	3,9	0,3	229,9	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**27 721,1**	**28 672,0**	**36 622,1**	**41 293,8**	**41 293,8**	**41 293,8**
	Разходи за изпълнение на национални програми	9,1	14,1	120,5	109,3	109,3	109,3
	Разходи за превенция и лечение на хазартна зависимост	0,0	0,0	1 278,2	1 278,2	1 278,2	1 278,2
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	27 712,0	28 657,9	27 737,6	39 906,3	39 906,3	39 906,3
	Капиталови разходи за приоритетни стратегически инвестиционни проекти	0,0	0,0	7 485,8	0,0	0,0	0,0
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**36 859,8**	**17 342,3**	**0,0**	**0,0**
	Капиталови разходи по сметки за средства от ЕС	0,0	0,0	23 054,9	17 342,3	0,0	0,0
	Разходи за диагностика и стационарно лечение на пациенти с психични заболявания, т.ч. подобряване благосъстоянието на дълготрайно пребиваващите пациенти в държавните психиатрични болници и изпълнение на мерки за тяхната реинтеграция в общността по ЦБ	0,0	0,0	13 804,9	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**27 721,1**	**28 672,0**	**73 481,9**	**58 636,1**	**41 293,8**	**41 293,8**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**54 037,6**	**56 789,4**	**65 275,7**	**82 947,7**	**83 088,1**	**83 088,1**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**54 071,4**	**56 804,5**	**102 466,4**	**100 461,7**	**83 088,1**	**83 088,1**
	Численост на щатния персонал	1 380	1 384	1 448	1 448	1 448	1 448

Планираните средства са за обезпечаване дейностите осъществявани от Държавните психиатрични болници.

В администрираните разходи са планирани средства за субсидии за стационарно лечение на психично болни в ЦПЗ и в лечебните заведения за болнична помощ с разкрити психиатрични клиники/отделения.

Планирани са средства за изпълнение на дейности включени в Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 – 2030 г.

Във ведомствени и администрирани разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са посочени предвидените финансови ресурси за инвестиция (С12.I3) „Модернизация на психиатричната помощ“ по План за възстановяване и устойчивост.

1600.02.05 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА КРЪВ И КРЪВНИ ПРОДУКТИ“

Цели на бюджетната програма

Стратегическа цел

Осигуряване на равнопоставен достъп на гражданите до лечението с кръв и кръвни съставки, в съответствие с най-добрите европейски практики и изисквания за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

Оперативни цели на програмата

- Създаване на позитивни обществени нагласи към безвъзмездното и доброволно кръводаряване и повишаване на броя на кръводарителите чрез усъвършенстване на промоцията и организирането на кръводаряването.
- Осъществяване на подходяща система за управление на качеството и на сигурността за гарантиране на качество на цялостния процес – от набирането и подбора на донори (сигурност на кръвта) до трансфузията на кръвните компоненти на пациента и оценката на ефекта от тях (трансфузионна сигурност).
- Осъществяване на ефективен контрол върху качеството, безопасността и рационалната употреба на кръвта и кръвните съставки, с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции, свързани с употребата на кръв и кръвни съставки (трансфузионен надзор).

Въвеждането на съвременни методи за преработване на кръвта чрез вирусно и бактериално инактивиране (патогенна инактивация): обезлевкоцитяване на кръвните компоненти, използване на фотосенсибилизатори и облъчване с UV лъчи, приложение на

Riboflavin (Vitamin B2), приложение на метиленово синьо (MB) за отстраняване на клетки и агрегати от плазмата, е от съществено значение за осигуряването на качеството, безопасността и рационалната употреба на кръв и кръвни съставки с оглед избягване на инциденти и нежелани реакции в практиката. Важен елемент от провежданата политика е осъвременяване на подходите за промоция на кръводаряване чрез създаване на Национална дарителска програма, актуализиране на регистрите на донорите – локални и национален, организиране на регистър на донорите с редки кръвни групи, реализирането на образователни програми и въвеждане на обучение на подрастващите, провеждането на медийни информационни кампании, осигуряването на мобилни екипи и провеждането на акции за кръводаряване на достъпни за хората места отговоря на изискванията на съвременното общество. Усилията следва да бъдат насочени приоритетно към трансфузионния надзор и въвеждане на национална система на качеството в трансфузиологията, както и на национален външен лабораторен контрол по имунохематология.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г***	***Прогноза 2027 г***	***Прогноза 2028 г***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.Разработени нови и актуализирани нормативни актове	бр.	1	1	1
2.Разработени методики, указания, анализи и др.	бр.	2	2	2
3.Изтеглени от употреба, унищожени или предоставени за научно-медицински нужди кръв и кр. съставки	единици	7 000	7 000	7 000
4. Разрешения за изтегляне от употреба, унищожаване и предоставяне за учебни или научни цели на кръв и кръвни съставки, които не отговарят на медицинския стандарт по трансфузионна хематология	бр.	120	120	120
Промоция на доброволното и безвъзмездно кръводаряване				
1.Брой проведени кампании	бр.	30	30	30
2.Брой проведени акции	бр.	2 000	2 000	2 000
Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове				

1.Брой кръводарители	бр.	172 000	172 000	173 000
2.Количество взета кръв с концентрат	литри	86 000	86 000	87 000
3.Диагностицирани и преработени единици кръв	единици	171 000	171 000	172 000
4.Единици кръв и кр. съставки, предоставени за употреба	единици	270 000	270 000	270 000
5.Транспорт за доставка на кръв и кръвни съставки	Км	470 000	470 000	470 000
6.Брой лабораторни изследвания на дарената кръв - общо	бр.	3 750 000	3 750 000	3 800 000
от тях: имунохематологични изследвания	бр.	2 650 000	2 650 000	2 700 000
от тях: изследвания за трансмисивни инфекции	бр.	1 100 000	1 100 000	1 200 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията е налична в дирекция „Лечебни дейности“ и центрове по трансфузионна хематология. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“ и центрове по трансфузионна хематология.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени и администрирани разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.
- разработване и участие в осъществяването на проекти в областта на трансфузионната хематология.

Продукт/ услуга: Промоция на доброволно и безвъзмездно кръводаряване

Дейности:

- провеждане на информационни кампании:
- кампании за кръводаряване във ведомства, предприятия, фирми и др.
- кампании за кръводаряване във висши и други училища и др.;
- провеждане на акции по време на кампаниите;
- работа с медии
- поддържане на информационен сайт

Продукт/ услуга: Предоставяне на диагностицирани и преработени кръв и кръвни съставки от трансфузионните центрове

Дейности:

- вземане на кръв от донори
- диагностициране на взетата кръв
- преработка и съхранение на обработената кръв и кръвни съставки
- транспорт и предоставяне на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Лечебни дейности“, МЗ

Национален център по трансфузионна хематология,

Регионални центрове по трансфузионна хематология,

Лечебни заведения за болнична помощ.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от дирекция „Лечебни дейности“ и лечебни заведения.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.05 Бюджетна програма „Осигуряване на кръв и кръвни продукти” (хил. евро)	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**10 819,3**	**11 558,6**	**11 774,6**	**13 226,2**	**13 233,4**	**13 233,4**
	Персонал	**8 112,4**	**8 732,5**	**8 936,3**	**10 321,5**	**10 328,7**	**10 328,7**
	Издръжка	**2 706,9**	**2 826,1**	**2 838,3**	**2 904,7**	**2 904,7**	**2 904,7**
	Капиталови разходи	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**10 819,3**	**11 558,6**	**11 774,6**	**13 226,2**	**13 233,4**	**13 233,4**
	Персонал	8 112,4	8 732,5	8 936,3	10 321,5	10 328,7	10 328,7
	Издръжка	2 706,9	2 826,1	2 838,3	2 904,7	2 904,7	2 904,7
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**10 270,3**	**10 167,5**	**10 395,0**	**10 395,0**	**10 395,0**	**10 395,0**
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	10 270,3	10 167,5	10 395,0	10 395,0	10 395,0	10 395,0
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**10 270,3**	**10 167,5**	**10 395,0**	**10 395,0**	**10 395,0**	**10 395,0**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**21 089,6**	**21 726,1**	**22 169,6**	**23 621,2**	**23 628,4**	**23 628,4**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**21 089,6**	**21 726,1**	**22 169,6**	**23 621,2**	**23 628,4**	**23 628,4**
	Численост на щатния персонал	480	480	569	569	569	569

Планираните средства следва да обезпечат следните дейности:

- вземане на кръв от донори;

- диагностициране на взетата кръв;
- преработка на обработената кръв и кръвни съставки;
- съхранение на кръвните съставки;
- предоставяне и транспорт на лечебните заведения, заявили необходимост от кръв и кръвни съставки и трансфузионен надзор;
- медицинските изделия за вземане, диагностициране, преработване и съхраняване на кръв и кръвни съставки, както и реактивите за имунохематологична диагностика.

1600.02.06 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, МАЙЧИНО И ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Цели на бюджетната програма

Стратегическа цел

Създаване на условия за устойчиво подобряване на детското и репродуктивното здраве.

Оперативни цели

- Повишаване качеството на медицинските и здравно-социалните грижи за децата в Домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) и Центровете за за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания (ЦКОДУХЗ), както и условията на средата в която се отглеждат;
- Осигуряване на достъп на децата до 18 години до специализирани медицински дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване в страната и в чужбина;
- Осигуряване на достъп до програми за подкрепа на репродуктивните възможности и лечение на безплодието;
- Осигуряване изпълнението на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве за периода 2021-2030 г.

Настоящата бюджетна програма е ориентирана към създаване на условия за устойчиво подобряване на майчиното и детско здраве. Нейното значение се обуславя от факта, че здравето на жените, тяхното репродуктивно поведение и сигурността на майчинството, осигуряват възпроизводството на населението, а оттук и цялостното развитие на страната,

особено с оглед на застаряването и увеличаваща се емиграция. Грижите за децата от момента на тяхното зачеване, поставят основите на човешкото здраве и формират здравното поведение на всеки индивид. Те са инвестиция в бъдещите поколения и в просперитета на държавата.

В бюджетната програма особено внимание да се отделя на децата с увреждания и хронични заболявания, за които следва да бъдат осигурени необходимите медицински грижи и социални услуги, които да им гарантират възможности за развитие и по-добро качество на живот.

Друг акцент в програмата е дейността на Центъра за асистирана репродукция, чрез който се осигуряват дейностите, свързани с организационното и финансово подпомагане на лица с безплодие, лечимо с методите на асистирани репродуктивни техники. Асистираната репродукция не само дава шанс на бездетни родители да имат деца, но спомага и за справяне с демографската криза, поради което е важна част от провежданите политики в областта на майчиното и детско здравеопазване.

С цел осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати и надграждане на политиките в областта на майчиното и детско здраве, реализирани в периода 2014-2020 г. с Решение № 333на Министерския съвет от 09.04.2021 г. е приета Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 и План за действие към нея за периода 2021-2023. Във връзка с изтичането на срока на действие на първия тригодишен план, с Решение № 262 на Министреския съвет от 4 април 2024 г. беше приет и План за действие за периода 2024-2026 г.

В бюджетната програма е предвидено изпълнение на заложените дейности от плана за действие на програмата.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.02.06 Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2027 г.***
Разработване на политики, нормативно регулиране и методология				
1.1.Координация, методично ръководство и контрол от РЗИ на дейността на ДМСГД, ЦКОДУХЗ, ЗКЦ – извършени проверки	бр.	200	200	200
2. Разработване на стратегически и нормативни документи, методики, указания и стандарти.	бр.	5	5	5

Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД				
1.Преминали деца на резидентна грижа	бр.	250	250	250
- в т.ч. с увреждания	бр.	250	250	250
2.Брой деца, при които е проведена диагностика и лечение	бр.	250	250	250
3.Деца на резидентна грижа, включени в рехабилитационни програми	бр.	250	250	250
4.Проведени леглодни	бр.	77 000	76 000	76 000
5.Използваемост на леглата в дни	дни	210	210	210
Медицински грижи за недоносени деца в ДМСГД				0
1.Преминали деца в отделенията за недоносени деца	бр.	250	250	250
2. Проведени леглодни	бр.	6 000	6 000	6 000
3.Използваемост на леглата в дни	дни	120	120	110
Осигуряване на комплексни медицински грижи за деца с увреждания и хронични заболявания				
1.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които е проведена диагностика и физикална терапия и рехабилитация.	бр.	2 300	2 400	2 400
2.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в домашна среда или в социална услуга - резидентен тип, получили специфични медицински грижи, (мобилни услуги)	бр.	100	100	100
3.Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които е проведено продължително лечение (до 3м., след проведено активно болнично лечение)	бр.	55	55	55
4. Брой преминали деца с увреждания и тежки хронични заболявания, при които са проведени физикална терапия и рехабилитация /престой до 6 м./	бр.	60	60	60
5. Брой преминали деца на които са предоставени специализирани палиативни грижи (деца в терминално състояние)	бр.	10	10	10
6. Брой преминали деца, от 0-1 г., при които са проведени специални грижи.	бр.	90	90	100
7. Брой родители, преминали обучения за поемане на грижата за децата с увреждания и хронични заболявания в семейна среда.	бр.	2 700	2 900	2 900
8. Брой преминали деца с придружител, ползвали жилищния блок.	бр.	40	40	40
Алтернативни грижи и услуги в общността				
1.Деца от общността, получили дневни грижи	бр.	800	800	700
2.Деца от общността, обхванати с домашни грижи	бр.	30	30	20
Осигуряване на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца				

1. Брой преминали деца с трайни увреждания и потребност от постоянни медицински грижи, на които са осигурени интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа.	бр.	112	112	112
2. Брой преминали деца с високо рисково поведение, на които са осигурени интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа.	бр.	8	8	8
3. Брой преминали деца с високо рисково поведение, на които са са осигурени интегрирани здравно-социални услуги за дневна грижа.	бр.	240	240	240
Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване				
1.Брой деца, настанени в ЦНСТ за деца с увреждания с потребност от 24 часови медицински грижи и в центровете за резидентна грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение.	бр.	120	120	120
2. Брой епизоди на грижа за дете с увреждане, настанено в ЦНСТ и в центровете за резидентна грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение.	бр.	1440	1440	1440
Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР				
1.Жени/двойки, подали заявления за финансиране в ЦАР	бр.	5 900	5 900	5 900
2.Жени/двойки получили разрешение за финансиране от ЦАР	бр.	5 800	5 800	5 800
3.Сключени договори с лечебни заведения, осъществяващи дейност по асистирана репродукция	бр.	30	30	30
4.Реализирани клинични бременности	бр.	1 800	1 800	1 800
5.Родени деца	бр.	1 850	1 850	1 850
Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве				
1.Провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата	бр. изследвания	48 000	49 000	50 000
2.Извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена	бр. изследвания	14 500	14 000	14 000
3.Провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм	бр. обучени	50	75	100
4.Медицински консултации и домашни посещения, осъществени от здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни МБАЛ	бр.	6 000	6 000	6 000

5.Изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заболявания от специализирани експертни комисии за комплексно наблюдение на деца с хронични заболявания към УМБАЛ	бр.	1 700	1 700	1 700
6. Изготвяне на оценка на необходимостта от ранна интервенция при рискове и проблеми в здравето и развитието на децата	бр.	7 000	7 000	7 000

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Външните фактори, които могат да окажат въздействие върху изпълнението на програмата са свързани с възникване на значими природни и предизвикани от човека (антропогенни) бедствия, промени в политическата ситуация, промени в общата нормативна уредба на страната проблеми свързани с договаряне и изпълнение на проекти по Европейските оперативни програми. Затруднения биха могли да възникнат и в резултат на промени в икономическите условия в страната, които да доведат до недостатъчно финансиране и напускане на квалифицирани медицински специалисти.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията, необходима за определяне на постигнатите резултати на целевите стойности на показателите за изпълнение, се набира от информационните системи и отчетните документи на лечебни заведения, ЦАР, ДМСГД, ЦКОДУХЗ, ЦНСТ и Центрове за резидентна грижа. Информацията се анализира от дирекция „Лечебни дейности“. Целевите стойности на показателите за изпълнение на програмата са формирани на базата на отчетената през 2023 г. дейност и планирани показатели от дирекция „Лечебни дейности“, ЦАР, ДМСГД, ЦКОДУХЗ, ЦНСТ и Центрове за резидентна грижа.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходи)

Продукт/ услуга: Разработване на политики, нормативно регулиране и методология

Дейности:

- разработване на нормативни актове, указания и методики, изготвяне на анализи.
- контрол по спазване на изискванията, проверка на жалби и сигнали.

Продукт/ услуга: Институционални грижи за деца с медико-социален риск в ДМСГД - тази услуга функционира до закриването на ДМСГД във връзка с изискванията на Закона за социалните услуги. Дейности:

- продължително медицинско наблюдение, профилактика, диагностика, лечение, рехабилитация и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми, отглеждани в домовете за медико-социални грижи за деца
- възпитание, обучение и подготовка на децата за социална интеграция и реинтеграция в семейна среда.

Продукт/услуга: Медицински грижи за недоносени деца - тази услуга трябва да функционира до закриването на ДМСГД във връзка с изискванията на Закона за социалните услуги.

Дейности:

- осигуряване на медицински грижи на недоносени деца до извеждане от недоносеност и връщане в семейството им.

Продукт/услуга: Осигуряване на комплексни медицински грижи за деца с увреждания и хронични заболявания

- подкрепа на семействата на деца с увреждания и хронични заболявания за назначаване и провеждане на ранна диагностика, диагностика, лечение и медицинска и психосоциална рехабилитация;
- продължително лечение и рехабилитация на деца с увреждания и тежки хронични заболявания и обучение на родителите им за поемане на грижата в семейна среда.
- посещения от медицински специалисти за оказване на специфични грижи за деца с увреждания и тежки хронични заболявания, отглеждани в семейна среда и в социална услуга резидентен тип;
- специализирани палиативни грижи.

Продукт/услуга: Алтернативни грижи и услуги в общността – тази услуга трябва да функционира до закриването на ДМСГД във връзка с изискванията на Закона за социалните услуги.

Дейности:

- здравни грижи, медицинско наблюдение и социална работа, включително в домашна среда за осигуряване на индивидуализирана подкрепа на бременните жени и родителите за опазване на здравето на децата и насърчаване на ранното детско развитие.
- цялостно обслужване през деня на деца с физически и/или психически увреждания, които се нуждаят от продължителна ежедневна рехабилитация и психотерапевтична подкрепа. Почасови и целодневни услуги за децата, както и подкрепа на техните семейства в полагането на най-добри грижи за детето им с увреждане, чрез осигуряване на обучение и включване в групи за взаимопомощ.

Разкриването на тези продукт/услуги първоначално ще бъде в рамките на бюджетната прогноза.

Продукт/услуга: Осигуряване на интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца – тази услуга функционира във връзка с изискванията на Закона за социалните услуги. Осигурени са два вида интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа – единият е за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, а другият вид - за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от здравни грижи. Те ще се предоставят в центровете за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи (ЦСЗСГДУ с ППМГ) и центровете за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от здравни грижи (ЦСЗСГДВРП и ПЗГ), които са възложени за управление на ЦКОДУХЗ

Дейности:

- специализирана подкрепа на деца от медицински специалисти и от специалисти, предоставящи социални услуги, чрез дейности от сферата на здравните грижи и социалните услуги, които се предоставят в рамките на обща организация и управление.

Продукт/услуга: Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

Дейности за деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение, настанени в център за настаняване от семеен тип, разкрит в рамките на проект „ПОСОКА“ и центровете за резидентна грижа (ЦРГ) по процедура BG16RFOP001-5.001 "Подкрепа за деинституализация на грижите за деца" по Приоритетна ос

5 "Регионална социална инфраструктура" на Оперативна програма " Региони в растеж" 2014-2020 г. за:

- първоначална оценка на здравното състояние на настанените деца;
- периодична оценка на здравното състояние на настанените деца минимум веднъж седмично;
- участие в изготвяне и актуализиране на план на медицинските грижи;
- осъществяване на спешна консултативна помощ, диагностика и лечение;
- съдействие за превеждане в лечебни заведения при необходимост от диагностика и лечение в структури с по-високо ниво на компетентност.

Тези дейности са регламентирани в чл. 82, ал. 1, т. 9 от Закона за здравето.

Продукт/услуга: Осигуряване на достъп до финансиране за дейности по асистирана репродукция от ЦАР

Дейности:

- организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие, лечимо преди всичко с методите на асистирани репродуктивни техники.

Продукт/услуга: Изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве

Дейности:

- провеждане на неонатален слухов скрининг на новородени в лечебни заведения, които имат договор по Програмата
- извършване на лабораторни изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг за бременни за оценка на риска от раждане на дете с болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена
- провеждане на обучения в НЦОЗА за скрининг на аутизъм
- медицински консултации и домашни посещения, осъществени от Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве към областни, университетски и специализирани МБАЛ

- изготвяне на индивидуални комплексни медико-социални планове за деца с хронични заоблявания от интердисциплинарно медицинско обслужване и продължителна здравна грижа за деца с хронични заболявания към УМБАЛ.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция „Лечебни дейности“, МЗ

Домовете за медико-социални грижи за деца

Центровете за за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания

Център за асистирана репродукция

Регионални здравни инспекции

Лечебни заведения за болнична помощ

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорността за изпълнение на програмата е възложена на ресорния заместник-министър на Министерство на здравеопазването. Програмата се изпълнява от дирекция „Лечебни дейности“, ДМСГД, ЦКО ДУХЗ, ЦАР, РЗИ и лечебни заведения.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.02.06 Бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване” (хил. евро)	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	5	6	7	8
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**19 185,0**	**20 609,5**	**25 897,8**	**28 327,9**	**28 358,7**	**28 358,7**
	Персонал	**14 347,8**	**16 780,7**	**21 584,2**	**24 016,1**	**24 046,9**	**24 046,9**
	Издръжка	**3 445,8**	**3 736,3**	**4 313,6**	**4 311,8**	**4 311,8**	**4 311,8**
	Капиталови разходи	**1 391,4**	**92,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**17 780,1**	**20 682,2**	**25 897,8**	**28 327,9**	**28 358,7**	**28 358,7**
	Персонал	14 300,7	16 780,5	21 584,2	24 016,1	24 046,9	24 046,9
	Издръжка	3 391,9	3 712,2	4 313,6	4 311,8	4 311,8	4 311,8
	Капиталови разходи	87,4	189,6	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**1 404,9**	**-72,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

	Персонал	47,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	53,8	24,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	1 304,0	-97,1	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**13 164,5**	**14 614,0**	**18 416,2**	**18 007,3**	**19 007,3**	**19 007,3**
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	796,9	739,9	1 022,6	2 556,6	2 556,6	2 556,6
	Разходи за дейности по асистирана репродукция	10 225,6	11 398,5	11 248,4	11 248,4	11 248,4	11 248,4
	Разходи за изпълнение на национални програми	2 123,4	2 460,8	4 187,5	4 187,5	4 187,5	4 187,5
	Субсидии за осъществяване на болнична помощ	18,6	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8
	Капиталови разходи за приоритетни стратегически инвестиционни проекти	0,0	0,0	1 942,9	0.0	0,0	0,0
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**4 488,2**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Разходи за дейности по асистирана репродукция по ЦБ	0,0	0,0	1 840,7	0,0	0,0	0,0
	Разходи за скрининг на заболявания свързани с детското здраве и репродуктивното здраве на жените по ЦБ	0,0	0,0	1 533,9	0,0	0,0	0,0
	Разходи за организирането и провеждането на пилотна програма за въвеждане на репродуктивен генетичен скрининг за носителство по ЦБ	0,0	0,0	1 113,6	0,0	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**13 164,5**	**14 614,0**	**22 904,4**	**18 007,3**	**19 007,3**	**19 007,3**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**30 944,6**	**35 296,2**	**44 314,0**	**46 335,2**	**47 366,0**	**47 366,0**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**32 349,5**	**35 223,5**	**48 802,2**	**46 335,2**	**47 366,0**	**47 366,0**
	Численост на щатния персонал	974	1 141	1 404	1 404	1 404	1 404

Планираните средства по бюджетната програмата са:

- за дейности на Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, включително за интегрираните здравно-социални услуги
- за дейности на Домове за медико-социални грижи за деца;
- обезпечаване дейността на Центъра за асистирана репродукция;
- за закупуване на китове, реактиви и консумативи по реда на Наредба № 26/2007 г.
- Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030

- Субсидиране на лечебните заведения за осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

1600.03.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА "ДОСТЪПНИ И КАЧЕСТВЕНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ И МЕДИЦИНСКИ ИЗДЕЛИЯ"

Цели на бюджетната програма

Осигуряване на лекарствени продукти и медицински изделия, които отговарят на стандартите за качество, безопасност и ефикасност.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **1600.03.01 Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия"**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Отпускане на лекарствени продукти				
1.Издадени разрешения за употреба на лекарствени продукти	бр.	231	231	231
2.Извършени промени в разрешенията за употреба	бр.	5750	5750	5700
3.Извършени подновявания на разрешение за употреба	бр.	251	250	250
4.Издадени разрешения за провеждане на клинични изпитвания с лекарствени продукти	бр.	170	170	170
5.Издадени уведомления за провеждане на неинтервенционални изпитвания/съществени промени/СП/	бр.	16	16	14
6.Издадени разрешения за реклама на лекарствени продукти	бр.	280	280	290
7.Извършени анализи за контрол на качеството	бр.	1000	1000	1100
8.Извършени инспекции по ЗККК	бр.	60	60	60
9.Извършени проверки по ЗЛПХМ	бр.	650	650	650
10.Издадени сертификати по чл. 69 и чл. 70 от ЗЛПХМ	бр.	200	200	190
11.Издадени сертификати по сертификатната схема на СЗО	бр.	480	480	480

12.Издадени разрешения/промени за производство/внос	бр.	60	60	60
13.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с ЛП	бр.	70	70	70
14.Издадени разрешения/промени за търговия на дребно с ЛП	бр.	550	550	530
15.Издадени регистрации за дейности с активни вещества	бр.	5	5	5
Медицински изделия		0	0	0
1.Издадени разрешения/промени за търговия на едро с медицински изделия	бр.	90	90	90
2.Регистрация/промени на медицински изделия	бр.	50	50	40
3.Издадени разрешения/промени за провеждане на клинични изпитвания с медицински изделия	бр.	15	15	15
4.Извършени проверки по ЗМИ	бр.	25	25	25
Лечебна дейност				
1.лекувани болни:				
- СПИН	бр.	3 317	3482	3657
- туберкулоза	бр.	1520	1600	1680
- психически и поведенчески зависимости	бр.	3 200	3200	3200

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Промяна в нормативната база;
- Промяна в терапевтичните схеми на лечение;
- Значително увеличаване на заболеваемостта при отделни групи заболявания.
- Увеличаване на потока в страната на лица небългарски граждани в резултат на възникнали конфликти извън територията на Република България

Информация за наличността и качеството на данните

- отчети на дирекции в Министерство на здравеопазването;
- отчет на Изпълнителната агенция по лекарствата;
- отчети на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция Лекарствена политика, МЗ,

Изпълнителна агенция по лекарствата,

Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерство на здравеопазването - Дирекция “Лекарствени политика”, Изпълнителна агенция по лекарствата и Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.03.01 Бюджетна програма „Достъпни и качествени лекарствени продукти и медицински изделия” (хил. евро)	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027 г.	Прогноза 2028 г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**6 198,0**	**7 187,2**	**7 309,9**	**7 736,8**	**7 783,1**	**7 783,1**
	Персонал	**5 421,3**	**5 926,4**	**6 493,1**	**7 001,7**	**7 048,0**	**7 048,0**
	Издръжка	**776,7**	**849,0**	**816,8**	**735,1**	**735,1**	**735,1**
	Капиталови разходи	**0,0**	**411,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**6 190,6**	**7 186,5**	**7 309,9**	**7 736,8**	**7 783,1**	**7 783,1**
	Персонал	5 417,0	5 926,4	6 493,1	7 001,7	7 048,0	7 048,0
	Издръжка	773,6	848,3	816,8	735,1	735,1	735,1
	Капиталови разходи	0,0	411,8	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**7,4**	**0,7**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	3,1	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**15 686,8**	**15 966,5**	**18 347,2**	**18 347,2**	**17 566,2**	**17 566,2**
	Разходи за централна доставка на лекарствени продукти	15 667,4	15 957,4	18 330,8	18 330,8	17 549,8	17 549,8
	Средства за участие на Република България в Система за сътрудничество в областта на фармацевтичните инспекции и други.	19,5	9,1	16,4	16,4	16,4	16,4
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	1.....						

	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**15 686,8**	**15 966,5**	**18 347,2**	**18 347,2**	**17 566,2**	**17 566,2**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**21 877,5**	**23 153,0**	**25 657,1**	**26 084,0**	**25 349,3**	**25 349,3**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**21 884,8**	**23 153,7**	**25 657,1**	**26 084,0**	**25 349,3**	**25 349,3**
	Численост на щатния персонал	220	224	255	254	254	254

Планираните средства в бюджета са за обезпечаване на следните дейности:

- на Изпълнителна агенция по лекарствата;
- на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти;

Планираните средства в бюджета са за обезпечаване на доставките на лекарствени продукти и медицински изделия по Наредба 34 от 2005 г.

1600.04.00 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „АДМИНИСТРАЦИЯ“

Цели на бюджетната програма

Изпълнението на дейностите по програмата водят до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в Министерството на здравеопазването.

В програмата министерството планира дейностите и разходите за тях по предоставяне на услуги, насочени вътре към организацията и имащи важно значение за изпълнението на основните програми и предоставянето на продуктите/услугите по тях към външни за министерството бенефициенти.

Цел на програмата е и изпълнение на ангажиментите на Министерство на здравеопазването в областта на международното здравно сътрудничество, а също така и на ангажиментите, произтичащи от пълноправното членство на България в Европейския съюз (ЕС), Световната здравна организация (СЗО), Организацията на обединените нации (ООН), Съвета на Европа, Световната банка и Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа

(ЗМЮИЕ), както и дейностите по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

Дейностите по програмата са насочени към създаване условия за изпълнението на всички програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на здравеопазването.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2026 г.***	***Прогноза 2027 г.***	***Прогноза 2028 г.***
Осигуряване на медицинска помощ на населението при бедствия, аварии и катастрофи и други епидемични ситуации				
1. Изготвени планове за медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	2	2	2
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения и семинари	бр.	1	1	1
5. Обучени лица	бр.	5	5	5
6. Денонощни дежурства за медицинско осигуряване на населението	бр.	365	365	366
7. Изготвени информационни бюлетини за медицинската обстановка	бр.	730	730	732
8. Обработени случаи на бедствия, аварии и катастрофи с повече от 3 пострадали	бр.	200	200	200
Отбранително-мобилизационна подготовка и медицинско осигуряване на населението във военно време				
1. Изготвени планове	бр.	1	1	1
2. Изготвени указания	бр.	1	1	1
3. Проведени срещи	бр.	1	1	1
4. Проведени обучения	бр.	1	1	1
5. Проведени тренировки	бр.	12	12	12
6. Денонощни дежурства за поддържане на готовността на администрацията	бр.	365	365	366
7. Участия в учения	бр.	1	1	1

8. Участия в работни групи	бр.	2	2	2
Признаване на професионална квалификация и на специалност в областта на здравеопазването				
1. Издадени удостоверения за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	70	70	70
2. Прекратени процедури за признаване на професионална квалификация или специалност	бр.	5	5	5
3. Откази за признаване на професионална квалификация или специалност.	бр.	3	3	3
Удостоверения за професионална квалификация и специализация, придобити в Република България				
1. Издадени удостоверения в нормативно определения срок	бр.	900	900	900
Временно упражняване на медицински дейности в Република България от граждани на страни - членки на Европейския съюз, и на държави от Европейското икономическо пространство				
1.Уведомления до съсловните организации	бр.	3	3	3
Дейности за специализанти				
1. Планиран брой отпуснати места за специализанти, финансирани от държавата за съответната година *[4]	бр.	850	850	850
2. Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година **[5]	бр.	700	700	700
Други дейности				
1.Проверки от Инспекторат	бр.	40	40	40
2.Одитни ангажименти – Вътрешен одит	бр.	20	20	20
Връзки с обществеността				
1. Пресконференции	бр.	15	15	15
2. Проведени информационни кампании	бр.	15	15	15

[4] * Посоченият брой в „Целева стойност“ на „Планиран брой отпуснати места за специализанти, финансирани от държавата за съответната година“ е ориентировъчен поради реализираната през месец септември 2021 г. концептуална промяна в начина на определяне на местата за специализанти по клинични специалности, финансирани от държавата. Те вече ще се определят не само въз основа на потребностите от специалисти в страната и на възможностите на базите за обучение да обучават специализанти, а и на базата на заявения интерес от кандидати за специализация.

[5] ** Посоченият брой в „Целева стойност“ на „Общ брой специализанти, обучавани на места, финансирани от държавата през съответната година“ е ориентировъчен, тъй като:
- статутът на специализантите е много динамичен - те могат да прекъсват обучението си, както и да го прекратят по различни причини във всеки един момент. Медицинските университети целогодишно признават част от проведено обучение – от предходно придобити специалности, от обучение, проведено в чужбина, като по този начин се променя срокът и крайната дата на специализацията.
- зависи освен от броя на утвърдените от министъра на здравеопазването места за специализанти, финансирани от държавата, и от броя на кандидатстващите да ги заемат

3. Брифинги	бр.	3	3	3
Обществени поръчки				
1. Разработване на документации по процедурите за възлагане на обществени поръчки.	бр.	50	50	50
2. Участие в комисии за провеждане на обществени поръчки.	бр.	50	50	50
3. Подготовка на проекти на договори за възлагане на обществени поръчки.	бр.	140	140	140
4. Осъществяване на дейности, свързани с функциите на министъра на здравеопазването като централен орган за покупки в сектор "Здравеопазване".	бр.	2	2	2
5. Събиране и подготвяне на доказателства пред Комисията за защита на конкуренцията и всички съдебни инстанции.	бр.	10	10	10
6. Участие в открити съдебни заседания.	бр.	20	20	20
7. Изготвяне на молби, становища и други документи	бр.	10	10	10
Публични предприятия и управление на собствеността				
1.Издадени актове, с които министърът на здравеопазването упражнява правата на държавата в едноличните търговски дружества.	Брой издадени актове	450	450	450
2.Проведени редовни и извънредни общи събрания на акционерите в лечебните заведения-търговски дружества със смесено държавно и общинско участие в капитала.	Брой проведени ОСА	36	36	36
3.Становища по окончателни годишни финансови отчети на всички търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала.	Брой изготвени становища/доклади	64	64	64
4.Становища върху представени бизнес програми от търговски дружества с над 50 на сто държавно участие в капитала, актуализации и оценка на изпълнението на включените в тях финансови и нефинансови цели	Брой изготвени становища/доклади	60	52	52
5.Събиране и обобщаване на тримесечни електронни отчети за финансовите резултати и резултатите от дейността на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ, съгл. чл. 6 ал. 6 от ЗЛЗ и Наредба 5 от 17.06.2019 г.	бр.	720	720	720
6. Събиране и обобщаване на ежемесечните отчети за персонала, в т.ч.: месечни отчети за наетите лица, разходи за персонал и средно месечни възнаграждения по категории наети лица отчетени от държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ и комплексните онкологични центрове	бр.	2 160	2 160	2160
7.Събиране и публикуване на данни по ключови финансови и медико-статистическите показатели за лечебните заведения за болнична помощ, съгл. чл.6 (4а) от ЗЛЗ	бр.	4	4	4
8.Актуализиране на утвърдените ценоразписи на предоставяните медицински и други услуги от лечебните заведения на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването, съгл. чл. 98 от ЗЛЗ	бр.	500	500	500

9. Изготвени становища и доклади по отношение планиране на инвестициите за строителство и ремонт и за придобиване на ДМА, както и инвестиции, свързани с иновации, високотехнологични методи и скъпоструваща апаратура в лечебните заведения за болнична помощ с областно значение и университетските болници.	Брой изготвени становища,/доклади	20	20	20
10. Изготвяне на списък на капиталовите разходи и трансфери за финансиране на държавни лечебни заведения-търговски дружества, ВРБ и МЗ-ЦУ.	Брой изготвени списъци	2	2	2
11.Изготвени проекти на договори за предоставяне на капиталови средства на държавните лечебни заведения..	Брой изготвени договори	10	50	50
12.Събиране и обобщаване на отчети на държавните лечебни заведени -търговски дружества	Брой отчети	150	150	150
13. Изготвяне на становища по проекти на актове на Министерския съвет	Брой изготвени становища	110	110	110
14.Изготвяне на доклади, заповеди, проекти на договори, свързани с управлението на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени за управление на министерството	Брой изготвени доклади, заповеди, проекти на договори	20	25	25
15.Изготвяне на проекти на актове на Министерския съвет, свързани с управление на държавната собственост	Брой изготвени актове	3	3	3
Бюджет и финанси				
1.Планове, отчети и доклади свързани със финансово-счетоводните дейности	бр.	15	15	15
2.Отчети за касово изпълнение на бюджета по елементи на ЕБК	бр.	16	16	16
3. Представени, анализирани и консолидирани доклади за отчета по политики и бюджетни програми	бр.	6	6	6
4. Тригодишна бюджетна прогноза	бр.	4	4	4
Административни дейности				
1.Деловодно обслужване, обработени преписки	бр.	170 000	170 000	170 000
2.Поддържане на архива на МЗ, обработена кореспонденция	бр.	150 000	150 000	150 000

3.Дейности по осигуряване на прозрачност и публичност на дейността на министерството на здравеопазването - обработени заявления за достъп, съгласно ЗДОИ	бр.	270	270	270

Показатели за полза/ефект на БЧК

Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	**Проект 2026 г.**	**Прогноза 2027г.**	**Прогноза 2028 г.**
Дейност 1: Повишаване капацитета на организацията и поддържане на постоянна готовност за работа в ситуации на бедствия,аварии и кризи/БАК/.Дейности по подготовка на щатния състав и доброволци за работа при кризи и в бедствени ситуации. Възстановяване и натрупване на нови количества резерв от имущество за подпомагане на населението при БАК. Поддържане и подобряване условията за съхранение на имуществото в Централната складова база и междуобластни складове на БЧК. Активиране на механизмите на МФЧК/ЧП за подпомагане на населението при бедствие.				
1. 1. Поддържане, обучение и изграждане на доброволни екипи за действие при бедствия				
Показател: Поддържане и дооборудване на доброволни екипи за действие при бедствия /ДЕРБАК/ на национално и областно ниво- **посочва се броят на екипите**	брой	30	30	30
Показател: Членове на ДЕРБАК- **посочва се броят доброволците-членове на ДЕРБАК**	брой доброволци	520	520	520
Показател: Привличане на нови доброволци за членове на ДЕРБАК-брой доброволци	брой доброволци	10	10	10
1.2. Подържане и обучение на екипи от психолози, доброволци на БЧК, за работа с пострадали при бедствия				
Показател: Професионални психолози- доброволци на БЧК- **брой**	брой	100	100	100
Показател: Привличане на нови доброволци-психолози- **брой на привлечените**	брой	5	5	5
1.3. Подържане на материалната база в състояние на готовност за работа при бедствия				

Показател: Подържане/попълване на бедствения резерв в централната складова база, междуобластните складови бази и в областните организации на БЧК с материали за подпомагане при бедствия за брой хора- **посочва се за колко души има материали за подпомагане**	брой	11 500	11 500	11 500
1.4. Обучение на щатния състав на БЧК за работа при БАК				
Показател: Проведени обучения на национално и областно ниво- **посочва се броя на обученията**	брой	35	35	35
1.5. Методическо обезпечаване на дейностите по превенция на риска				
Показател: Печатни, аудио-визуални и др. материали за обучение- **брой издания**	брой издания	5	5	5
1.6. Участие в подготовката, организирането и провеждането на национални, областни и международни мероприятия по защита при бедствия, съвместно с партньори- посочва се броят на участията				
Показател: Национални учения, тренировки и обучения- **попълва се на национално ниво**	брой	5	5	5
Показател: Учения, тренировки и обучения на областно/столично ниво	брой	100	100	100
Показател:Международни учения, тренировки и обучения	брой	8	8	8
Показател: Национално учение с ДЕРБАК - **попълва се на национално ниво**	брой	2	2	2
Показател: Участие в междуведомствени работни групи- **попълва се на национално ниво**	брой	5	5	5
1.7. Участие в международни проекти и програми свързани с дейността по "Мениджмънт на бедствията"	брой Бюджети	2	2	2
Дейност 2: Предотвратяване и оказване на помощ при нещастни случаи в планините. Обучение на спасителите в умения за оказване на долекарска помощ,ски-техника и алпинизъм,ориентиране и топография,работа със специализирана техника и спасителни съоръжения,радиотехника,спасителни кучета и т.н.Осигуряване на надеждна работна екипировка на спасителите,материали и резервни части за извършване на дейността- ПОПЪЛВА СЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО!				
Показател: Спасителни отряди	брой	32	32	32
Показател: Правоспособни планински спасители/доброволци и щатни/	брой	550	550	550

Показател: Централен денонощен пост във връзка с Единен европейски телефонен номер за спешни повиквания 112	брой	1	1	1
Показател: Спасителни бази с денонощно дежурство за приемане на сигнали и извършване на оперативни спасителни дейности	брой	4	4	4
Показател: Спасителни бази и постове в планината	брой	22	22	22
Показател: Обучаващи се планински спасители/две годишен цикъл/	брой	42	42	42
Показател: Групи за спасяване с кучета/ спасителни кучета и водачи/	брой	23	23	23
Показател: Оказана помощ на пострадали в планината	брой	2 400	2 400	2 400
Показател: Оказана помощ на ски писти	брой	2 200	2 200	2 200
Показател: Спасителни акции	брой	160	160	160
Показател: Привличане на нови доброволци/планински спасители и лекари-планински спасители/	брой	50	50	50
Показател: Повишаване квалификацията и капацитета на планинските спасители	брой	350	350	350
Показател: Поддържане на електронна информационна страница на ПСС.Действия за превенция на травматизма в планините и повишаване информираността на обществото, в т.ч. медийни	брой медийни публ.	2 000	2 200	2 00
Показател: Създаване на обучителни и информационни помагала	брой тираж	3 000	3 000	3 000
Показател: Експертно участие в обществени консултативни съвети и междуведомствени работни групи	брой	15	15	15
Показател: Осигуряване на охрана на спортно-туристически състезания и прояви в планината	брой	60	60	60
Показател: Участие в дейността на Международната комисия по планинско спасяване	брой	1	1	1
Показател: Осигуряване на специализирана екипировка	брой артикули	800	800	800

Дейност 3: Участие във водно-спасителната дейност в страната. Обучение на водни спасители и специализирани кадри за водноспасителната дейност. Осигуряване на водноспасителна дейност при природни бедствия. Повишаване знанията и уменията на гражданите за предпазване от удавяне и начините на оказване на помощ при водни инциденти, повишаване плувната култура на населението. Оказване на методическа помощ и ръководство при създаването и функционирането на водноспасителни станции и постове край водните площи.				
3. 1. Превенция на водния травматизъм				
Показател: Обучени и запознати с правилата за водна безопасност, чрез образователните програми и разпространени материали по превенция на водния травматизъм в страната	брой обучени	50 000	50 000	50 000
Показател: Издадени учебни ръководства, помагала и нагледни средства	брой издания	2	2	2
Показател: Деца и младежи, участващи във водни празници и демонстрации с профилактична насоченост	брой деца	5 000	5 000	5 000
Показател: Обучени доброволци за провеждане превенцията на водния травматизъм	брой обучени	300	300	300
3. 2. Обучение на водно спасителни кадри				
Показател: Обучени водно спасителни кадри за всички квалификационни степени	брой обучени	900	900	900
Показател: Заверени лични талони за всички квалификационни степени.	брой заверени	3 500	3 500	3 500
Показател: Осигурена учебна екипировка за обучението на водните спасители- **посочва се броят на комплектите**	брой комплекти	25	25	25
3.3. Спасителна дейност при бедствия- наводнения				
Показател:Обучени доброволци в тренировъчни курсове за действие при наводнение	брой обучени	100	100	100
3.4. Методическа помощ при организирането на водноспасителната дейност на водните площи				
Показател: Организирани работни срещи и семинари с представители на институции и организации имащи отношение към водноспасителната дейност осъществявана на водните площи.	брой срещи	90	90	90
Показател:Доброволци членуващи в дружествата на Водните спасители	брой	1 200	1 200	1 200
3.5. Международна и спортно състезателна дейност				
Показател: Представители на водноспасителната служба участващи в работата на комисиите и Борда на директорите на Международната федерация по водно спасяване / ILSE	брой представ.	5	5	5

Показател: Деца, младежи и възрастни от Областните организации/ Стол. Орг.на БЧК участващи в организираните в страната турнири по водно спасяване	брой	550	550	550
Дейност 4: Провеждане на социално-помощна дейност , набиране и разпределение на хуманитарни помощи , повишаване на здравната култура на населението , ограничаване и предотвратяване на социално значими заболявания , обучение на населението за оказване на първа помощ , подпомагане и утвърждаване на безвъзмездното кръводаряване, превенция на пътно-транспортния травматизъм				
4. 1. Обслужване на трудно подвижни лица в гаровите служби				
Показател: Обезпечаване дейността на функциониращите диспечерски гарови служби - **брой на разкритите диспечерски гарови служби**	брой	5	5	5
Показател: Обслужени трудно подвижни лица	брой	1 200	1 200	1 200
Показател: Предоставени услуги на трудно подвижни лица	брой услуги	4 500	4 500	4 500
4. 2. Работа с бездомни лица -				
Показател: Обслужени бездомни лица	брой	400	400	400
4.3. Обществени трапезарии				
Показател:Обезпечаване дейността на функциониращи обществени трапезарии	брой трапезарии	80	80	80
Показател: Обслужени уязвими лица	брой	3 300	3 300	3 300
4.4.Хуманитарно подпомагане				
Показател: Подпомогнати лица	брой	350 000	350 000	350 000
Показател: Подготовка на възрастни доброволци за активно включване в социално помощната дейност	брой	500	500	500
4.5. Услуги за възрастни хора, хронично болни и хора с трайни увреждания	брой обслужени	600	600	600
4.6. Обучение на населението по оказване на първа долекарска помощ				
Показател: Обучени по оказване на ПДП	брой	67 000	67 000	67 000
4.7. Здравно просветна дейност				
Показател: Организираней провеждане на здравно просветни форми- **брой форми**	брой форми	1 000	1 000	1 000
Показател: Достигнати лица в здравно просветните форми- **брой достигнати лица**	брой дост.лица	40 000	40 000	40 000
Показател: Мероприятия за промоция на доброволното кръводаряване и обучения- **брой мероприятия**	брой меропр.	300	300	300
Показател: Достигнати лица в мероприятията за промоция на доброволно кръводаряване **-брой достигнати лица**	брой дост. лица	30 000	30 000	30 000

Показател:Участие в кампании и състезания, свързани с превенция на пътно-транспортния травматизъм- **брой изяви**	брой изяви	60	60	60
Показател:Участници в кампании и състезания, свързани с превенция на пътно-транспортния травматизъм- **брой участници**	брой участници	2 000	2 000	2 000
5. Дейност: Подпомагане на уязвими мигранти и лица, търсещи и/или получили международна закрила и лица с предоставена временна закрила				
5. 1. Подпомагане с консултации и/или насочени към други организации/институции лица, търсещи и получили международна закрила в България				
Показател: Провеждане на информационни сесии сред търсещите и получили закрила лица- **брой сесии**	брой сесии	120	120	120
Показател: Предоставени консултации медиаторски услуги и придлужаване	брой дост.лица	15 000	15 000	15 000
5. 2. Подпомагане с хуманитарна помощ търсещи и получили закрила				
Показател: Предоставена хуманитарна помощ на брой лица	брой лица	4 000	4 000	4 000
5.3. Мониторинг на условията за прием на търсещи закрила лица				
Показател: Осъществени мониторингови посещения в центровете на ДАБ в страната	брой посещения	80	80	80
5.4. Прилагане на интеграционни мерки на получили закрила лица				
Показател: Проведени курсове по български език	брой	40	40	40
Показател: Подпомогнати деца бежанци и мигранти	брой лица	2 000	2 000	2 000
Показател: Подпомогнати лица с жилищно настаняване	брой лица	120	120	120
5.5. Повишаване капацитета на служители и доброволци за работа с търсещи и получили закрила				
Показател: Участие в работни срещи, семинари, и др.подобни обучения	брой обучения	5	5	5
5.6. Повишаване информираността на обществеността по проблемите на интеграцията на бежанците				
Показател: Участие в работни групи	брой	4	4	4
Показател: Международни събития	брой	3	3	3

5.7. Участие в международни организации	брой	2	2	2
Дейност 6: Провеждане на социално помощна и социално здравна дейност сред деца и младежи, утвърждаване на хуманитарните ценности, пропагандиране и разпространяване на червенокръстките принципи сред децата и младежите. Участие в процеса по деинституционализация на деца и младежи. Подготовка на екипи и психо-социална подкрепа.				
Показател: Клубове на БМЧК в страната	брой	250	250	250
Показател: Доброволци и членове на БМЧК	брой	6 800	6 800	6 800
Показател: Достигнати хора от общостите по време на събития, касаещи целите за намаляване на здравната и социалната уязвимост на децата и младите хора в България (в т.ч. и обучения и сесии в училища, детски градини и др.)	брой достигнати	300 000	300 000	300 000
Показател: Обучени доброволци и членове на БМЧК	брой обучени	4 250	4 250	4 250
Показател: Обучени по оказване на първа долекарска помощ и психосоциална подкрепа	брой	800	800	800
Показател: Младежи, преминали през наблюдаваното жилище за младежи	брой	10	10	10
Показател: Младежки аварийни екипи	брой	20	20	20
Показател: Ученически екипи по първа помощ	брой	170	170	170
Показател: Обучения на щатния състав по младежка дейност	брой	25	25	25
Показател: Участници в междуведомствени работни групи на национално, областно и общинско ниво	брой участници	50	50	50
Дейност 7: Международна дейност.Пропагандиране целите и задачите на международното Червенокръстко движение и на БЧК, съдействие за изучаването , разпространението и спазването на нормите на международното хуманитарно право ; издирване членове на семейства, разделени в резултат на войни , въоръжени конфликти и природни бедствия- ПОПЪЛВА СЕ НА НАЦИОНАЛНО НИВО				
Показател: Участие в международни срещи в и извън България	брой	100	100	100
Показател: Членство и активно участие в международни платформи, мрежи и организации	брой	10	10	10
Показател: Възстановяване на семейни връзки/случаи/	брой	200	200	200
Показател: Обучения, срещи и семинари за разпространение на нормите на международно хуманитарно право и повишаване на капацитета за осъществяване на дейности по възстановяване на семейните връзки	брой	6	6	6

Дейност 8: Организационна дейност. Повишаване капацитета на организацията чрез мобилизиране на човешки ресурс, подготовка и квалификация на кадрите за осъществяване на червенокръстките дейности и за постигане целите на организацията				
Показател: Доброволци на БЧК	брой	18 000	18 000	18 000
Показател: Членове на БЧК	брой	145 000	145 000	145 000
Показател: Червенокръстки дружества	брой	2 850	2 850	2 850
Показател: Обхват членове на БЧК към броя на населението	процент	2,0	2,0	2,0
Показател: Областни организации на БЧК с въведена електронна система за доброволчески мениджмънт	брой	28	28	28
Показател: Обучения на доброволци	брой обучени	7 000	7 000	7 000
Показател: Обучения на ръководни, управленски и контролни органи на БЧК	брой обучени	4 000	4 000	4 000
Показател: Ръководни, управленски и контролни форуми на БЧК	брой форуми	3 100	3 100	3 100
Показател: Методическа помощ по организационни въпроси на областно и общинско ниво	брой визити	3 000	3 000	3 000
Показател: Оценки на състоянието и дейността на областните организации на БЧК по Системата за оценка	брой	7	7	7

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Промяна в Устройствения правилник на министерството

Информация за наличността и качеството на данните

Министерството на здравеопазването – Инспекторат, дирекция „Канцелария административно обслужване”, дирекция „Стопанско обслужване и човешки ресурси“, дирекция „Бюджет и финанси”, дирекция „Връзки с обществеността и протокола”, дирекция „Обществени поръчки“, звено „Вътрешен одит”, звено „Сигурност на информацията и защита на данните“, дирекция „Публични предприятия и управление на собствеността”, дирекция „Изпълнение на проекти, програми и стратегии” , дирекция „Здравно-информационни системи”, дирекция „Правна”, дирекция „Европейска координация и международно сътрудничеството“, финансови контрольори, дирекция „Спешна медицинска помощ“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на

населението във военно време и при бедствия, дирекция „Лечебни дейности“ в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.

Регионални здравни инспекции

Български червен кръст

В тази бюджетна програма се изпълняват дейностите, които подпомагат изпълнението на останалите бюджетни програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването. Тъй като дейностите обслужват предоставянето на услугите, формиращи програмите във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна Бюджетна програма „Администрация”.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата от дирекциите на министерството:

- Участие в разработването и съгласуването на проекти на нормативни актове;
- Процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- Разработване на средносрочна прогноза на министерството в програмен формат и по Единна бюджетна класификация;
- Отчет на изпълнението на бюджета, средствата от европейския съюз и чужди средства;
- Разпределение на бюджетните в системата на Министерство на здравеопазването;
- Счетоводно и касово отчитане, изготвяне на оборотни ведомости и годишен баланс;
- Деловодно обслужване и опазване на класифицираната информация;
- Програмно и техническо осигуряване на администрацията на министерство на здравеопазването;
- Материално-техническо снабдяване и транспортното обслужване;
- Протоколната дейност на министерството и организиране на дейности;
- Управление и организационно развитие на човешките ресурси;
- Отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия;

- Спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и други нормативни актове, регламентиращи защитата на класифицираната информация.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата от Регионални здравни инспекции:

- Организира и осигурява дейността по административно обслужване на физически и юридически лица на принципа "едно гише", предоставена е възможност на потребителите за получаване на административни услуги по електронен път;
- Изготвя становища за законосъобразността на проектите на актове по Административнопроцесуалния кодекс и на актовете и наказателните постановления по Закона за административните нарушения и наказани. Изготвяне и съгласуване на договори, по които съответното ведомство е страна;
- Обезпечава транспортното обслужване на всички звена за нормалното функциониране и изпълнение на задачите;
- Осигурява закупуването на всички необходими материали и консумативи и реактиви за нуждите на ведомството;
- Извършва необходимите ремонти по сграден фонд, апаратура, транспортни средства;
- Осъществява текущото финансово-счетоводно обслужване и предприема действия за своевременно събиране на вземанията.

Организационни структури, участващи в програмата

Министерството на здравеопазването

Инспекторат,

Дирекция „Канцелария административно обслужване”,

Дирекция „Стопанско обслужване и човешки ресурси“,

Дирекция „Бюджет и финанси”,

Дирекция „Връзки с обществеността и протокола”,

Дирекция „Обществени поръчки“

Звено „Вътрешен одит”,

Звено „Сигурност на информацията и защита на данните“

Дирекция „Публични предприятия и управление на собствеността”,

Дирекция „Изпълнение на проекти, програми и стратегии” ,

Дирекция „Правна”,

Дирекция „Европейска координация и международно сътрудничеството“,

Финансови контрольори

Дирекция „Спешна медицинска помощ“ в областта на отбранително-мобилизационната подготовка и медицинското осигуряване на населението във военно време и при бедствия, причинени от природна и/или човешка дейност.

Дирекция „Лечебни дейности“ в областта на образованието и квалификацията на медицинските специалисти.

Регионални здравни инспекции

Българския червен кръст

В бюджетната програма са включени дейности, с които се съдейства на експерти, пряко ангажирани към изпълняваните бюджетни програми; осигурява се технически дейността на специализираната администрация и дейностите по административното обслужване на гражданите.

Отговорност за изпълнението на програмата

Министерството на здравеопазването, Регионални здравни инспекции и Българския Червен кръст

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани параграфи на програмата (в хил. евро)

№	1600.04.00 Бюджетна програма „Администрация”	Отчет 2023 г.	Отчет 2024 г.	Закон 2025 г.	Проект 2026 г.	Прогноза 2027г.	Прогноза 2028г.
	1	2	3	4	5	6	7
I.	Общо ведомствени разходи:	14 111,8	16 963,6	16 029,9	16 305,4	16 362,9	16 362,9
	Персонал	11 188,3	12 735,2	13 169,5	13 769,5	13 827,0	13 827,0
	Издръжка	2 923,5	3 579,1	2 860,4	2 535,9	2 535,9	2 535,9
	Капиталови разходи	0,0	649,3	0,0	0,0	0,0	0,0

1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**14 111,8**	**16 738,5**	**16 029,9**	**16 305,4**	**16 362,9**	**16 362,9**
	Персонал	11 188,3	12 735,2	13 169,5	13 769,5	13 827,0	13 827,0
	Издръжка	2 923,5	3 579,1	2 860,4	2 535,9	2 535,9	2 535,9
	Капиталови разходи	0,0	424,3	0,0	0,0	0,0	0,0
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**225,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
	Персонал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Издръжка	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Капиталови разходи	0,0	225,1	0,0	0,0	0,0	0,0
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета**	**3 660,9**	**5 123,6**	**7 068,2**	**6 120,5**	**5 994,5**	**5 994,5**
	Разходи за придобиване на специалност	0,0	0,0	1 131,0	1 131,0	1 131,0	1 131,0
	Субсидии за отбранително-мобилизационна подготовка	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4
	Субсидии за Българския Червен кръст, в т.ч.	2 802,1	3 997,0	3 936,9	3 142,6	3 016,6	3 016,6
	Планинска спасителна служба при Български Червен кръст	0,0	597,9	1 329,4	1 482,2	1 482,2	1 482,2
	Средства за участие на Република България в Световната здравна организация, Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа и други.	329,1	348,2	448,0	448,0	448,0	448,0
	Капиталови трансфери за Българския Червен кръст	511,3	760,0	1 533,9	1 380,5	1 380,5	1 380,5
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**13 299,5**	**0,0**	**0,0**
	Разходи за обезпечаване на дейности на Българския Червен кръст ЦБ	0,0	0,0	0,0	920,3	0,0	0,0
	Средства за компенсиране на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини по ЦБ	0,0	0,0	0,0	12 379,2	0,0	0,0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**3 660,9**	**5 123,6**	**7 068,2**	**19 420,0**	**5 994,5**	**5 994,5**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**17 772,7**	**21 862,1**	**23 098,1**	**22 425,9**	**22 357,4**	**22 357,4**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**17 772,7**	**22 087,2**	**23 098,1**	**35 725,4**	**22 357,4**	**22 357,4**
	Численост на щатния персонал	478	452	512	511	511	511

В бюджетната програма са планираните средства за финансиране на дейности:

- които подпомагат изпълнението на останалите програми за постигането на стратегическите цели на Министерство на здравеопазването;
- за отбранително-мобилизационна подготовка.

В бюджетната прогноза за периода 2026 - 2028 г., като администрирани разходи са включени и разчетите за:

- финансирани от държавата специализанти
- субсидията и капиталови трансфери на Българския Червен кръст.